POEME FARA TARA

Cu o prefață de Aron Cotruș
si
trei desene de Eugen Dragutescu

EDITURA «CARPAȚII»
MADRID
1954

Biblioteca Centrală Universitară
BUCUREŞTI
Cota III 442.648
Inventar 39087

Talleres gráficos MARSIEGA, S. A.—Avenida de Menéndez y Pelayo, 26.— MADRID

Pentru Duci,
fata de departe, fata blonda —
la care m'am gândit totheauna
și care este inspiratoarea celei mai
mari păști din versurile — partea
mea — cuprinse în această cărțulie.
Nicu
Madrid, 4 Aprilie 1976

CITEVA CUVINTE CATRE CETITOR

După o viață de creștere înceată și anevoioasă împotriva tuturor furtunilor și îndoielilor, fără prieteni între înaintași și în luptă necontenită cu cuvintele, nici acum, în pragul asfințitului, nu mă cred vrednic de a lua de mînă pe poeții mai tineri decît mine, și de a-i însoți în fața ta, cetitorule!

Cînd mă apropiam, cu pași sprinteni, de douăzeci de ani și încălecam din fugă pe mînjii tuturor cutezanțelor, nu mi-aș fi putut închipui că va sosi și pentru mine ziua, în care îmi va fi teamă de cuvinte ca de niște prăpastii. Și totuș, iată-mă bătînd, ca 'n ajunul Crăciunului, drumul spre poarta ta, cetitorule, între acești trei poeți din trei provincii ale țării noastre, iviți pe mănoasele cîmpuri ale cîntecului între cele două mari războaie, cari ne-au adus, mai întîiu, întregirea, ca în împărătescul vis al lui Mihai Viteazul, și apoi, cutropirea cea mai sălbatică și mai sîngeroasă dintre cele cîte i-a fost sortit neamului nostru să cunoască în vijelioasa și sbuciumata lui istorie.

Vasile Posteucă s'a desprins viguros din Bucovina reîntregirii, care ne-a dat, ca niciodată, o falangă de poeți unul mai înzestrat de Dumnezeu decît altul. Dela acea mare sărbătoare a cîntecului, Posteucă a fost smuls de prăpăd și aruncat departe de pămîntul cutropit al patriei. Azi, în Canada depărtărilor, pune la îndemîna Românilor așezati de pela începutul acestui veac, pe plinele de făgăduinti meleaguri americane, toată neodihna și vrednicia-i de cărturar crescut din năzuințele spre mai bine ale neamului românesc.

Nicolae Ștefănescu-Govora, căpitan activ în armata care a făcut să răsune de cîntece românești stepele, și să le albească cu oase, este fiu al Moldovei, care ni l-a dăruit pe Mihail Eminescu, voevodul întru duh al neamului nostru obidit și înșelat, jefuit și vîndut de toți adușii-de-vînturi. Poezia lui Ștefănescu-Govora ne aduce aproape țara, cu toate suferințele și virtuțile ei.

Nicolae Novac este fiu al Banatului, provincia noastră cea mai îndrăgostită de cîntec. L-am cunoscut personal la Reșița, în 1937, dacă-mi aduc bine aminte. Purta, cu modestie, uniforma de licean și o servietă doldora de manuscrise de copilandru. Astăzi pășește sigur de sine, pe urmele marilor înaintași ai poeziei ardelene.

Toți trei au sîngerat pentru patrie, și rănile sunt, poate, singurele lor medalii, pe care le țin ascunse ca pe niște comori, spre a nu ațița pizma altora. Toți trei au fost aruncați de furtună peste țări și mări, și-și poartă astăzi cîntecul printre străini, fără surle și fără grabă pe linia mare și dreaptă a poeziei noastre celei mai vii și mai autentice. Sbuciunul neamu-

lui este într'adevăr năvalnic în strofele lor. Literaturile străine n'au reuşit să le desechilibreze şi întunece felul românesc de a scrie. Le-ar fi, desigur, ruşine de părinţi şi de neamuri, să se întoarcă, într'o zi acasă, în vestminte de paiaţe, maimuţărind pe cei întîlniţi la întîmplare pe drumurile străinătăţii, pe unde i-a purtat volbura destinului.

Astîmpărîndu-şi setea la limpezile isvoare ale tradiţiei, ei nu s'au închis în turnul de fildeş al propriei lor desfătări şi zădărnicii. Iată, cetitorule, pe aceşti trei doinaşi ai neamului nostru, cari îţi bat la poartă, întorule, pe aceşti trei doinaşi ai neamului nostru, cari îţi bat la poartă, împreună cu mine. Ei vin, bucuroşi de vorbă, să-ţi treacă pragul, cînd te întorci de la lucru, dela birou, din păduri, din fabrici, ori de la muncile cîmpului. Vei găsi în cîntecul lor: mîngîiere, încredere în Dumnezeu şi în ziua de mîne; răbdare de neclintit şi, poate, îndemnul de a pune din nou mîna pe armă, cînd vor răsuna iarăşi, ca din fund de pămînt, goarnele româneşti ale răfuielilor celor mari, cu cei cari ne calcă astăzi neamul în picioare şi-i smulg pita dela gură. Ei îţi aduc la vremelnica ta vatră, în depărtările cele mai nebănuite, pămîntul nostru românesc în rotunjimea lui dacică, aşa cum este el scris în inimile şi'n gîndurile noastre cele mai curate. Primeşte-i cu toată inima, pe aceşti soli de bine, cari îţi bat la poartă cu traista lor de jucării şi de comori cu aripi. Cuvintele lor vor adia ca de dincolo de lume, peste bruşul de pîine al îndedungatei şi amarei tale deştărări, şi roua lacrimilor, care alină durerile omului, te va face să vezi tot mai des în visuri, *Ţara*, aşa precum ne-a scris-o soartea în neînţeleasa carte a vieţii; dela Nistru pîn' la Tisa, ca în cîntecul de foc al lui Mihail Eminescu.

Cîntă şi tu cetitorule, cîntă cu ei laolaltă, pentruca să poţi înfrunta cu mai multă putere această lungă şi amarnică străinie!

Că nu-i pe pămînt mîngîiere mare decît aceea de a tresări auzind pe meleaguri străine cîntece în graiul pe care ai început să-l înveţi încă din leagăn şi în strofele cărora deslueşti parcă toate freamătele şi sufletul ţării în care ai copilărit.

ARON COTRUŞ

Madrid, la 1 Octombrie 1953.

VASILE POSTEUCA

ICOANE DE DOR

POEME

EDITURA «CARPAŢII»
MADRID
1954

DE ACELAS AUTOR:

Cântece de iarnă, 1938 (Confiscate).

Cântece românești (Culegere). Madrid, 1954.

IN PREGATIRE:

Cântece din fluier, poeme.

Lumea lui Țăliodi, roman.

VASILE POSTEUCA

I

Prefata

Acestă-i scrisul meu pe zarea vieţii:
Un joc al clipei sfinte şi-al scânteii.
Icoana scoasă'n pragul dimineţii
Să-i rumenească soarele cerceii...

Din cer a nins pe mintea mea beteală
Şi, flămânzită iară ca să-l vadă,
Pădurea inimii mi se răscoală
Precum un muget aprig de cireadă.

Dă-mi Doamne dreptul să-Ţi vorbesc odată
Cum îţi vorbeam când nu Te-am fost vândut,
Când nu Te aplecaseşi pe lopată,
Când totul era'n mine ne'nceput.

Acolo unde revărsat în fire
Erai lumină, cântec şi risipă,
Când toată vremea se'mplinea'n iubire
Şi veşnicia începea'ntr'o clipă.

Impodobind tăceri necunoscute
Le-am pus culoare şi le-am dat tăiş,
Şi le-am udat cu lacrimi din lăute
Ca nişte iezi să sburde'n luminiş...

Drag cetitor, din zodia ce vine,
Tu ară-mi toată inima crucis,
C'am plâns şi pentru ceasul tău pieziş
Cu chinuri şi cu'nvolburări haine...

Alençon, 14 Sept. 1949.

Cantec de tara

Tu Ţară, dragoste din urmă,
Şi bucuria inimii dintâi,
Simt moartea ca o fiară cum m'adurmă
Să-mi puie nefiinţei căpătâi.
Primeşte-mă'n eterna ta lumină
Şi'nalţă-mă prin vreme ca pe-un steag...
Suflarea mea din urmă ţi se'nchină
Şi-ţi îngenunche umilită'n prag.
Când eu de mult voi fi un pumn de tină
Tu-mi vei rămâne visul cel mai drag...

Te-am cunoscut din leagănul cu "nani",
Din plânsul mamii'n nopţile târzii:
Şi-atunci mă prigoneau prin somn duşmanii
Şi-un crivăţ mă bătea cu vijelii,
Creşteam pe culmi de jertfă şi de lupte,
In suflet numai rană lângă rană;
Vedeam cum sboară corbii să se'nfrupte
Din trupul tău, din sfânta ta icoană.

Apoi m'am aburcat din creastă'n creastă,
Fecior voinic, cu chiot pân'la cer,
Dar veneticii mi-au jurat năpastă
Şi glesnele mi le-au turnat în fier.
De-atuncia neamu'lăcrimat ne-adastă,
Şi alţi călăi l'au aruncat pe rug;
Iisusul cel de veci străpuns în coastă,
L-au pus cu vitele să tragă'n plug...

Cu steagul rupt de gloanţe şi prigoane
Umblăm prin veacul nemilos, pribegi.
Doar pentru Tine mai suntem întregi,
Tu, Ţară de Bucegi şi Bărăgane...
Am vrea ca să ne frângă iar pe roată,
Să se'mplinească, falnic, veacul tău,
Că prea ni-i inima de gropi săpată,
Şi prea ne curg plânsorile pârău...

Tu Patrie cu frunte de Ceahlău,
Icoana mea de-apururi adorată,
Aruncă-ţi lanţul de pe mâni odată
Şi, fulgerând pe marele călău,
Isbeşte-l crud cu trupurile noastre
Pân' toată zarea se va face sânge...
Deslănţuie-ţi mânia, nu mai plânge
Că vine-un ceas înfricoşat, al tău...
In care noi jertfiţii, fără glas,
Ţi-om înălţa spre cer, iconostas...

Pribeag

Mă duce drumul dintr'o ţară'n alta
Cu traista tristeţilor, pribeag,
Tăindu-mi versu'n inimă, cu dalta.
Aşa se stinge tot ce mi-a fost drag...

Cand gându-mi plânge, cerul mă alină
Şi uit mereu cărarea îndărăt.
Îmi cresc noroc din lacrimi şi din tină
Şi-mi beau singurătatea şi mă'mbăt.

Mă duce drumul dorului, mă duce...
Dar în curând mă voi opri de mas
La Hanul care trece pe sub Cruce
Şi urcă'n ultimul iconostas.

Departe

Când ieşi pe vechile alei spre seară,
Sub vraja lunii care blând se ţese,
Te'nconjură din vremi de-odinioară
Prinţese svelte, tinere contese...

Din pragul cător veacuri înspre tine
Se'ntind atunci covoare de lumină?
Pe care'ngenunchind diamantine,
Stăpânele castelului se'nchină?

Ele-ţi aduc cununa lor de dalii
Şi te gătesc frumos ca pe-o mireasă.
Chiar luna admirându-se'n vitralii,
In faţa ta se leagănă sfioasă.

Şi'n ceasul plin de pace şi mistere
Bătrânul parc se schimbă'n catedrală.
Din mândre săli, din umbra de unghere
Un neam întreg de prinţi, din somn, se scoală.

Se dau în lături porţi, s'aud trompete.
S'adună iar poporul şi oştenii
— Desfac butoaie, şapte ţări să'mbete...
Iar cei săraci se'mping la milostenii —.

In mijloc tu, în mândră sărbătoare.
Poporul şi-a găsit din nou stăpâna.
Înfiorăţi de cântec şi splendoare
Bătrânii arbori îţi sărută mâna...

Dar dintr'odată visul se destramă.
Un vânt cosiţa blondă ţi-o'nfioară.
Ceva pe drumuri înapoi te cheamă,
Şi'ncepi a plânge, că ţi-i dor de ţară...

Alençon, 6 Sept. 1949.

Motenasca

Voi n'aveţi tihnă, biete mâni.
De ani munciţi, şi săptămâni,
Pentr'o leţcaie, la stăpâni...

V'am sângerat, aţi tras în ham.
Şi eu numai pe voi vă am...

V'a frânt cormanul dela plug
Şi'aduceţi aitora belşug...

Când alte mâni găsesc comori,
Voi doar sudalme şi sudori.

Lucraţi amar, trudiţi de sârg,
Pentru străinii dela târg...

Acum căzuraţi pe genunchi,
Uscate ramuri lângă trunchi...

Curând veţi odihni de veci,
Tăcute, palide şi reci...

Morman de negre bătături,
V'aşteaptă-acasă şapte guri...

Voi mâni murdare, de tizic,
Eu fără voi nu'nsemn nimic.

Testament

Pământ străbun, din răsărit de soare,
Belşug de grâne, cântec şi azururi,
Trăirea noastră'n lume-i trecătoare,
Ci numai tu vei dăinui de-apururi...

De-o fi să nu ne'ntoarcem niciodată,
Tu să-i aduni pe cei ce vor rămâne
Şi să-i îndemni spre zilele de mâne,
Să creadă, să râvnească, să se bată...

Un neam pe lume-atâta luminează
Şi-atâta stăpâneşte cu dreptate,
Cât poate prinde'n sabia vitează
Şi până unde dragostea-i străbate.

Atunci când şi-or tăia sub zări hotare
Să tencuiască pietrele cu sânge,
Cetăţile măririi viitoare
Să nu le poată nimenea înfrânge.

Să treci din neam în neam acest cuvânt,
Din casă'n casă şi din nume'n nume,
Că noi pe tine te-am iubit pân'la mormânt
Şi alta n'am avut mai scump pe lume...

Buchenwald, 1944.

Miorita

Spre muntele ciung,
Berbecii se'mpung,
Mioarele plâng
Că-i drumul prea lung
Spre muntele ciung...

Pe creastă, pe plai,
Crescu jărăgai,
Bulige şi scai.
Nu-i urmă de pai,
Pe creastă, pe plai.

Departe, la stână,
Cu zodia'n mână,
Stă moartea'ntr'o rână,
Pe vedre stăpână,
Departe la stână.

Prin vatră, prin strungă,
Strigoi se alungă,
Pe cercuri, pe dungă,
Prin porţi să străpungă,
La vatră, la strungă.

A fost într'o seară
De vifor amară...
A plâns o fecioară
Prin iadul de-afară,
Demult într'o seară.

A plâns şi-a strigat,
Din hău de veleat,
Cu glas tremurat,
Un nume ciudat,
A plâns şi-a strigat.

Pe-aproape, colea,
Căzuse o stea
Şi-a moarte spunea
Şi-a cumpănă grea,
Pe-aproape colea...

Colomea, Noembrie 1941.

Descantec

Păzește bordeiul
Luceafăr cât meiul.
Necazul, norocul
Se scriu cu ghiocul.

Pădurea bătrână,
E'naltă de-o mână.
Și are cărare
Din zare în zare.

Dar totu-i departe.
Departe de ceață,
Departe de moarte.

Intr'o dimineață.
Și te cuminecă
Sfântă Duminecă.

Bucovina

Bucovină, Bucovină,
Plai de basme și de stele,
Te-a scris dorul cu lumină
Pe cerul inimii mele...

Cu penel de vis subțire
Crești în patru zări: grădină,
Prag sfințit de mânăstire,
Bucovină, Bucovină...

Mă adun în amintire
Și te-aud plângând străină,
Până'n stepele sibire,
Bucovină, Bucovină...

Buga dela Putna sună
De străbate tot norodul;
Geme'n cripta lui străbună
Domnul Ștefan Voevodul...

Decând Rușii te prădară
N'avem soare, nici hodină,
Fără tine n'avem țară,
Bucovină, Bucovină...

Când întindem hora mare
Să le fie de pomină,
Din hotare în hotare,
Bucovină, Bucovină?...

Descantec II

Porumbiță de zăpadă,
Lasă-mi gândul să te vadă,
Ca'ntr'o geană de baladă,
Unde te-ai pierdut, nălucă,
Porumbiță, dor de ducă?

Cine te-a pândit sub stele,
Vis crescut cu albăstrele,
Crud hangerul să și-l spele
Cu nădejdea ta'n prăsele?

Suflet ca o sdreanță moale
In ce bezne te prăvale
Glesna'n lanțuri și ocale,
Gura'n chingă și zăbale?

Inelar al mânii stângi,
Te vei mai opri să plângi,
Trupul sfârtecat în rângi
Ochii putrezi și nătângi?

Porumbiță cu minuni,
Când te'ntorci să ne cununi,
Cântecul să mi-l aduni
Lângă moarte și goruni,
In lumea cu frați mai buni?
Că umblăn prin veac nebuni...
Numai ochiul se usucă,
Ismă rânced de nucă,
Lacrimă cu dor de ducă.

Du-ne'n verdea ta baladă,
Porumbiță de zăpadă.

73807

Joc

Două stele logostele
Ochii mamei în inele
Râd din cer printre zăbrele...
Unde-i tata? Nu-i... Și-i jele...

Știe Maica Precista,
Inima și-o boală grea...

Dumnezeu le vede toate.
O minune, numai una:
Ia-l și adă-l pe'nserate.
N'am tătic să-mi prindă luna...
Azi și ieri singurătate...

BIBLIOTECA CENTRALĂ UNIVERSITARĂ BUCUREȘTI

Satule...

Satule, cosmin de dor,
Ţară a poveştilor,
Plâns sub geana stelelor,
Pe decindea anilor,
Cine-ţi fură soarele,
Cine-ţi bea isvoarele?
Cine-ţi cară din ogor
Tot sângele holdelor,
Satule, cosmin de dor?

Satule cu cerul clar,
Ca o boltă de altar,
Fără veac, fără hotar,
Tu strângi lumea tot mai rar
Lângă toaca de stejar,
Să'ngenunche'n iconar
Lângă îngeri cu stihar,
Satule, destin amar...

Satule, albastră iie,
Aşternută'n veşnicie,
Drum, Lui Dumnezeu, să vie,
Să-ţi mai ia din sărăcie,
Ţi-a rămas vrerea pustie,
Geamătul, zădărnicie.
Nu-i dreptate să te'nvie
De sub crâncena urgie.
Şi Isus e'n pribegie,
Şi n'aude şi nu ştie,
Satule, albastră iie!

Psalm

Cântă'n Ţara mea străbună,
Codrii vechi din corn de lună.
Cerul, murmur de isvoare,
Pascu-l turme de mioare.
Şi pe drumul alb deschis,
Stelele coboară'n vis...
Dorm pomete creangă'n creangă,
Gândul s'a făcut talangă...
Totu-i pace, cântec lin...
Doamne, sunt aci... Amin.

Lui Ion Pillat

Te recitesc şi dau de versul
In care ciuta'nvaţă mersul,
Şi'n legănarea ei sprinţară
Adulmecă a primăvară...

Cuvântul ţi-i măreţ ca verbul
Prin care lung mugeşte cerbul
Cu mii de sori şi stele'n coarne.
Aud într'însul mii de goarne...

Şi de-l şoptesc, o auroră
Trosneşte'nalt din orice oră,
Şi-mi face mânile feştile
Scrumite'n cele şapte zile.

Frământ amarnic aluatul
Să fac şi ziua şi veleatul
Şi'n noapte străluceşte domul:
La început fusese omul...

Cu tine dau de înţelesul
Drumeţului venit din şesul
Damascului cu altă faţă
Sunt noul mers spre dimineaţă.

Ingenunchiat urcându-mi drumul
Ce-l scrie flacăra şi fumul,
Voi regăsi cândva versantul
Din care tu iubeai neantul.

Citesc şi'n inimă-mi rămâne
Mireasma câmpului cu grâne
Şi dorul doinelor din plai,
Şi ştiu acum: tu te ştiai...

Paris, 10-2-1950

Satul meu

Acesta-i centrul lumii: satul meu...
La marginea lui Taica Dumnezeu.
De-aicea'ncep cosminele şi plaiul
In care mai demult fusese raiul...

Aici am stat cioban şi-am plâns cu naiul.

E'n fund de codri satul meu, departe.
Şi nu-l batjocoreşte nici o carte.
Când mânios trimite cerul vânt,
S'ascunde'ntre văioage la pământ...
El nu cunoaşte lumea cea de-apoi:
Cei morţi petrecu-şi viaţa printre noi,
Şi'n zilele cu cer de sărbătoare
Le duc cei vii la ţintirim mâncare.
Ca să le treacă dorul de-arătură,
Le dau peste morminte tăutură...

In satul meu stau stelele pe loc.
E fără calendar şi ipisoc...
Doar soarele domnind peste furtună
Îi risipeşte'n câmpuri şi-i adună,
Căci ziua trag amarnic în răsteu.
Iar seara stau la sfat cu Dumnezeu.
Şi se'nţeleg tăcând la un pahar
Că-s doar vecini cu casa'ntr'un hotar...

Işi duce omul traiu'n satul meu
Frumos ca jocul plin de curcubeu,
Uşor precum e sborul de lăbarcă:
Se duce totul ca să se reîntoarcă...
Din mânile celor pierduţi în fum
Fântâni şi vechi troiţe ies la drum
Şi stau plecate pentru cel ce cere,
Un strop de apă, pâne, mângâiere.

Dar cel mai mare'n sat e viitorul.
In el ne creşte fără umbră dorul
Şi toţi acei ce-aşteaptă ca să vină
Se cumpenesc în noi ca o lumină
Din care toată fapta prinde cheag.
El ni-i avutul nostru cel mai drag...

De-aceea i tare mândru satul meu,
La marginea lui Taica Dumnezeu...

Toamna

Cad frunzele sfioase, șușotind.
Rochițe de copii, decolorate...
Vin de departe, dintr'un vechi colind,
Să intre'n somnul iernii, suferind.
Azi inima lor verde nu mai bate...

Obrazul li-i spălat și imprecis
De parcă s'ar întoarce dintr'un vis,
Cu zâmbet roșu, galben, violet.
Tot parcu-i mort și nu-i nici un poet
Să plângă-așa cu frunzele, încet...

Cad zările cu frunzele'n alei
Și-aleargă palide spre nicăeri.
În sborul lor, un stol de porumbei
Aburcă toate frunzele cu ei
Spre cerul unei mistice'nvieri.

Mi-i inima un tremur al luminii,
Rămas sub cerul întomnat, afară...,
Cu frunzele ce se gătesc să moară,
Mireasma nouă'n freamătul grădinii,
Să se trezească iar la primăvară...

Poveste de leagan

Să vezi, puiule, Baba Hârca
Ținea'ntr'o colivie năpârca
Și când intra cineva'n împărăția ei,
La bordei,
Baba care n'avea cotei,
Da drumul năpârcii să muște...
Și iarba'ncepea să se uște
Și se făcea numai jărăgai și sfăroagă
Împărăția întreagă.
Și vai de cel ce bătea și intra:
I se usca inima...

Și iată că'ntr'o zi Fătfrumos de-a călare,
Bate și el la bordei.
Hârca avea șerpi la urechi drept cercei
Și ochii ca niște boabe de mei,
Jefuiți de lumină.

Fătfrumosul se'nchină:
Nu-ți fie teamă, babă,
Om bun și de treabă.
Și-i ridică cu paloșul geana:
Băbuțo, o caut pe Ileana...

Și râde în sinea ei Baba Hârca:
—Ce praznic o să aibă năpârca...
Dar Fătfrumos
A scos fluerul lui de os
Și-a cântat, și-a cântat, și-a cântat...
Bordeiul s'a prefăcut în palat
Și baba a plâns și-a uitat
Că are năpârca'n cămară.

Şi s'a făcut dimineaţă şi seară
Şi cine ştie câte veacuri or fi trecut
Că totul s'a prefăcut...
A crescut iarba şi-au înflorit grădini
Cu miresme de trandafiri şi de crini
Şi s'a întins un drum ca un lăicer
De la bordeiul Babei până la cer
Şi bordeiul s'a făcut de cleştar şi de mărgărint.
Năpârca s'a schimbat în brăţări de argint
Şi are de-atunci baba în colivie
Bănet să cumpere o'mpărăţie...
Hei, puiul mamei, pe plaiurile acestea
Au trecut toţi acei cu povestea
Şi toţi au găsit ospăţ şi gazdă de mas.
Baba s'a făcut frumoasă ca un iconostas
Şi-au trecut de-atunci veacuri şi războaie cu arme...
—Dorule mai asculţi? Doru doarme...—
Şi de-atunci Baba coase batiste şi covoare
Şi le-agaţă pe zare,
Şi testemele pentru stele, în cer,
Iar şerpii de la urechi s'au făcut giuvaier...

Şi baba se roagă şi se cumineca
Şi toţi îi spun Sfânta Duminecă.

Zodier

A mai trecut o vară, măi gorun,
Un an mai mult de lacrimi şi surghiun.

Te-apleci în vânturi aspre şi suspini.
Ne prinde-o nouă toamnă prin străini.

Incet îţi curge sângele'n noroi.
Ne-om mai întoarce oare înapoi?

Ce-mi spui fără nădejde şi-mi arăţi?
Trăieşti şi tu ca noi din nedreptăţi?

Ţi-i numai aur frunza şi cercei.
Aud într'însa parcă glasul ei...

Apleacă-ţi fruntea rece lângă-a mea.
Eu numai am în ceruri nici o stea.

Cărarea mi se pierde în pământ.
Azi sunt şi mâne poate nu mai sunt.

Mă duc în altă lume peregrin.
De-acolo nu se ştie de-o să vin...

Mă doare măi gorune, că te las
In lumea asta singur, de pripas.

Dar cine ştie? Poate ne'ntâlnim:
Eu pumn de lut, tu cruce'n ţintirim...

Buchenwald, 1943.

In tara mea

In tara mea, în ţara primăverii,
E traiul plâns şi visul mătrăgumă.
Strâşnesc sub zări Golgotele durerii
Şi'n suflete se'ncrâncenă furtună.

In ţara mea stau gloatele flămânde,
Incătuşate sub călcâi de sbiri,
Şi li se sfarmă inimile blânde
Pe crucea unei negre răstigniri.

In ţara mea când soarele răsare,
Se'nclină norii ca să-i dea bineţe,
Şi peste ziduri negre de'nchisoare
Se'nalţă cântec sfânt de tinereţe.

In ţara mea, când înserarea plânge
Pe şes ca o năframă'ndoliată,
Răsar pe cer luceferii de sânge
Ai crăişorilor ucişi pe roată.

Plange tara

Măiastră pasăre cu cioc de fier,
Tu vis al sfintei noastre libertăţi,
Uscaţi ni-s ochii, descifrând pe cer
O zi când vei voi să ni te-arăţi...

Dece nu treci să vezi, măcar din sbor.
Cum sângerăm şi'ngenunchiem în jug;
Feciorii toţi în lanţuri cum ne mor
Striviţi de cnuturi şi de vicleşug?

S'asculţi pământul ţării'n lung şi'n lat,
Soţiile şi mamele cum plâng,
Cum vântu-i numai geamăt şi oftat,
De plânge'n hohote şi frunza'n crâng...

Cu desnădejde te-aşteptăm, gemând,
Cu inima deschisă'n pieptul gol,
Un neam întreg: bătut, hulit, flămând,
Numai blesteme'n suflet şi pârjol...

Să vii ca semn al vremilor de-apoi
Şi să le spui celor ce te-au trimis,
Că pacea ce-o'ncheiară pentru noi
Mai rău ca ciuma neagră ne-a ucis..

Că le-o trimitem toată îndărăt
Şi că-i rugăm să vină cu războiu.
Chiar dacă'n focul marelui răsvrăt
Ne vor ucide mai întâi pe noi...

Că de-or căta mereu numai câştig
Lăsându-ne sub cnut să ne sfârşim
De-atâta jale prin surghiun şi frig
Ni s'o preface ţara'n ţintirim...

Şi'n ora'nfricoşatului judeţ
Când hidra va călca şi peste ei-
Le va fi plânsul marfă fără preţ
Şi'n streang vor ispăşi ca cei mişei...

Măiastră pasăre cu cioc de fier
Te aşteptăm cu sete zi de zi,
Din sângele martirilor ce pier
Să creştem viaţa celor ce-or veni...

II

Trufie

Dărâm în calea mea universul
Şi'ncep toate de la'nceput...
Fiarele'n pădure-şi pierd mersul,
Plin de spaime s'apropie Belzebut...

Toate vietăţile se'nfioară
In truda mea de sălbatec pălmaş.
Cu sângele pot scrie o ţară,
Cu clipa zidesc un oraş...

Dela Paris până'n Marte
E doar o svârlitură de băţ.
Toate le-am însemnat într'o carte
Să aibă lumea învăţ...

Sunt cel dintâi om şi mi-i foame
De ceasul meu omenesc.
M'au uitat, ca sânii bunei lor mame,
Copiii, cu anii, când cresc ...

Fac secoli, armate şi noui galactii
Şi liniştile dintre planete.
Nici tu iubito, demult, nu mai ştii
Vremea răvaşelor cu ştafete.

La urmă vreau să-l fac şi pe Dumnezeu,
Ca să fie totul rotund.
Dar toată truda şi sbuciumul meu
Se'neacă'ntr'un hău fără fund...

Profetul

Impărăţia Ta, se vede, nu-i de-aicea
Pe unde gându-şi sbârnâie elicea
Şi omu-şi poartă grijile mărunte.
Tu vii de sus, de dincolo de munte...

Mai porţi şi astăzi colb de zări pe mână
Adus pentru mulţimea nestăpână.
Arhangheli îţi mai stăruie'n aripă,
Dar lumea oarbă te-a zidit în clipă.

De-aceea când porneşti pe verticale
Ei îşi încruntă sufletele goale
Şi-ar vrea să scrie anul pe hotar.
Nu au în inimă itinerar...

Când foamea lutul nărăvit li-l roade.
Te-ademenesc cu vrăji de prin balade,
Dar ciuda'n sânge li se'nvârte daltă
Că prea miroşi a lumea cealaltă.

Prea sună a meteahnă şi a toană
A guverna din temniţi şi prigoană.
Aceste minţi nu te pricep, uituce,
Cum birui tu prin moarte şi pe cruce.

Ei te visează la Ierusalim.
E veşnicie numai cât trăim
Şi de li-i sta în cale şi'n pofidă,
Ei te vor vinde şi-or să te ucidă.

Mă uit în ochi la dânşii, cum te-ascultă
Şi văd pădurea răsvrătită, smultă
A sfintelor lor visuri ce le pier.
Nu le mai spune basme despre cer.

In cugetarea lor de pulbere şi iască
Ei vor să'nvingă şi să'mpărăţească.
Domnia Ta nu le-a adus plocon,
La nimeni, nici mărire şi nici tron...

De-aceea vremea neagră care se deschide
Le face cina numai sânge'n blide.
Tu dă-le inima, imaș, s'o pască
Prin veacuri să Te cânte și să crească.

Eu Te'nțeleg și te privesc cu groază,
Te-ai risipit în mine ca o rază.
Eu Ți-am spălat piciorul pe degeaba
Să pot muri cu tine ca Baraba...

Te văd o clipă și recad în noapte,
In mii de bube negre și răscoapte.
Ajuns în ceruri să mă chemi pe nume,
Căci lumea ceea-i tot aici în lume...

Altarele mulțimii fără vetre,
Tu să le pui pe umerii lui Petre
Și cheia zăvorăște-i-o'n cuvânt.
Cu Tine umblă cerul pe pământ...

C e a s

Cum bate vântul sub pătrar de lună,
Cu dulci miresme spuse de viori,
In jurul nostru umbrele s'adună
Și pomii-și pleacă fruntea gânditori...

Cuvintele culese din tăcere
Se gudură și'n suflete-și dau ghes,
De parc'ar tremura o adiere
A țărmului de unde am purces.

Tu-mi spui smerită veșnica'ntrebare
Și-aștepți, înlăcrimată, un răspuns.
Dar cugetul ar vrea să se măsoare
Cu Cel ce știe taina și n'o spune,
Ce'n inimă su sulița străpuns,
Zâmbește dragoste și rugăciune...

6 Sept. 1949.

Interior

Ascultă-ţi inima, că dânsa spune
Adesea cea mai plină rugăciune
Şi vede departe şi ştie,
Dincolo de moarte şi veşnicie...

Opreşte ceasornicul şi'nchide-te'n tine
Unde nici prietenul nici gândul nu vine;
Deschide-te'n zare şi fă-te rotund
Şi lasă-te'n apele clare, la fund...

De-acolo'n ţiuitul prelung al tăcerii,
Pornesc căile toate, ale învierii,
Şi toate se 'ntorc înapoi
Unde Dumnezeu e cu noi...

Ascultă-ţi inima ceasuri de-avalma.
Uită de trebi, iartă sudalma.
Gândului care intră să iasă,
Retează-i: nu sunt acasă!
Pune-ţi drugi pe la uşi şi zăvoare,
Că'nvie numai acela ce moare.
Cine nu plânge şi nu se pierde,
Nu dă'n poiana ceasului verde...
Ascultă... N'aştepta steaguri nici îngeri.
Biruinţele vin din înfrângeri.
Unecri te vei întoarce făcut mototol,
Desamăgit, plin de sânge şi gol.
Vei nimeri poate pe unde-au vrut vracii
Să-şi ridice mărirea cu dracii;
Intreabă smerit de sfântul potir
Şi bea mireasma din el cu delir...
Întoarce-ţi ochiul trezit ca să şadă,
In inimă ca o navă'ntr'o radă.
Şi lasă-l lămurit ca să prindă
Toată lumea'n oglindă...
Urechea întoarce-o, şi-ascultă
Lumea mereu mai puţină, veşnicia mai multă.
Şi'ntr'o zi vei cunoaşte tot cosmosul pe de rost,
Şi vei da de urmele cuiva care-a fost
Rămase sfioase, aburind pe nisip...
Cineva... Chipul tău... Fără chip...

Cirip, pasăre mică, cirip!...

Paris, August 1949.

Interior II

In genunchi, din trupuri costelive,
Stinşi cu anii'n mistice ardori,
Sfinţii singuratici sub ogive,
Risipesc o mie de culori:
—Preamărire Maicii Milostive...

Stau smerit în liniştea suavă
Şi gândesc la blândul Nazaret.
Drumul lui de sânge şi de slavă,
Ce-l scrisese trudnicul profet,
Uite-l cum se suie ca o navă
Din vâltoarea vremilor, încet...

Uite-l pe Hristos!... Cântând la proră,
Cu pescarii'n jurul lui sobor.
Fruntea-i aurită de-aurora,
Ca un pisc se'nalţă'n viitor.
Simt că timpul a fugit din oră,
Că de-acuma nu mai pot să mor...

Trece el prin inima deschisă
Şi în urmă grânele dau spic.
Toată lumea-i nouă şi nescrisă,
El clădeşte totul din nimic.
—Ia-mă, Doamne'n Tine ca'ntr'o plisă
Lasă-mă să cad să mă ridic...

Văd de-alungul lumii cum desferici
Neamurile toate din blestem,
Codri de noroade şi de clerici
Te zidesc din piatră şi Te tem.
Tot pământul şi-a zidit biserici
Din splendoarea ta, Ierusalem...

Fă să ardă, Doamne, tot pământul!
Voi, Arhangheli, trâmbiţaţi mereu...
Stelele, pădurile şi vântul
Să se roage toate'n gândul meu.
Să-mi prefac condeiul şi cuvântul
In urcuş de foc spre Dumnezeu...

Nu te duce... Mă trezesc spre seară,
Rob singurătăţilor, sărac...
Să te sap din rugăciuni, comoară,
Să te strig din vorbele ce tac.

Aruncat din inimă afară,
Ca leprosul te cerşesc prin veac

Alençon, 28 Sept. 1949.

Icoanar

Cuvintele ne'nsoţesc, pelerini,
Plimbându-ne pe ţărmuri stelare.
Mersul lor pare boare peste grădini
Dintr'o depărtare'n altă depărtare.

De ce m'ai scos să colind Europa?
In satul fără calendar din Cosmin
Tot ce mi-a spus Domnul Gheorghe şi Popa
Imi pare copilăreşte străin.
Cu veacuri nainte, ţin minte
Veneam cu Tine din ţarnă.
Tu păşeai în faţa cotiugii cuminte,
De-alungul lanurilor de secară coarnă,
Cu auru'nserării pe vestminte...

In urma Ta veneam smerit şi eu.
Mergeam ca doi fraţini ce n'au ce-şi spune.
Ni se'ntâlnea doar mâna pe răsteu.
Aşa trăiam din neam în neam, mereu.
Nu se'ntâmpla'ntre noi nici o minune.

Dar astăzi fratele'ntru viaţă: omul
Şi-a zălogit tot sufletu'n maşină,
A născocit radarul şi-a sfărmat atomul,
Lumina'nsângerată din lumină.

Incepe din icoană să se uşte pomul...

Nici eu nu sunt sărac, nici Tu zaraf,
Dar umblu înăuntru numai sdreanţă.
Când umbrele ni se'ntâlnesc în praf
E aurul cu foamea'ntr'o balanţă.

Hei, unde-i astăzi cerul din icoane
Şi pulberea de aur greu din poală?
Numai vântul mai sluţeşte canoane
In biserica inimii goală...

Fruntea

Te depărtezi de mine când te cuget
Şi-mi laşi un gol în fiece cuvânt.
Gândirea mi-i ca o cireadă'n muget
Iar inima mi-i pulbere şi vânt.
Aşa mă vede steaua de când sânt...

Nicicând nu Te-ai oprit să-ţi faci popasul
In dimineaţa rugăciunii mele,
De unde zarea-mi răcoreşte ceasul
In tremur albăstrui de testemele.
Troiţele mi s'au uscat tustrele...

Imi place să mă plimb printre morminte,
In ţintirimul vechi şi mohorit
Al inimii care-şi aduce-aminte
De vieţi din urmă şi de alte ginte,
Cu lutul greu pe suflet şi urît...

Te strig cu geamăt crâncen până'la cer
Dar din tăceri Tu nu-mi trimiţi răspuns;
Şi-aşi vrea să'ndur bătăi de temnicer,
Cu fierul roş în piept să fiu străpuns
Şi sfârtecat pe roţile de fier...

Voi fi'ngrozit amarnic într'o zi
Când voi vedea că singur zac în beci,
Că Tu nici după moarte nu vei fi
Şi că scripturile-s cuvinte seci...

De-acuma, Doamne, poţi să nici nu treci,
Că m'oi închide'n mine şi-oi trăi...

Paris, 1 August 1949.

Claviaturi

Suviţa asta de vânt
Vine de tare departe.
De dincolo de stele şi moarte,
Din alt pământ...

Mi-aduce miresme suave
Din vieţi petrecute demult.
Aud parcă orgi când ascult,
Amintiri şi străvechi requiemuri,
Chiote şi desnădejdi de epave...
O vremuri, o vremuri...

Suviţa asta de vânt,
Furând parfumul din straturi,
Vine din câte veleaturi
Să danseze, să spuie,
Despre-o lume ce nu e,
La mine'n cuvânt?...

Poate grădina de flori
I-i dor s'o mai vadă,
Cobori şi urci în baladă?
Ce se'ntâmplă când mori?

De unde, spre unde şi când?
Ce vrea să spună vântul trecând?

Coboară, luceafăr în grabă
Pe mintea mea plânsă şi slabă.

Adu-mi măcar tu o dovadă,
Că'ncepe noaptea să cadă...

Paris, Iulie 1949.
Jardin des Plantes.

Ma duc

Mi-am bătut viaţa, păcătos, la papuc:
Am băut-o cu mireasma coapselor goale.
Dar azi un alt cer peste-al meu se prăvale,
Simt că mă duc...

Trupul tovarăş de friguri şi joc,
A rămas ca un vas fără toarte.
Dincolo de moarte, vrea să mă poarte
Inima ca'ntr'o mare de foc...
Dar mai am aci vreri, rădăcini;
Ştiu că voi reveni în curând.
Plânge cineva'n mine'nsetat şi flămând
Cu'nsângerate, pe frunte, lumini,
Sub o coroană de spini...

Acuma văd că tot ce-i al meu
Se iscă din lucruri, din vieţile toate.
In inimă, toată omenirea se sbate,
Şi cercul, într'un imens heleşteu,
Mi se lărgeşte mereu...

Amintirile, ca'n sertare păstrate,
Imi spun de alte planete şi stele;
De cetăţi în care-am pândit la crenele.
De ţări şi de veacuri uitate.
Şi parcă aş trece prin toate...

Şi cu cât pătrund mai adânc,
Dincolo de ţărmul deschis,
Ştiu că mă'ntorc de undeva dintr'un vis
Cu spada iluziilor la oblânc.

Şi mă doare-un cuţit până'n os:
N'am ştiut că şi'n vis am fost eu-,
Că Dumnezeu mă'ntoarce mereu,
Până ce nu l-oi face frumos,
Cu răstingnire şi cu Domnul Hristos...

Paris, August, 1949.

Nenoroc

Te-aud cum te sbaţi şi mă chemi
Cum plângi şi rogi şi blestemi
Prin nopţile triste şi lungi,
Şi-alergi şi nu mai ajungi...

Cu mâinile'ntinse spre zări
De-odată te-opreşti şi asculţi,
De parc'ai surprinde chemări
Prin anii sălbateci şi mulţi.
Apoi îngenunchi şi te'nchini
Ducând peste cer şi veleat
O neagră cunună de spini,
Un vis cu luceferi uitat.

M'aplec peste ani şi te-aud
E parcă strigătul meu,
Sub scrâşnet de lacăte crud
Mereu mai departe, mereu...

Motiv

Plânge plop cu frunza rară
Peste viaţa mea pierdută
Geamăt stins de alăută
Peste vreri de-odinioară.

Nu-i făclie să-mi aprindă
Drumul spre copilării,
Troici de dor şi veşnicii,
Spre legendă şi colindă.

Toate s'au culcat sub vreme
Sub frunzar de toamnă ud.
Nu vreau crengi cu mugur crud
Cântecul să mi-l mai cheme.

Şi prin noaptea ce m'apasă
—Ţipăt lung de cucuvea—
Moare cea din urmă stea.
Trece vremea şi mă lasă.

Totu-i piatră şi povară,
Gând şi vis neîmplinit.
Peste linişte de schit
Plânge plop cu frunza rară.

Sculptura

Lui Nicu Mălinaş.

Din miezul vieţii putrezite, arta
Îşi prinde colţul vajnic în pământ
Şi-aruncă cu răsvrăt în lături poarta
Ce ne'nchisese'n carne şi'n cuvânt.

Greu descifrând cu mânile nimicul
In ceasul când ne dăltuim contur,
Scrisoarea inimii refuză plicul,
Urcându-se în neantul de azur.

Iar Dumnezeul mânilor trudite
In suflet creşte nefiinţei chip:
El, mlaştina visării care'nghite
Un pui căzut din cuibu-i, pe nisip.

Aşa artistul stând pe marea moartă
A zilei dinnainte de'nceput-
Scrumit de doruri, între om şi artă,
Crează cosmosul din nou, din lut...

Creion

Dumnezeu mă ceartă când îmi spune
Adâncimea nopţii de cărbune.
Dorul de se'ntâmplă să mă'mbete,
Mă schiţează negru pe perete.

Când mă strâng în inimă, şopârlă,
Vin lumini tăcerea să mi-o svârlă
In cuvinte goale ce mă duc,
Vânt prin întunericul năuc...

Sunt ceva? Sau scormonesc tăcerea
Ce-şi aşteaptă'n mine învierea?
Dau să ies din mine şi să strig...
—Steaua nopţii tremură de frig...

Adanc

Te sperie cuvântul lume?
Sunt mii de lumi şi milioane.
In infinitul plin de toane,
Tu eşti doar umbra unei glume...

Voi scrie'n inimă odată
Din cerul mestecut cu lut,
O lume fără de'nceput...
O, mintea mea necugetată!

In spaţiul căilor lactee
Le—oi face toate fără timp—
Iubirea fără de femeie
Şi fericirea fără ghimp...

Tot jocu'n negrele abisuri
Va fi covorul de mătasă,
Pe care l-am întins în visuri,
Să-l adunăm treziţi acasă.

Un cânt al liniştei eterne
Va fi şi dorul inimii.
Nici gândul nu-l vom auzi
Pe drumuri albe cum s'aşterne...

Cuvintele vor arde stele
Pe cerul tău singurătate:
Că numai inima ta bate
In inima tăcerii mele...

Monolog

Stea, cum te-am văzut pe vremuri
Drept în inimă, aproape,
Peste'ntinderi mari de ape
Şi pe noaptea mea cum tremuri...

Te-ai pierdut apoi în ceaţă
Şi te-am regăsit în carte.
Era'n tine dor de moarte
Şi urcuş spre-o nouă viaţă.

Stai şi tu sub cnutul legii:
Creşti şi luminezi, cobori...
Drumul tău dictat de sori
Îl bat viermii şi-l bat regii...

Neagra ta singurătate
Mintea m'a trimis s'o mântui,
Sus pe unde numai vântu-i
Gândul liniştii'mpăcate.

Azi când ţi se stinse raza
Numai în neant mai dăinui,
Veghei mele să-i destăinui
Miezul nopţii şi amiaza...

Plecu-mi inima scrumită
Şi m'afund în amintire,
Stea'ntre fire şi nefire
Şi de veci însingurită...

Din risipă când m'adună
Trece timpul şi nu trece.
Golul stând să mă înece
Parc'ar vrea ceva să-mi spună...

Cutitul

I-a bătut un meşter în prăsele,
Pe mânerul lamei mânioase
Cremenea ce scapără cu stele
Şi sfieli de fată, mlădioase...

Tolănit cum stă între creioane,
Străluceşte albu-i pe custură
Parc'ar creşte'n vuet de bulboane
Crâncenarea unui val de ură.

Uneori un gând de bunătate
Îi străbate fierul cu fiori...
Cântă'n el atunci, îndepărtate,
Fluere vrăjite şi viori...

Şi-o poveste unică se'nstrună:
Doi feciori se duc a dor cântând...
Cornul lunii peste codri sună...
Unul nu s'a mai întors nicicând.

Doar cuţitul viu, la cingătoare,
Se visează descântat în mâni,
Sânge să mai beie şi răcoare
Din oblâncul tânăr, din plămâni.

Pe custura'n sânge botezată,
Spovedanii vin din alte vieţi,
Oglindind în apa lor o fată
Şi feciori ce-o'mprejmuie semeţi...

Zâmbet vechi în liniştea deplină,
Obosit cuţitul doarme dus.
Guşter suplu care bea lumină
Care încă n'a gătit de spus...

Seara cum s'aşterne peste toate,
Cugetu-i în care anii mor,
Ştie despre crime'ndepărtate
Ce-l pândesc la drum în viitor...

Ora

Amarnica singurătate:
Cântarea stelelor, stângace,
Mă'mpresură de-o vreme'ncoace.
Şi-ades când steaua'n depărtare
Suflarea'n raza ei mi-o ţine—,
Un dor de pământesc mă doare,
Scrumindu-mă'ntre rău şi bine...
Şi parcă ştiu: pierzându-mi gândul
Fiinţa mi-i un cer deschis—:
Mă luminez cu dorul bându-l
Dintr'un poem ce nu l-am scris...

Cu liniştile tale'n spic
Străbat vecii nenumărate—,
Şi vântul tău de foc mă bate,
Şi mă scrumesc şi mă ridic...
Spre largul marelui nimic..
Amarnică singurătate...

Claviaturi II

Aşa ne pierdem... Ne'ngropăm în vreme
Uitând de rugăciuni şi de blesteme
Şi'ntunecând în mintea tuturor
Un colţ înmiresmat cu crini de dor...
Trec anii, navigând pe vechi triremе,
Şi prietenii din mintea noastră mor...

Aşa ne pierdem. Ultima scrisoare
Stă colbuită'n noapte şi uitare
Cu literele plânse şi zălude—.
Ca un mormânt ce nu mai are rude.
Noi, morţii ce mai spunem că ne doare
Strigăm, dar nimeni nu ne mai aude...

Aşa ne pierdem. Undeva'n străfund
Nădejdi de altădată se ascund.
Nădejdi în care ne-am ştiut întregi.
Sunt clipe'n care plângi şi înţelegi,
Şi'n care astrul inimii rotund
S'aprinde peste veac şi peste legi...

Aşa ne pierdem. Fiecare moarte
Ne mută cortul zării mai departe.
Să nu avem odihnă nici răgaz.
E cineva în noi de-apururi treaz
La geamurile privegherii, sparte,
Şi priveghem cu stelele'n obraz.

Aşa ne pierdem. Şi suntem doar una
Cu pomii, cu trecutul şi cu luna,
Prin nesfârşitul căilor lactee.
O clipă de-ar voi cândva să steie
Am boteza-o poate: totdeauna,
Şi'n focul veşnic ne-am vărsa: scânteie...

Aşa ne pierdem. Nu striga'n zadar.
Eu urc mereu pe-o creastă de calvar
Şi n'am trăit pe-aici decât în fugă,
Stau viermii vremii sângele să-mi sugă,
Dar în adânc tăcerea mi-i altar
Din care mă înalţ spre ceruri—, rugă...

Rugaciune

M'adun, Doamne, în slove şi'n carte,
Parcă mi s'ar face a moarte
Şi mă apucă temi,
Că ţi s'o trezi, într'o zi, să mă chemi
Dincolo de supărări şi de vremi,
Şi n'am să pot să-ţi spun tot
Trecând veşnicia'n înot...

Plâng şi-ascult ca demult în poveste:
—Dincolo nu se spune. Se este...
Numai aci'n durerea cu nopţi de cărbune
Sufletul lâncezeşte-a minune.

Vreau în versuri, Doamne, să-mi scriu
Rădăcina gândului viu
Şi dorul ce m'a purtat nărăvaş,
Gol ca pe o turmă fără imaş.

Târziu când îmi bate la uşă,
Toamna cu foşnetul de pănuşă,
Mă troeneşte cu nesfârşite zăpezi
Teama că n'ai să mă vezi.
Groaza că'n nesfârşitul rotund
Am căzut într'o noapte la fund,
Că n'o să mai văd niciodată
Faţa Ta luminată...

Slovele negre, uscate'n ogor,
Imi tot vorbesc despre Tine cu dor.
Fă-mi-le, Doamne, lăicere
Spre Ţărmul Tău cu'nviere...

Paris, Oct. 1949.

Priveghi

De-o să vină Domniţa de sus
Spuneţi-i că s'a înoptat şi m'am dus.
N'o mai lăsaţi să mă vadă
Fără trofeie şi spadă.

Mi-a fost venit înadins
Să ştiu somnul că l-am învins
Şi-acuma nu mai vreau să mă scol
Decât la Dumnezeu în ocol.

Lacrima Domniţei fierbinte
O să-mi iasă cândva înainte
Şi ne-om mai da odată bineţe
Ca'n vremea din tinereţe.

Închideţi ferestrele şi uşile toate.
Să n'aud timpul cum bate
Că s'ar putea ca să-mi vină dor
Să mă mai nasc şi să mor...

Mă'nsoţesc bucuriile vieţii,
In sborul rotat ca ereţii,
Şi mâna visând mângâiere
Ar renunţa la'nviere.

Nu intraţi. Mi-i sufletu'n rugă
C'au început să mă sugă
Mălinii şi merii şi crinii
Şi să mă'mpartă luminii...

Monoton

Mai trece o zi şi o noapte
Şi steaua pe-un drum cu năeri.
Trec oameni şi veacuri şi fapte.
Numai eu nu merg nicăeri.

Pe-azurul visării de mâne
Balada se'nalţă'n tăceri.
Sângele se leagănă'n grâne.
Numai eu nu merg nicăeri.

Chiar gândul se duce cu rândul
Spre seceta albelor veri
Frângându-şi norocul şi bându-l.
Numai eu nu merg nicăeri...

Cu tine în moarte de sunt.
Tu nici atunci nu mă ceri.
Lutul mă arde. Mi-i pasul mărunt.
Eu nu mă duc nicăeri.

III

Veghe

La geam azuru-mi fâlfâie din steaguri.
O stea sclipește trist peste ogeaguri.
Sunt stelele pe cer sau mi le'nchipui?
Ce taine-ascunde viața în nisipu-i?

Eu când mă rog, tu taci în depărtare.
Hai spune-mi stea, și sufletul meu moare?
Se stinge visul, somnul și trecutul,
Trezia care ne-a bătut cu cnutul
Și gândul care-și crește spinii,
Mai iute decât svâcnetul luminii?

Dispare ușa'n aur ferecată
Ce-a stat în mine ca o judecată,
De după care, el, Mântuitorul
Mă tot povățuia pe'ncetișorul?

Dece-i atâta noapte'n juru-mi și tăcere?
Un vânt îmi flutură la geam mistere...
Veghez în noapte ca să mă'nțeleg
Și-o stea scrumește cerul meu întreg.

Tu noapte neagră, sufletul mi-l sfărm
De tine ca un val nebun de țărm.
Ia-mi gândul crâncen și întoarce-mi-l
Și mâne'n zori trezește-mă copil...

Teama

Rugați-vă'n fiecare seară și dimineața,
Că-i frig și se lasă ceața...
Cânele zilei ne linge mânile ude
Și pe urmă fuge și nu mai aude.

Când nu ești cu tine și dormi,
Munții cresc păduroși și enormi,
Și târlele cutreeră gârlele.
Ia-ți vrerile toate și asvârle-le...

Dăruiește-ți moșia și gluga,
Să poți muri cu leprosul și sluga.
Făclie ia-ți o povață,
Pentru dincolo de noapte și ceață.

Și-ascultă! Degeaba-i cartea ta multă
Ea dincolo pare-o insultă.
Prin urechea subțire de ac,
Intră numai cămila și omul sărac...

Rugați-vă'n genunchi, vă rugați,
Pentru oșteni și pentru împărați,
Pentru luminița păscută de ied
Din ochii celor ce nu cred...

Că vine, înmiit din ecou în ecou,
Ca un muget de fiară, apocalipsul cel nou.

Grădina

Domniţa în grădină când apare
E pentru flori un răsărit de soare...

Treziţi din somnul dulce măgheranii
În faţa ei se gudură'n metanii.
Crăiţele voioase-i ies în drum
Piciorul să-i sărute cu parfum,
Iar levănţica, minta, busuiocul
Cu dulci miresme îi încing mijlocul.
Şi'ncet pe rând, prind florile să cânte,
Spre slăvi de bucurie să se-avânte
Şi'n culmea veseliei o verbină,
O'ncoronează peste flori regină...

Domniţa drept răsplată li se'nchină
Şi'mparte trandafirilor lumină,
Iar perlele din broşe, din agrafe
Le dăruieşte blândelor garoafe.
Brăţările Domniţei, şi cerceii
Îi poartă'n chiotoare ghiocelii.
Iar crinii beau răcoare şi miros
Din trupul ei de ciută, mlădios...

Căci ea în tinereasca ei visare
Stă îndelung la sfat cu orice floare.
Panselelor şi scumpelor gherghine
Le dă baticuri şi dantele fine,
Le colorează fiece petală,
Cu râsul ei, cu splendida-i sfială,
Iar când îi ies în cale albăstrele
Glumind le dă bogatele-i inele...

Şi când nu are ce mai da şi spune
Domniţa îngenunchie'n rugăciune...
Şi-aşa grădina'ntreagă trage viagă,
Din inima Domniţei ce se roagă...

Senin

De la stea la stea, prin spaţii,
Trec cu oştile'mpăraţii.
Inima li-i stup de miere,
Gândul lină adiere...

Merg cu Domnul însoţindu-l,
Neamuri mândre cu colindul...
Cu poveri de vis în spete
Să zidească noui planete...

Şi cum vremea-i fără ceasuri,
Merg tihniţi, mai fac popasuri
Şi sub pragul serii, cină,
Le dă sufletul lumină...

Se tot duc spre-o dimineaţă
Care-i va schimba la faţă
Şi'ntr'un vers cântat cu naiul
O să le deschidă raiul...

C'au fost mulţi şi prin milenii
Au scris ţări cu pământenii.
Şi'n mâniile ce taie
Şi-au dus crucea prin războaie...

De la stea la stea departe,
Nu-i nici început nici moarte
Şi când vrerea lui socoate
Dumnezeu e'n toţi şi'n toate.

Stau la geam şi-ascult cum cân
Nesfârşitu'n pacea sfântă
Şi pricep ce nu se spune...
Şi'ngenunchi în rugăciune...

Amurg

Însângerat ajunge soarele pe creste
Şi îngenunche pentru rugăciune.
E ireală lumea ca'n poveste.
O vrajă care nu se poate spune...

Coboară zâne din păduri bătrâne,
Purtând ulcioare grele de răcoare.
Şi totul cântă pleacă şi rămâne
Spre-o zare sfântă. Singura mea zare...

Cei arşi de foame au uitat de grâne.
Copii şi mame luminaţi se roagă.
Intr'o viroagă rătăcit un câne,
Un urlet spune pentru ziua'ntreagă.

E mare ceasul. Insuşi Domnul vine
Să scrie'n carte vechea răfuială,
La zeciuială, oameni, pomi, albine.
Şi mângâie pe cei cu mâna goală.

In clipa asta m'aş întinde cale,
Sub paşii Lui, şi m'aş târî cu sete,
Să plec cu El, şi să doinim de jale
Ca doi feciori ce s'au pornit la fete...

Veghe II

Bea, inimă, miresmele şi vântul
Ce-adie dulce peste univers
Şi-adu-ţi aminte iarăşi de cuvântul
Pe care Dumnezeu îl vruse vers.
Sărută iar luceferii tăcerii
Şi'n lujerul luminii legănat,
Smereşte-te precum se strâng năerii
In drumul fără pulbere şi leat.
Ei nu mai ştiu de ţărmul ce-l lăsară
Cu portocali în floare şi lămâi...

Scufundă-mă'n lumina lună, clară
Şi'n depărtarea ceasului dintâi...

Psalm II

Cresc în mine, Doamne, năzăreli şi spaime
Numele Tău falnic să-l defaime,
Ca să-mi strige'n faţă că nu eşti,
Tu şi toate semnele cereşti...

Necredinţa mă'nvârteşte'n plisă
Cu fereastra pururea deschisă.
Incepură'n inimă să-mi cadă,
Stelele, pleiadă cu pleiadă.

Tu-mi trimiţi atâta neagră teamă
Să mă beie ca pe-un vin la cramă?
Sufletu-mi decè se face ghem?
Ca temându-Te să nu mă tem?

Am ucis de mult orice nădejde
Şi prin noapte tremur ca un vrej de
Volbură desprinsă din harac.
Azi Te văd la orele când tac...

Trupului i s'a uscat ţărâna.
Sângele şi-a irosit fântâna.
Mâinile când se ridică'n zare
Să se roage, spun ameninţare...

Când voi trece mlaştina de-a'notul,
Câinii Tăi m'or linge iar cu botul,
Gudurându-se a bucurie...
Şi izvorul s'ar putea să'nvie...

Dar pe drumul ce-a pornit 'napoi
Viaţa parcă-i pungă cu noroi.
Coace'n mine trudnic şi mă doare...
—Tu eşti, Doamne, seceta cea mare?...

Infratire

Ascult atent la lucrurile toate,
Cum vin prin codri de singurătate:
Apoi luceferii din iaz şi stuhul
In sfânta sărăcia lor cu duhul,
Şi cântăreţ al inimii, condeiul
Scriind parfumul ce-i trimite teiul...
Poemele şi blândele icoane,
Cu foşnet de mătăsuri diafane,
Covoarele, pe-alesătura fină,
Cu florile furate din grădină...

In umbra serii toate prind culoare,
Mişcări şi gusturi noui, aromitoare...
Tăcerea iese'ntru întâmpinare
Colindelor care-au sburdat în soare.

Şi nu ştiu cum, privirea mea prea bună,
Cu liniştea din lucruri se cunună,
Şi-o sfântă pace inima mi-o paşte:
Arzând în flacări gândul meu cunoaşte.

Dar speriată inima se sbate,
Şi simt atunci cum plin de bunătate,
Din lucrurile mici şi anodine,
Se uită galeş Dumnezeu la mine...

Raspuns

Cetatea când se'ntunecă'n urgie
Ucide'n mine drumul de vecie
Căruia Dumnezeu i-a spus cuvânt...

De-aceia lumea străzii nu mă ştie,
Iar inima în splendidu-i avânt,
Cultivă, drag, tăcerea din mormânt,
Şi sângeră cu viaţa'n poezie...

Şi când se'ncinge'n chef barbar cetatea
Din cerul inimii, singurătatea,
Cu ploi de stele cade la pământ...

Căci rostul meu pe lume e să cânt.

Rugaciune II

Soare bun, trimite-mi o frântură
Din lumina ta ca să renasc.
Mi-a crescut venin şi iarba'n gură.
Toate desnădejdile mă pasc.
Strugur sunt şi zilele, cu ură,
Mă strivesc prea timpuriu, sub teasc...

Soare bun, isvor etern al vieţii,
Vin şi eu din tine, de demult?
Drumul când îşi leagănă drumeţii,
Eu m'aplec în mine şi te-ascult...
Fost-am sbor prin spaţii, cu ereţii?
Cine din norocul tău m'a smult?

Soare bun, sunt singurel pe lume.
Tu te-ai stins demult la geamul meu.
Florile s'au stins sub grele brume
Şi m'am stins cu dânsele şi eu...

Spune-mi soare: adevăr e? cum e?
Eşti tu inima lui Dumnezeu?...

De spus la amar...

Lui Doru.

Azi se plimbă, dragul tatei, cu buicul,
Toată haimanaua, tot nimicul...
Pe când noi prea grei de vis frumos
Nu'ncăpem decât trudindu-ne pe jos.
Stelele și măgheranii de lumină,
Se usucă, dintr'o ducă, în mașină.
Colo'n lumea lor de liniște și-azur,
Ele nu cunosc de stopuri și retur...

Tata, unde-i sgomot de motor,
E olog, străin și cerșetor.
El e făurar pe unde bate
Blânda inimii singurătate.
Beat ca de prea multă tescovină

El își scrie cartea cu lumină
Și-și plătește dajdia, când vine,
Nu cu grâne ori știubee de albine,
Ci cu bani ușori de nici nu-i simți,
Cu luceferi de cei vechi, cu zimți...
De aceea, tu să nu fii trist
Că nu te-am crescut motociclist...

Când buicul lor va fi demult grămadă,
Fier mâncat de ploi și jâmbături,
Noi ne-om ospăta de prin scripturi
Și ne-om duce anii prin baladă...

Nu privi în urma lor cu jind,
Că și viermii uneori se'ntind...
Noi ne-om bate din sudori cercei
Care nu mai dă rugina'n ei
Și-un drumeag cu praf de curcubeu
Până la străbunul Dumnezeu...
Și-om avea și noi o bucurie:
Ún bordei cu prag de veșnicie...
Și le-om da la toți care li-i foame
Bani, nu tinichele și arame,
Rupți din cerul nostru cu safire,
De le-om zice banilor: iubire...

Cu buicul numai prin noroi răzbați.
El e al săracilor bogați...
Pe când noi-privește-i lung și taci-...
Noi suntem bogații cei săraci...

Ora dintâi

Te simt în adâncul din mine, cum te'mplinești,
Primăvară desfăcută'n milioane de muguri;
Știu că Te-ai depărtat și de ceruri și de povești,
Și Te grăbești cu'nfrigurarea mânilor împărătești,
Să-mi ari țarina inimii cu flacări și pluguri,
Ca să Te-adun din biserici, să te ard pe ruguri,
Să te rodesc după chip și asemănare,
Tu, Visătorule, Unule, Mare...

Te-aud cum trudești, cum Te rogi și cum plângi.
Nici Tu nu știi cum vei fi mâne.
Nu spui dreptei ce i-ai dat mânei stângi.
Treci doară ca vântul de vară prin grâne
Și-Ți văd clipele cum mă strigă din lut,
Cum m'adună din miresmele scuturate
Ale primăverilor din trecut,
Din somn și din singurătate...

Totul se face din nou și din chinuri
Ce n'au fost și totuși parcă-s știute.
In pădurile nopții, din poiene și clinuri,
Ies gândurile, cu neastâmpăr de ciute,
S'adulmece zorile, livezile, iarba,
Nesfârșitul care nu mai merge de-a oarba...

Pân'la mine, pare-se, n'a fost nimic.
Toate'ncep acum, se'ntrețes, se despart.
Tu suferi când joaca n'o'nțeleg și Ți-o stric.
Și Ți-o spun numai ție însuți, cu sart.
Dar bucuria Ți s'adună cu versul meu
Cu veșnicia și cuvântul ce nu l-am spus eu,
In albastrul meu nesfârșit: Dumnezeu...

Funigei

Du-mă gândule, mă du,
Unde nu-i nici da, nici nu.
Mâna veştedă de vis,
Nalbă fă-mi-o paradis.
Evantaiul inimii,
Zumzet creşte-mi-l la cer.
Eu nu ştiu, nici tu nu ştii,
Unde m'am pornit năer...

Dangăt blând de clopot bate
Ura ce mi-a nins pe gând.
Mă mai ştii singurătate?
Nu te'nchide, dangăt blând.
Exilat în valea vieţii,
Zac de-un dor de altă lume.
Eremit şi fără nume,
Uşă'n calea dimineţii...

Dorul Tău de-apururi vine,
Uşurel şi aromind.
Mă trezesc departe'n mine,
Nefiind şi tot fiind...
Iezăr tânăr de lumină,
Zâmbetul Ţi-l port cercel.
El e'n mine, eu în el.
Urma'n lume ni-i străină...

Drumul inimii coboară,
Unde n'am mai fost de-un veac.
M'aştern drumului şi tac,
Neam cu stelele de seară.
Este-un ţărm departe'n vis,
Zodie şi nume n'are.
Eu îl ştiu din depărtare:
Umilinţa, rai deschis...

Domnul ştie bine locul,
Unde-mi tot adast norocul.
Mă priveşte trist, mă ceartă.
Nume n'a lăsat în poartă.
Era nouă'ncepe-acum.
Ziua se preface'n scrum...
Everest se'nalţă'n zare,
Umbra vieţii viitoare.

Doamne, parcă mă ridic.
Universu-i tare mic.
Miile de veacuri, vântul,
Nu-mi ating decât vestmântul.
E iubire, vis, lumină,
Zarea lumii ce-o să vină.
Eri Ţi-am fost făcut necaz.
Unde urc? Tu eşti? Extaz...

Dumnezeu: un funigel.
Umbră sunt şi nu-s de fel.
Mi-aminteşte că mai sânt,
Numai liniştea din vânt.
E-un extaz şi-o depărtare;
Ziua mi-i colină'n soare.
Epitaf lutul să poarte:
Un mormânt fără de moarte.

Scoală, neam din depărtare,
Că'n fereastra dinspre zare
S'a aprins steaua cea mare,
Şi-o duce Domnul prin ger,
Cu toţi îngerii din cer,
Lerui, Doamne, Ler...

Iară'n loc de blând colind,
S'aud codrii vechi doinind
Dela Nistru până'n Pind,
Că nu-i pace, nici mălai
Cât sunt satele pe plai;
Lerui, colţ de rai...

Plânge, mândra mânăstire,
Ca firul de dor subţire,
Pascu-l hoardele sibire.
Pasc sufletul neamului
Lăcustele iadului.
Lerui, Doamne, Lui...

Ţara scumpă, miorea,
Sta'n genunchi şi se ruga,
La Măicuţa Precista,
Cu Pruncul alături ea...
Şi rădeau păgâni mişei,
Că nu-i Dumnezeu cu ei,
Lerui, Doamne, Lei...

Dumnezeu cu geana arsă
Colo'n cer durere varsă
Pentru lumea rea şi'ntoarsă.
Şi-a trimis moarte şi fier
Pentru cruntul temnicer.
Lerui, Mare, Ler...

Iată steaua sus răsare
Dela Tisa până'n mare
Şi nu-i stea, ci mândrul soare...
Neamu'n creste iar s'avântă,
Cântă cerul, neamul cântă.
Lerui, Ţară sfântă.

IV

Ocazionala

Atât îţi cer acum: să treci voioasă
Prin primăvara acestui poem...
Nu te uita la mine cum m'apasă
Durerea mânii'ntinse când te chem...

Nu-mi asculta viorile'n cuvinte,
Că mă iubeşti nici când să nu mi-o spui.
Din chinul renunţărilor, fierbinte,
Singurătatea m'a urcat pe grui...

Văpaia lunii descântând pervazul
Pătrunde'ncet în cântecul tău trist
Şi-un dor îţi rumeneşte, drag, obrazul
Sub umbrele albastrului batist...

Ni-i gândul numai sete şi durere
Luceafărul ni s'a scrumit pe hău.
De-acum'om ştie clipa când ne-or cere
Mormintelor, părerile de rău.

Vom trece'ncet cu paşii moi de pâslă,
Ne mai ştiind de dor şi bucurii.
Pe ape fără ţărm şi fără vâslă,
Ne vom urca spre ceruri, doi copii.

Nu plânge, Drumurile toate
Ne duc spre raiul din bătrâni dorit.
Ajunşi pe ţărmul negru de cetate
Ne-or creşte aripi şi-om sbura în mit...

Primavara

Simţi astăzi pentru'ntâia oară
Cum trupul s'a făcut vioară,
Şi-o coardă'n sânul jucăuş
Se roagă mult: să-mi fii arcuş...

In sânge s'a iscat văpaie,
Şi te topeşte şi te'ndoaie.
Altdată ţi-ai dorit cercei.
Acum şi dânşii sunt prea grei...
Cosiţa fuge desfăcută,
Genunchiul scrie salt de ciută,
Visează câmpuri cu trifoi...
Iar degetele mici şi moi
Ar vrea să mângâie şi-ar vrea...
Dar parc'ai auzit ceva.
Foşneşte rochia?... Un fald?...
Mai în adânc! Un murmur cald...
O sdrumicare de isvor...

Te-ai dăruit acum. Ţi-i dor...
Simţi astăzi pentru'ntâia oară
Şi-ai vrea s'alergi, să sburzi pe-afară,
Cu gându'n palme ca un ţânc.
Isvorul gâlgâie'n adânc...

Te'neci de-atâta primăvară
Şi cineva prin coapse ară...

—Hai, nu mai plânge, domnişoară...

Tristete

Suntem atât de singuri astăseară.
Ni-s mânile brumate cu tăceri.
Urcăm încet şi stelele coboară
Şi nu mai suntem parcă cei de ieri.

Te uiţi şi numeri stelele căzute
Şi ceţuri ne'mpresoară dinspre iaz.
Acorduri depărtate de lăute
Ţi se prefac în lacrimi pe obraz.

Te simt cum strigi o vorbă care doare.
M'aplec s'ascult şi nu te mai aud.
Ni se uscară vorbele pe zare,
Cum mor lăstunii în convoi spre sud...

Atât de singuri mergem împreună...
Ciudat foşneşte trestia pe mal;
Dece n'arunci şi-acuma crini de lună,
Ca'n alte dăţi când apăreai la bal?

Te strângi la pieptul meu să fii aproape
Şi mânile mă caută prin trecut,
O frunză care tremură pe ape,
Din părul toamnei ud şi desfăcut...

Suntem atât de singuri astăseară.
Mai fi-vom oare iarăşi amândoi?
Ne-ascultă uliţa şi se'nfioară,
Şi fuge îngrozită înapoi...

Salzburg, 24-3-1946.

Intalnire

Va fi prăpăd cumplit în tot oraşul
Şi cei trufaşi şi-or pierde iarăşi goma.
Va tremura şi cel trufaş şi laşul
Şi'n flacări roşii se va'ncinge Roma...

Ne vor urca pe ultima colină
Şi'ntors ne-or bate vieţile pe cruce,
Să aibă corbii carne pentru cină
Şi cânii'n mare foame să ne-apuce...

Ci eu voi fi fugit desdimineaţă...
Voi fi departe când vor arde zorii
Şi iar Te-oi întâlni schimbat la faţă...

Iar ochii Tăi de-or fi să mă condamne
Că am fugit din morţi ca dezertorii...

—Te duci într'adevăr la Roma, Doamne?

Vecini

Ne salutăm din geamuri luminate
Ca două steaguri de armate'nvingătoare-,
Şi patima ce trupul ni-l străbate
Mai tare şi mai nemilos ne doare.

Privirile furişe pun mereu iscoade
De după storul care nu se'ndură
Să'nvingă inima cu'ntinsele-i năvoade.
Tăcerile ne-au pus căluş pe gură.

Nici tu nici eu, sărmani, n'avem curajul
Să facem cinste dragostei depline.
Demult un rege trimisese pajul
Ca să ridice oaste pentru tine,

Dar eu, fricos, simt inima că-mi curge
Şivoi fierbinte ca să-ţi bea cerceii.
Demult cântam voios: hai, du-mă murge,
Căci pentru ea mă'ncaier şi cu smeii...

Acuma ni s'arată dimpotrivă
Şi lumea şi onoarea şi morala.
Iar patima la pândă, costelivă,
Imi fură pentru plânsul ei cerneala.

Şi lâncezind de-un dor de luni de zile,
Eu prost şi tu frumoasă ca un crin,
Lumini de veghe, arse pe feştile
Lâng'o icoană spunem un amin...

Inchide'ncet obloanele şi du-te
Să dormi şi să visezi în patul bun.
Vom fi greşit prin vieţile trecute
Şi-acum plătim cu lacrimi şi surghiun...

Paris, 28 Iulie 1949.

Să vii măcar odată

Să vii măcar odată să mă vezi,
Cum intră primăvara'ntr'o grădină,
Cu dulci miresme şi cu joc de iezi,
Sub gingăşia zării de lumină,
Dece-mi rămâi atâta timp străină?

Să vii odată, şi intrând încet
Să-mi spui că totdeauna-mi eşti aproape,
Şi-apoi să joci săltat un menuet
Cu unduiri de vânturi şi de ape,
Cum n'a visat pe lume vreun poet...

Să joci prelung, cu sete şi cu foc,
Sunând brăţări de aur şi cercei,
Iar şerpii coapselor fugind pe loc,
Să-ţi ducă toată patima cu ei
In clinchete de dor şi clopoţei...

Să joci de parc'ai vrea să te răzbuni
Pe toată crunta noastră depărtare;
Şi'n timp ce'n ochi îmi vor cădea lăstuni
Cu fiecare caldă lăcrimare,
Tu tot mai mult în jocu-ţi să te-aduni...

Şi obosită'n prag de dimineaţă,
Oprită'n saltul ultim să visezi
Un drum ce ne va duce'n altă viaţă
Cu cântece şi rodnice livezi...

Dece nu vii odată să mă vezi?

Dedicaţie I

Am plâns în altă viaţă împreună?
Venim alături din mii de vieţi?
Tânjeşte'n noi acelaş, clar de lună
Şi-acelaş soare urcă'n dimineţi...

Ne revedem cu veche bucurie,
Mereu; la toate crucile de drum
Dar noi nu ştim. Numai destinul ştie
In care flori am fost şi'n ce parfum...

In fragedul tău zâmbet ca'n oglindă
Tu luminezi poemul meu nescris
Precum o stea coboară'ntr'o colindă
Şi-apoi reintră'n ţările de vis...

Nu te opri când mâna mea ţi-aduce
Cununi de stele şi brăţări de gând,
Ci dă-mi năframa, când mă frâng sub cruce,
Să-mi scriu întrînsa faţa, sângerând...

Paris, 11-2-1950.

Dedicatie II

Iubindu-ţi ochii, regăsit-am cerul
Ce'n depărtarea inimii pierdut,
Imi înecase nava şi năerul
Şi steaua'nlăcrimată pe trecut.

Cetindu-i paşnic, regăsii adâncul
Durerilor din palide'nserări,
Când patimi grele-mi sângerau oblâncul
Şi mă'mpărţeau cu visul pe cărări...

Tu dor din marea mea singurătate,
Te poartă ochii-plânset şi mirare,
In vântul desnădejdii care doare,
Pe-alei cu toamne tainic scuturate

Dacă'ngenunchi, înconjurându-ţi mersul
Cum urcă buruiana spre lumină,
E că mă sfarmă'n pulberi universul,
Cu mâna'ntinsă'n zarea ta străină.

Eu ştiu demult: Nicicând nu vei descinde
Spre vadul meu cu mistice ardori,
Dar dorul tău pe suflet mi se'ntinde
Ca flacăra albastră pe comori...

11-2-1950.

Asteapta-ma

Aşteaptă-mă, c'am să mă'ntorc curând
Şi vom fi iarăşi veşnic amândoi.
Aşteaptă-mă, nu mă goni din gând,
Aşteaptă-mă că voi veni'napoi...

Aşteaptă-mă prin toamnele târzii,
Va râde iarăşi primăvara'n lunci...
Când toţi ţi-or spune că eu n'oi veni,
Aşteaptă-mă, aşteaptă-mă şi-atunci.

Chiar când nădejdea'n suflet se va stânge,
Aşteaptă'n zori şi seara pân'târziu.
Aşteaptă-mă când ţi-o fi dor şi-i plânge,
Când cu demult n'oi mai putea să-ţi scriu...

Aşteaptă-mă când prietenii la sfat
In amintire-mi vor stropi cu vin,
Când toţi ai noştri mă vor fi uitat,
Chiar mamei de i-aşi deveni străin...

Aşteaptă-mă, nu crede plânsul lor.
Intoarce-le paharul înapoi.
Aşteaptă-mă prin nopţile de dor,
Că va veni o zi şi pentru noi...

Aşteaptă-mă, că sunt aşa departe,
Dar gândul tău de-apururi nu mă lasă.
Chiar peste tot de-ar bate neagra moarte,
Aşteaptă-mă că voi veni acasă...

Aşteaptă-mă, aşteaptă-mă mereu,
Şi roagă-te la Maica Preacurata...
Vom ştie'n lume numai tu şi eu
C'am aşteptat cum nimeni niciodată...

Salzburg, 1946

Ora chinuita

Cum trece timpul noi ne'ntoarcem fața
Spre-un ceas de fericire și spre moarte...
Spărgând înaltul, smeul rupe ața
Lăsându-ne cu mânile deșarte...

Ce-am fost și unde mergem oare?
Ne-o pare totul vis când ne-om trezi...
Acum avem doar dreptul la'ntrebare,
Urcând spre-o altă stea, spre-o altă zi.

La cruci de drum ne mângâiem o clipă,
Schimbând fiorii sângelui în flori.
Inlăcrimarea-i tot ce se'nfiripă
Și umbra, anii noștri trecători...

Și totuși parcă sta o primăvară
In pragul scurtei noastre întâlniri.
Ceva frumos, de cea din urmă oară,
De care tu te sperii și te miri...

Ingăduie-mi s'aștept, să știu că mâne.
La masă tu mă vei găsi visând.
Flămând, scriindu-mi urletul de câne
Spre Dumnezeul gândului flămând...

De-oi îndrăzni ca să-ți desleg sandala
Și pe colina inimii ți-oi plânge,
Apleacă-te'n genunchi și ia-mi sfiala
Și'n părul despletit, timid, mi-o strânge...

19-4-1950.

Pribeag II

Visez o casă veche, cu fereastră
Spre crângul plin de paltini și de tei,
Imbrobodită'n zariște albastră
Și cu prisăci de liniște'n alei.
O casă aplecată'n lut, bătrână
Cu soarele căzut în pragul ei,
Să-l toarcă mama'n caerul cu lână,
Cu gândul la feciorii ei tustrei...

O casă veche... Mă tot mână vântul
Și nu mai vrea nicicând să mă oprească.
E parcă scris să'nconjur tot pământul
Ca să pot da de casa părintească.
M'aplec pe inimă și-ascult povestea,
Povestea mamei, spusă s'adormim.
Ea nu-i de mult pe țărmurile-acestea,
Pe noi ne-așteaptă lutu'n țintirim.

Visez o casă... Singur punct stabil
In nesfârșitul drumeției mele.
Pornii în lume brudnic și copil,
Și azi mi-i sufletul scrumit de stele.
Am strâns în gânduri steble de lumină
Și iarba'nțelepciunilor: nimic...
Imi plânge urma prin tristeți, străină;
Și tac, în umbra inimii, chitic...

O casă veche... Stau la geam adesea
Și-ascult ghiocul zărilor cântând.
Dulci melodii și doruri ne'nțelese,
Și-atâtea raiuri se deschid în gând.
Simt seara cum își gudură obrazul
Pe fruntea mea de vis învăpăiată,
Și liniștile cum pândesc pervazul
Să dea'n tăcerea mea de altădată.

Visez o casă... Voi ajunge mâne?
E-atâta pace'n cuibul ei de dor.
Din tot ce-a fost atât îmi mai rămâne:
Ograda ei cu troscot și mohor,
Mireasma ei amară de-avrămeasă...
M'aplec sub mărul înflorit. Mă rog...
Din amintiri petalele, polog,
Se scutură pe versul meu, pe masă...

Mioritica

M'aş tot duce, duce-m'aş,
Cântă-mi iar, măi buciumaş...

M'aş tot duce nu ştiu unde,
Inima nu-mi mai răspunde...

Şi de-o vreme mă tot bate,
Gandul de-o singurătate.

C'a trecut în sus pe plai,
Mândră fata unui crai,

Şi de-atuncia nu ştiu cine
Desfrunzeşte codru'n mine...

Şi m'aş duce, duce-m'aş,
Zi-i mereu, măi buciumaş...

Cantec de invalid

Ne'ntoarcem de pe front înfrânţi.
Cei dragi ai noştri nu mai sunt.
Tu inimă, doar tu mai cânţi,
Sub braţul bandajat şi ciunt...

Voi n'auziţi? Am fost pe front...
Atâta moarte, foc şi sânge...
— Lăsaţi-l bietul!... Vagabont!...
Azi nimeni nu mai poate plânge.

Străine fete trec întoarse.
Suntem doar umbre... Ce să vadă?
Acasă vetrele sunt arse.
Dă'n floare troscotu'n ogradă.

Nevestele demult bătrâne
Şi mamele plecate'n moarte.
Aicea nu putem rămâne.
La ce să mergem mai departe?

Trec tinere perechi pe stradă
Atâta râset cald şi glume!...
Cui să-i vorbeşti acum de ţară?
Ne'ntoarcem azi în altă lume...

Această piată: Vagabont...
Se uită lung şi nu'nţeleg.
Se năruie pământu'ntreg...
— Noi am murit demult pe front...

V

Joc pe sarma ghimpata

Un duh nebun rânjește, măscărici.
Azurul tot a putrezit de ploi.
Chiar amintirea putrezește'n noi.
— Ne-or putrezi ciolanele pe-aici...

Copii fără noroc și fără țară!
De când se ține prietenia'n lanț?
Vezi crucea lângă margine de șanț?
Și Dumnezeu de scârbă o să moară...

Veniți să facem teatru fără plată.
Cuțitul ca un brici sclipește'n dinți.
De-acum vă vom iubi și-om fi cuminți.
N'om cere libertate nici o dată...

Ne-au mai bătut și alții, dar sub rângi
Creșteau în inimi săbii și lumini.
Aci suntem prea singuri și străini!
— De ce te uiți la mine, mă, și plângi?

Buchenwald, 1944.

Inchisoare

Primăvară, primăvară,
Tinerețe de ocară,
Fără cântece de țară,
Cine'n calea ta coboară,
Sdrențuit stindard de pară,
Primăvară, primăvară...

Primăvară nebăută,
Inimă sub lut zăcută,
Mândru ciob de alăută,
Vis albastru de cucută,
Mers însângerat de ciută,
Fruntea cin'ți-o mai sărută,
Primăvară nebăută?...

Primăvară, doruri grele,
Luluite'n chin și jele,
Cui mai crești mălini sub stele,
Cui duci cerul în inele,
Cu blesteme și slomnele,
Primăvară cu zăbrele?...

Primăvară, rai de floare,
Azi nimic nu ne mai doare,
Nici ocară, nici sudoare,
Nici mormântul fără soare
Și nici plumbul din picioare.
Azi nimic nu ne mai doare,
Primăvară, rai de floare...

Primăvară blestemată,
Geană cu nădejdi brodată,
Vei mai chiui vreodată,
Tinerețea îngropată,
Primăvară blestemată?...

Desnadejde

Tu, pururi blestemată libertate,
Cât ni-i mai ţine'n neagra ta robie?
Cât ni-i mai arunca spre veşnicie
Cu glesnele'n cătuşe ferecate?

Destul ne-ai sfărâmat sub legi avântul,
Prin viscole de foame şi de ger!
Destul ne-ai ispitit cu'n ciob de cer,
Lăsându-ne sub veac numai mormântul...

Retrage-te cu neagra ta ispită,
Şi lasă-ne să mergem spre destin,
Pe vechiul drum de răstigniri şi chin,
Cu fruntea de nădejde vămuită.

Azi cine să-ţi mai vină sub stindarde,
Ce proşti să îngenunche la altar?
Nu vezi că toată truda e'n zadar,
Că tot văzduhul şi pământul arde?...

Noi suntem mulţumiţi cu'n dram de moarte,
Am semănat destule jetfe'n vânt.
Ne-ajunge noaptea neagră din mormânt,
Şi umezeala scândurilor sparte.

Şi de-o veni din nou să ne'nvenine
Chemarea ta ca'n vremile dintâi,
Ne-om rupe crucea de la căpătâi,
Şi-om asvârli cu dânsa după tine...

Sniatyn, 25 Noembrie 1941.

K. Z.

Lumina îmbrânceşte umbre stranii.
Desfiguraţi ne'ntoarcem din trecut.
Ne strângem în mătănii gândul, anii
Şi bucuriile pe care le-am pierdut.

Un colţ de pâne, un castron de ciorbă...
Te-apleci pe ele, blestemi şi mănânci.
Veninul creşte şerpi în orice vorbă.
De-o veşnicie ne târîm pe brânci...

In jurul nostru strigăte amare.
Işi cheamă mamele, plângând, feciorii?
Mormintele ne putrezesc în soare
Şi cad străfulgeraţi pe zări cocorii.

Adânc căzurăm. Una cu pământul...
Tot cosmosul e geamăt şi oftat.
Prin inimă ne măuleşte vântul
Pe drumuri plânge cântecul uitat.

Se cască neagră vremea la răscruce.
O altă lume creşte peste noi.
Noi fost-am umbre stranii şi năuce,
Şi legea noastră: viaţă de strigoi.

Ne urlă'n creeri bomba cu atomi
Din viitorul dus în avioane.
Ci noi ne frângem sângele bonomi
Nimica nu'nţelegem din canoane.

Buchenwald, 1944.

Legenda

Şi-o să ne zidim, măi frate bun, zidim,
Departe, undeva'ntr'un ţintirim,
De nimenea ştiut şi fără cruci.
Şi-om fi prin codrii stelelor haiduci
Cu mantii de azur şi roibi în zale,
Noi cruciaţii tineri ai Măriei Sale...

Va creşte noaptea, zilele-or să scadă,
Ca pentru-o nouă trecere'n baladă.
Albastre ploi ne vor bruma'n uitare,
Pe ţărmul lumii noastre viitoare...

Cânta zidarul meşter şi scria,
Pe cerul nou cu viaţa ta şi-a mea,
Cu sânge, cu noroi, cu vis şi oase,
Şi toate se făceau iconostase.
Şi nu s'au pus nici cruci, nici ţintirime,
Să nu mai plângă'n urma noastră nime.
Şi noi ne-am dus, măi frate bun, ne-am dus,
În basmul care încă nu s'a spus...

Pe lume se făcuse ora şase...
Şi'ngenunchiară cei rămaşi în case
Pe drumuri, în biserici, pe ogoare;
Căzuse spaimă şi'ntuneric mare...
Doar rănile'ndoite de povară,
Se înălţară'n ceruri şi'nviară.
Strigoii din prigoane, fără vatră,
Cu sângele strigat din piatră'n piatră,
Pe ziduri aburcaţi şi pe cupole
Cădelniţau pe zări aureole...

Iar meşterul de-asupra pe cetate,
Scria cu sânge stele lămurate.
Scria psaltiri şi ingeri şi icoane.
El unul singur pentru milioane...
Luminii ochilor i-au zis vopsele,
Iar părul blond îl prinseră'n pensele...

Dar când răsare soarele şi-apune
Prin veacuri se svoneşte a minune
C'ar creşte'n inimi o cetate,
Cetatea trupurilor sfărâmate.

7 Iulie 1946.

D. P.

Două litere pe-un petec de hârtie;
Milioane de vieţi în monograme...
Asta ni-e viaţa grea de tragedie,
Strigătul înăbuşit de plâns şi foame...

Prunci nelegitimi ai maşterei istorii
Şi-ai grozavului soldat numit războiul,
Ne târim din mila altora ca cerşetorii,
Şi dansăm, strigoi, prin lume tontoroiul...

Fără ţară, fără case, fără viitor
Nu ne mai oprim nicicând din mers...
Ochii ni-s secaţi de lacrimi şi de dor,
Jalea nu ne mai încape'n univers...

Huiduiţi şi fugăriţi din prag în prag
Desnădejdea roade'n viaţa-ne săracă,
De soldaţi fără de patrie şi steag:
Storşi de frig, tuberculoză şi baracă...

Povestim aşa: Iţi mai aduci aminte?...
(Plânge bunul Dumnezeu în rând cu noi...)
Zări de chin în urmă, noapte înainte
Pribegie, sânge, moarte şi război...

Crâncen veac pe frontispiciul tău voi scrie
Vers de foc să nu se şteargă niciodată,
Şi să mustre omenirea'n veşnicie;
Un nou blestem: *Persoană Deplasată*...

VI

Scrisoare mamei

Eu nu dorm mamă, nopţile, nici acum.
Mă uit la lume s'o văd fără rost,
Bolnavă şi'ntoarsă pe dos ca'ntr'un fum...
Mai bine rămâneam la coada vacii şi prost.

Mă uit prin noapte până la tine'n Siberii
Şi stă'n mine-o întrebare, ca o ţepuşă.
De-i auzi umblete noaptea, mamă, să nu te sperii,
S'ar putea ca strigoiul din mine să-ţi bată la uşă.

Vreau să-ţi spun că nu m'am găsit nici în rugi.
Toate scripturile's ca nişte fântâni fără apă.
De-atâta secetă gândurile mi s'au făcut buturugi,
Mâinile mi's numai sânge, prin pietriş de când sapă.

Alţii i-au sărutat urma ce i-a scris-o piciorul,
Prin lanul de grâu al unui sălbatec popor.
Eu am să spintec tot cosmosul, furios, cu toporul,
Să-l prind ca pe-o vânturare de dor...

Mă prăpădesc mamă, şi-aştept deslegare, ursuz,
La răscrucile-acestui veleat de urgie.
Foşnetul pânuşilor, toamna, de cucuruz,
Mi-a fugit cu lacrimile toate, din poezie...

Am rămas stârv şi văzând că nu vine
M'am gârbovit din rărunchi, ca s'aştept,
Pe toate răscrucile drumurilor din mine,
Pe care vremea mi le-a deschis urâte în piept.

Primeşte-mă, mamă, şi rosteşte-mi descântarea ta sfântă
Pentru nimele inimii şi făcutul semii din necredinţă.
Cineva cuţitul ruginit în piept mi-l implântă.
Aş vrea s'adorm ugilit, mamă, în poala ta, în catrinţa...

—Se ridică apocalipsul, mamă, şi m'ameninţă...

22 Iulie 1949.

Doinita scrie lui mos Craciun

O Moş Crăciun, bătrâne bun,
Am vrut să te'ntâlnesc şi eu,
Şi-am vrut. O Moş Crăciun,
Am vrut să-ţi spun,
Tot chinul meu şi tot amarul greu;
Că numai tu asculţi copiii, Moş Crăciun,
Da, numai tu eşti bun,
Şi Dumnezeu...

Am, Moş Crăciun, o caldă rugăminte.
Anime, de te duci prin ţări, departe,
Să-i ieşi şi lui tăticul înainte,
Şi roagă-l să ne scrie grabnic, carte,
Că noi numai de lacrimi avem parte...

Mămica n'a mai râs de ani de zile,
Sau răsfoim scrisori cu învechite file,
Venite de la dânsul din război,
Şi oridecâteori e vorba de tăticul,
De când se mai bătea cu bolşevicul,
Se las'o toamnă neagră peste noi...

Mămica tace veşnic şi oftează,
Şi-aprinde seara lumânarea'n sfeşnic,
De noi topim cu Precista'ntr'o rază,
Cu plânsul ei şi Pruncul ei cel veşnic...

Să-i spui aşa, tătichii, Moş Crăciune,
Că suntem mari şi-umblăm acum la şcoală,
Dar basme nu mai are cin'ne spune...
Bunica-spune mama, când ne spală-
S'a dus într'o Duminecă la liturghie
Şi s'a'ntâlnit cu Dumnezeu,
Şi-au tot vorbit mereu şi s'au tot dus...
Şi ea acuma nu mai ştie înapoi să vie,
Nici plânsetele noastre până la ea n'ajung,
Că-i drumul lung,
Şi-a pus-o Dumnezeu,
Ingrijitoare peste lumânările de seu
Ce se aprind, în ceruri, sus,
Când şuşoteşte frunza şi se lasă seara...

De-o vreme Dorul nu mai cântă cu vioara
Că n'am avut cu ce plăti chirie,
Şi-a scos mămica lucruri la vânzare;
Dar Dorul, Dorul, bietul, el nu ştie,
Şi-şi cântă'n gând romanţele lunare...
El crede că vioara-i la tocmit.

Da, Moş Crăciun, trăim cu toţii ca'ntr'un schit,
Şi ochii mamei parcă's flori de ţintirim...
De când tăticu-i dus şi n'a venit...
In tot ce facem, spunem şi gândim,
Noi numai de tăticul povestim...

Ascultă, Moş Crăciun, mămica spune,
—Povestea ei de leagăn, c'un tăciune,
Ce s'a'ntâlnit odată cu'n cărbune-
Că tata se mai bate... Şi-ar să vie,
Dar n'are cum pleca din bătălie.

Ea biata spune, dar eu n'o mai cred,
Şi-i plâng de milă uneori sub pled.
Şi-aş vrea s'o mângâi... Ah, de'aş ştie cum!
De-aceea, Moş Crăciune, dac'o fi şi-o fi,
Şi-l vei căta şi nu-l vei mai găsi,
Sub nici o zare şi pe nici un drum,
Să-mi spui în faţă... nu mă mai minţi,
Că mie de atât mi-i frică:
De jalea ce-o va prinde de mămica
—S'o prăpădi şi dânsa ca bunica...—
Şi vom rămâne mici şi fără de mămică...

Să-mi spui în faţă că eu n'am să plâng.
Şi mâna palidă la piept am să i-o strâng,
Am s'o desmierd, obraz lângă obraz,
Şi am să-i spun tot întâmplări cu haz,
Ca să uităm de toate... Şi-or să treacă,
Ani după ani prin casa-ne săracă,
Pân' ce vom şti cu toţii, într'o zi,
Că el, tăticul, nu va mai veni...
Şi ne vom mângâia'n tăcere, ca orfanii,
Ce duc tristeţi pe umeri şi litanii...

Ţi-am pus atâtea lacrimi în scrisoare!
Intâi spre răsărit şi-apoi spre soare-apune,
Acuma du-te, Moş Crăciune,
Şi cată-ni-l şi adă-l pe tăticul.
Şi dac'ar fi să nu-l găseşti,
Să nu-mi mai scrii poveşti.
Trimite-mi îndărăt doar plicul...

Că eu cunosc povestea care minte,
Şi rugăciunile şi lacrima fierbinte;
Şi-acuma du-te, Moş Crăciun,
Drum bun, bătrâne drag, drum bun...

Doiniţa, fata mamei cea cuminte...

Febra

A tremurat o frunză la fereastră,
A plâns pe somnul meu şi-a tremurat,
Şi m'a strigat o fată depărtat...
Azi mai departe-i zarea, mai albastră.

Şi merii parcă s'au mutat pe zare,
S'au îmbrăcat în aur, trişti, înalţi.
Conduri de basm ţi-ar trebui să'ncalţi,
Să biruieşti atâta depărtare...

Aş vrea să scriu şi gândul se destramă,
Azi toate cad şi se destramă lin,
Şi nu-i nimic în gândul meu de seamă.

Stau mut pe prispa vremii şi mă'nchin.
Mă duc spre undeva, sau poate vin?
—M'oi face bine, nu mai plânge, mamă.

Salzburg, 1946

Autumnala

Grăbește drumul matinal,
E soare molcom, de beteală,
Spre școala satului din deal.
Trec cârduri de copii la școală...

De după geam privesc tiptil;
—De ce nu sunt și eu copil?...

Frumoși ca îngerii'n icoane,
Tăcuți se'ndoaie sub ghiozdane...
—Tu nu te duci cu noi, Țâlică?

O lacrimă din gene-mi pică.
Mă uit: Grădinile în soare,
Sunt toate azi abecedare.
Citesc cu voce: o-i, o-i...
—Stați măi frățini, că merg cu voi.
Mi-i dor de școală, strașnic dor.
Când creștem mari, copiii mor,
Copiii, îngerii din noi...
Că vine viața cu noroi,
C'o boală ce i-au zis război
Și ne preface'n oameni sluți,
Cu gânduri negre și tăcuți...

Și mergem triști, cu pașii iuți,
Ne ținem cârduri de mânuți...
Copii bătrâni, copii tăcuți.

Acasă m'or căta ai mei.
—Tăticul iar s'a dus la chei...
Ce mare-i școala! Un castel...
Iar sună tristul clopoțel.
Trec pași grăbiți pe coridoare.
Ferestrele se'nalță'n zare,
Ce-aproape-i zarea! O ating...
Iar clopoțelul... Clang, clin-cling...
Copiii trec la locul lor,
Nu vine domnu'nvățător...

Pân' vine domnealui, trec eu
Și-am să vă scriu un curcubeu,
Și-un alfabet cu nuferi mari
Rădașteț, fluturi și țânțari.
Și-un greer mare cu vioara,
Un greer care cântă seara,
Și spune cântece mereu
Când stă la cină Dumnezeu...
Și cade-o stea și zice el:
—Imi dă boerul un inel
Și cântă greerul așa...

Ce râd copiii! Ha, ha, ha...

Adun și scad și iar adun.
Pe geam s'așează un lăstun...
Ce negru-i cerul și zălud!
De ce nu sbori, lăstun, spre sud?
Rânjește slută, clasa goală.
S'au dus copiii de la școală.
Sunt numai semne și tăceri.
—Tu nu mai ești copil ca ieri...

Odată veți fi mari și voi
Și-o mână plină de noroi,
V'o umple ochii cu rugini
Și inima cu mărăcini.
Și-o noapte neagră de păcate,
V'o pune'n gânduri strâmbătate...
Pe urmă lacrimi, sânge, crime...
V'or râde'n suflet negre stime...
Nu-i nime'n clasă, nime, nime...

Odată veți cerși pustii,
Pe-acolo unde-ați fost copii...

Trec sănii, sună zurgălăi...
Am spus că oamenii sunt răi?

Pe drumuri albe de beteală,
Mă'ntorc azi singur de la școală...
Și spun la toți și spun și spun,
Scad curcubee și adun
Și când colinde de Crăciun...
Pe zare negru un lăstun,
Mi-aduce-aminte... Spun și spun...

—Și lumea zice că-s nebun...

Salzburg, 9-2-1946.

Pentru Zamfira

De-o fi cândva să-ţi mai aduci aminte
De mine'n ceasuri dulci, familiare,
Să-mi scuturi colbul tot de pe vestminte.
E singura povară ce mă doare...

Nu chinul că m'am stins aşa departe,
In besna nopţilor precum năierii,
Şi nu mi-o şti de nume nici o carte;
Şi nici pustiul fără capăt al tăcerii.
Nu astea-mi sfarm pieptul de durere.

E altceva ce din adânc mă sapă,
Şi chinului fără sfârşit mă cere:

Anume că voi fi fără dreptate
Un mort pe care nu l-aţi pus în groapă,
Şi-l duceţi toată viaţa voastră'n spate...

Acesta-i dorul...

Acesta-i dorul anilor uscaţi,
Şi putreziţi cu toamna pe cărări.
Să plângi sub seară singur şi să baţi,
Nemângâiat la poarta altor zări...

Scobori adânc şi nu mai dai de fund
Şi fruntea palidă se pierde'n vis.
Grădiniile din cale ţi se-ascund
Şi măscăriciu'n inimă-i ucis...

Acesta-i chinul tău singurătate:
Un dor de viitor şi de trecut.
Drumet flămând la porţile'ncuiate,
Cu sufletul de-apururea vândut.

Acesta-i dorul... Cine nu şi-l ştie
Se duce-aşa pe drumuri fără rost,
Şi se însumă trist în veşnicie
Cu toate câte nu mai sunt şi-au fost...

Postuma

Uitarea grea m'o prăfui de-acum
Şi'n versuri mi s'o vesteji geranii,
Pierdut prin rafturi cu vreun vechi volum,
Cu amintirea de demult, cu anii...

Cum nu voi mai cânta pe la răscruce
Cununi de stele şi brăţări de vis,
Nici tu aminte nu-ţi vei mai aduce
C'am fost cândva, că te-am iubit, c'am scris.

La geamul tău n'oi mai veni sub seară
Să-ţi plâng vioara lunii'n serenade.
Mai neagră va fi vremea, mai amară,
Mai tristă frunza toamnei care cade...

In gândul tău ca un buchet de nalbă
Eu nu m'oi mai simţi de-acum acasă.
Se vor înfiora sub mâna albă
Doar filele cu foşnet de mătasă.

Şi'n orele de amintiri suave
Voi fi din nou cu tine mângâiet,
Plângând pe mânile de vis bolnave
Care-au deschis o carte de poet.

Priveghi II

O sărbătoare'n cursul săptămânii:
Stăpânul mai visează şi surâde...
Şi toate ştiu: şi vitele şi câinii,
Şi sutele de orătănii hâde
Că s'a făcut de-odată sărbătoare.
Stăpânul lor e gata de plecare...

Spre seară toţi se strâng lângă sicriu
Şi de merinde se'ngrijesc, de drum...
Un drum pe care toţi copiii-l ştiu:
Că merg şi ei pe el, într'un târziu,
Spre undeva departe, ca'ntr'un fum...
Ce-a fost aproape, astăzi e departe:
Drum scris cu lege şi'nsemnat în carte.
Şi vămile-s mai multe decât zece...
Dar nimeni nu vorbeşte azi de moarte
Ci numai de viaţa care trece...

Un trandafir pe mânile cruciş
Miresmele-şi desface'ntr'un sărut,
De parcă şi-ar căta un luminiş
Din fundul unui codru nebătut...
Acesta-i poate sufletul în ora
Când lutul cade în necunoscut,
In gândul desfăcut al tuturora...

Cândva urcăm spre "dincolo" cei duşi.
Acum îi vezi cu cei rămaşi cum tac.
S'au rupt ţâţânile a mii de uşi
Spre liniştea cu crengi de liliac...
A cerului golit de spiriduşi...

Şi toate spun: cu omul care moare
Din întuneric vin cei noui, pe buşi,
Şi'n lume se'mplineşte-o sărbătoare...
Stăpânul azi e gata de plecare...

Destin

Alerg prin toamna frunzelor uscate,
Cu noaptea dintr'o stradă'n altă stradă:
Copil pribeag sub zări înstrăinate...
Ce-ar plânge mama, biata, să mă vadă.

Şi cum alerg aşa fără de ţintă,
Un aprig dor de ţară-mi arde pieptul.
Şi nu-i nici o nădejde să mă mintă,
In viaţa asta n'am plecat cu dreptul...

Văd numai drumuri negre şi oraşe,
Şi port în suflet numai cimitire,
Drept dar al ursitoarelor din faşe:
Durere, sărăcie şi iubire...

Nu mă aşteaptă'n cale nici o poartă.
Eu nu cunosc cuvântul "Noapte bună".
Nebun, îndrăgostit de lira spartă,
Mă legăn şi m'adorm sub crini de lună.

Şi'n somn îmi văd destinul scris cu pară
Pe cerul inimii nemângâiate:
Tu vei rămâne omul fără ţară,
Mereu pribeag şi cu desaga'n spate.

Pornesc la drum-In datina străbună...
Şi neamul creşte mândru şi dă'n floare.
Doar eu sunt creanga ruptă de furtună
Şi dusă val vârtej prin lumea mare...

Dar ne vom revedea la înviere,
Când n'or mai fi prigoanele şi sbirii;
Căci eu am fost un strigăt de durere
Al neamului, în drama omenirii.

Poveste de Craciun

Pentru Doina şi Doru.

Departe, într'un târg, printre străini,
Pe-o stradă grea de bucurii şi lume,
Gătiţi cu daruri multe şi lumini
Trec vechii crai în splendide costume,
Şi cântă despre-un staul, despre-o stea,
—S'audă până şi Irod nebunul...—
Că azi se naşte'n iesle Mesia
Şi mâine e Crăciunul...

I-atâta voie bună azi pe stradă
De parcă-i toată zarea o colindă,
Şi'n fulgii mari şi leneşi de zăpadă,
Copiii fug şi-aleargă să se prindă.
Şi Moş Crăciun cu marea lui desagă
Nu-l trece cu vederea pe nici unul,
Că lui i-i astăzi toată lumea dragă
Şi mâine e Crăciunul...

Intr'un târziu rămâne strada goală,
Doar un străin mai stă lângo vitrină
Privind pierdut risipa de beteală
Şi splendida poveste de lumină:
Un biet pribeag, bătut de dor şi soarte,
Ce-şi vede'n visuri Ţara şi cătunul.
Sunt şase ani de când e dus departe,
Şi mâine e Crăciunul...

Ci gândul lui e-acum de mult acasă:
Prin mari troiene el aleargă'n grabă
Inflorat de-o veste bucuroasă
Spre-un geam sărac, c'o luminiţă slabă.
Acolo-i inima rămasă'ntreagă!
Mai sunt trei paşi. Acum e numai unul...
E chiar sub geam şi-i vede cum se roagă.
Şi mâine e Crăciunul...

E ea! Mămica! Lângă ea copiii,
Ingenunchiați tustrei lângă icoană:
—Tu care rânduiești pe morți și vii,
Stăpân a toate, fără de prihană,
Azi toată lumea-i numai răni și sânge.
Oprește moartea și-amuțește tunul;
Indură-te de lumea care plânge,
Că mâine e Crăciunul...

Pe cei căzuți pe fronturi depărtate
Păziți de-o cruce albă și de-o cască,
Pe toți cei ce-au murit pentru dreptate,
Primește-i Doamne'n liniștea cerească.
Iar celor duși cu miile'n prinsoare
Ce nu mai știu ce-i patul și dejunul,
Deschide-le și lor un colț de zare,
Că mâine e Crăciunul...

Și de-i fi scris în marea-Ți carte
Noroc și pentru noi Ceresc Părinte,
Avem și noi pe cineva departe—.
Și plâng tustrei, cu hohote, fierbinte.
—Deschide-un drum prin marea'ntunecime
Și adă-ni-l acasă pe tătunul,
Că suntem singuri și n'avem pe nime,
Și mâine e Crăciunul...

Sunt șase ani de chinuri și-așteptare:
—Ba vine azi, ba poate vine mâne,
Și cresc copiii'n viață fără soare.
Tu știi amarul codrului de pâne.
Tu știi cum doare fața'n lacrimi arsă.
Și zi de zi se'ntoarce câte unul
Ci numai el nu face calea'ntoarsă,
Și mâine e Crăciunul...

El stă sub geam și-ascultă cum se roagă,
Îi vede-apoi cum stau tustrei la masă.
Copiii țin pe brat păpușa dragă
Iar mama-i azi în haina cea aleasă.
Șin locul unde stase mama mare,
Azi stă numai psaltirea și zăbunul.
Și-i o tăcere grea, ca la'ngropare,
Și mâine e Crăciunul...

Mămico, spune Doina, într'o vreme,
Și-i șterge ochii dulce cu baticul.
—Ce-ar fi să-i spui lui Moș Craciun să-l cheme,
Din depărtarea lui și pe tăticul?
Și spune Dorul galeș și cuminte:
—Ce-ar fi să-i dăm scrisoarea cu lăstunul?
Și plâng tustrei mai galeș ca'nainte,
Și mâine e Crăciunul...

El stă sub geam. Și-i arde'n lacrimi fața.
Și nu mai poate. Se repede'n ușă:
—Deschideți, Lerui-ler, că-i dimineață...
S'aude-un agomot surd ca de cătușă;

Vitrina cade'n cioburi pe zăpadă.
Vin gardieni: "Nu face pe nebunul!
Ci hai cu noi. Te-ai apucat de pradă?"...
Și mâine e Crăciunul...

Departe, într'un târg, sub zări străine
Pe-o stradă'ntunecoasă și pustie
Pășește'ncet, plângând printre suspine,
Un biet pribeag fără cămin și glie,
Și-l năpădesc aducerile-aminte:
Era odată șoim pe'ntreg Cordunul...
Și plânge-așa și merge înainte;
Și mâine e Crăciunul...

Scrisoare

Nu-mi plânge, mamă, somnul din pământ.
Eu nu mai sunt în groapă şi sicriu:
M'am ridicat şi m'am făcut cuvânt
Şi sunt mai viu de-atuncea; mult mai viu...
Am vrut să ard de-apururi şi să fiu...

Nu plânge, mamă, amintirea mea:
Eu nu ştiu să fi fost vreodată mort.
Eu îţi zâmbesc din fiecare stea
Şi trec cu Dumnezeu din port în port
Ca două faruri pentru vreme rea...
Nu plânge, mamă. Eu am înviat
Şi sunt de-atuncia parcă, mult mai eu,
Poţi să le spui la toţi, din sat în sat,
Că m'am năimit la Bunul Dumnezeu
Să-i spun poveşti şi versuri pe'nserat...

In drumul nostru greu, din vamă'n vamă,
Din om în om, pământuri şi popoare,
Eu toate celea i le ţiu în seamă,
Şi-i scriu cântări şi basme de cicoare...
Şi toate-s bune... Nu mai plânge, mamă...

Colind II

Cad în seara asta mare
Fulgi bogaţi ca nişte stele
Rupţi din destrămata zare
A copilăriei mele.

Bat tăcerilor mătănii
Şi spre ceruri se închină;
Trec trei magi în albe sănii
Inspre staul de lumină.

Ninge larg ca'n ierni de basme
Peste svonuri de colindă,
Lume veche de fantasme
Cearcă forme noi să prindă.

Ninge molcom peste toate,
Peste vremi, peste coline
De sub zări îndepărtate
Numai steaua mea nu vine...

Unde sunteţi pârtii grele
Ce duceaţi spre veşnicii?
Ning pe voi aceleaşi stele
Râd aceleaşi ducurii?

Vrui să mă întorc prin vreme
Să mă regăsesc sub stea
Printre fulgi şi crisanteme
De poveste şi de nea.

Am pornit pe drum de seară
In alai de magi şi regi
Şi-am uitat că nu e ţară
Pentru dorul de pribegi.

Am cântat lângă fereastră
Unde plânge-un dor şi-o doină,
Lacrimi sfărâmând în glastra
Inimii'ngropate'n moină.

Parc'aud o voce mică
Intrebare cum frământă:
—Spune-ne acum mămică
Lui tăticu cine-i cântă?

Lui îi cântă numai vântul
Lângă cer cu stele multe,
Unde i-a crescut mormântul
Veşniciile s' asculte.

Ninge şi s'aud colinde
Lângă inimă aproape;
Cine ne mai poate vinde,
Cine visul să ne'ngroape?

Ninge blând ca'ntr'o minune
Cu legende şi cu stele:
Unde eşti tu rugăciune,
Drag Crăciun al vieţii mele?

Când îmi vei cânta şi mie
Lângă geam o veste mare
Un colind de bucurie
Intr'o ţară ca un soare?

Asfintit

Imi pierd privirea uneori pe zare
Şi'n vântul serii parfumat şi blând,
Iţi văd cosiţa neagră tremurând
Şi ţi-o sărut cu dor din depărtare.

Ţi-s ochii lăcrămaţi ca două stele
Sub care putrezeşte un mormânt.
Pe cruce n'a rămas nici un cuvânt
Din dragostea şi dorurile mele.

Mă uit departe şi-mi aduc aminte
De ani de fericire şi de vis
Pe care vremea neagră i-a închis
In strigătul din sângele fierbinte.

Cetesc în zări şi presimţirea-mi spune
Că-i cea din urmă oară când te văd.
Mă prăbuşesc în noapte şi prăpăd,
Şi soarele de-apururea apune...

Romanta

A dormi în sânge descântate arii
Şi legeni pătimaş în braţe seara,
Ca un ogor ce-aşteaptă primăvara
Şi stă prin somn de vorbă cu plugarii.

Şopteşte vântul tainic prin perdele
Purtând miresme crude de grădină
Şi-ţi creşte ca o steblă de lumină
Icoana lângă scumpele inele...

Azi nu mai vine nimeni să te vadă,
Cosiţa mângâios să ţi-o resfire.
Degeaba mai rechemi din amintire,
La geamul unui vis, o serenadă.

Un cer curat, brăzdat de curcubee,
Aşa ţi-i toată viaţa petrecută.
Isvor rămas cu apa nebăută
Şi sdrumicat cu toamna pe-o alee.

Ci totu-ţi pare azi o serenadă
Cântată undeva în amintire,
Intr'o poveste tristă de iubire.
Şi nu mai vine nimeni să te vadă.

Morgana

Ti-i zâmbetul o binecuvântare
Şi-o deslegare din adânci tristeţi,
Cum peste câmpuri un apus de soare
Anunţă luminoase dimineţi.

Aş sta în preajma ta o veşnicie
Crescându-te'n poeme şi plimbări,
Cum creşte toamna'n marea-i simfonie
Pe cerul lăcrimat al unei zări.

Nu ne-ar atinge-o viaţă pământeană
Să batem fericirilor hotar.
Şi te-aş purta prin veac ca pe-o icoană
Aducătoare de noroc şi har.

Arunc năvod de gând spre depărtare
De parc'aş scobori pe-un plai de mit,
Dar chipul tău se'ntunecă şi moare
In noaptea neagră, fără de sfârşit.

Demult

Demult îngenunchiam lângă icoane
Şi ruga mi-o'nmulţeam cu milioane,
Ca să s'aprindă tot pământul viu
In vorba mea şi'n strigătu-mi pustiu...

In sânge, focul aprig de gheenă
Tăia tot universul ca o trenă
A mii de sori ce se scrumesc în gol.
Nici când n'aş mai fi vrut ca să mă scol...

Suflarea mea se legăna'n planete,
Cu veşnice miresme să mă'mbete
Şi nesfârşitul se'nmulţea mereu
Cu nesfârşitul dinlăuntrul meu.
Pe-atunci umbla prin lume Dumnezeu...

Azi, pe icoane s'a'ncuibat urîtul.
Duşmanii pe Isus l-au doborîtu-l.
Fugit din mine, a murit afară,
Cu capu'n jos pe-o cruce proletară.

Un vânt se văieta ca'n bărăgane
Prin orgile sfărmate şi prin strane.
Azi nu mai pot îngenunchia şi spune
Luminii mele nici o rugăciune.

Scrumită toată'n ploile de stele
Tămâia neagră a simţirii mele
De-abia de mai sărută ca o boare
Nisipul ars şi fără de isvoare...
Mi-a mai rămas în inima'nvechită,
Ceva din alte vremuri? Vreo ispită?
Arar începe'n minte să-mi mai bată
Doar dorul... după dorul delaltădată.

14-2-1950.

Canada

Nam scris de-un veac şi n'am cântat.
Vin versuri uneori şi-mi bat la geam
Dar nu mai şede nimeni unde stam.
Eu m'am pierdut pe drum, am înoptat,
Şi doru-i astăzi singurul meu pat,
In care-mi chem visările la hram...

Pot spune: ah, mi-aduc aminte...
Dar frunzele-au căzut, au putrezit.
Privighetorile tăcerii'n ciripit
Arar s'abat grădina să-mi alinte
In care mi-am clădit demult un schit
Cu stranele şi-altarul de cuvinte.

Acum, pribeag, nu pot gândi'n poeme,
Vioara inimii e grea de praf.
Şi mă tot strig ciudat ca un zaraf
Ce sapă o comoară cu blesteme.
N'am cruce la mormânt, nici epitaf...
Ce prieten s'o găsi să mă mai cheme?

M'abat sub zare ciugulind lumina
Dar n'o mai pot preface în cercei.
In cerul inimii şi'n ochii mei
O altă lume, zorile-şi înclină.
Toţi zeii mei de aur şi de stei
S'au prăbuşit şi dorm adânc în tină...

Aceste cioburi toate adunate
Din putrede paragini şi ruină,
Mă mustră nemiloase ca o vină
A unei vieţi mânjite de păcate.
De s'o'ntâmpla ca Dumnezeu să vină
N'am uşă unde s'o opri şi-o bate...
M'au alungat stăpânii din Cetate.

17 Decembrie 1950.

Scrisoare de toamna

Iţi scriu cu frunza toamnei şi cu dorul.
Mă poartă vântul iar spre nicăieri.
Fereastra inimii-şi ridică sborul
Să mai privesc la tine ceas de ieri.
De mult, de lacrimi mi s'a'mplut ulciorul
Şi gândul până'n larguri, de tăceri.

Pe zarea frunţii tale de lumină
Doresc să mă mai pot opri'n popas,
S'alerg ca un copil printr'o grădină,
Şi să mai pot visa măcar un ceas.
In toamna asta rece şi străină
Cu dorul şi cu frunzele-am rămas.

Iţi scriu şi'n suflet mi se face noapte.
Te-oi mai vedea pe trudnicul meu drum?
De şapte zeci şi şapte câte şapte
Mă tot ridic şi mă prefac în scrum.
Cad stelele de sgură, negre, coapte,
Prin golul meu de ceaţă şi de fum...

Iţi scriu ca să mă reazim de cuvinte,
Să nu mai fiu atâta de pribeag.
Căci nici de mine nu-mi aduc aminte
Şi nici de ce pe vremuri mi-a fost drag.
Azi nu mai este zare înainte
Şi gândul nu mai are nici un prag...

Ultima scrisoare

Mamă, nu mai plânge şi nu mai striga,
Că nu te mai aude nimenea...
Şi nu mai crede'n zări şi'n lăstuni,
Că toate s'au învăţat a spune minciuni.

Scrisoarea pe care ţi-am lăsat-o'n scrin
Poţi s'o descrizi, că eu n'o să mai vin...
Arată-le-o şi vrăjmaşilor drept dovadă
Că de-acum nu vor putea să mă vadă.

A fost mai uşoară decât credeam
Moartea mea pentru Ţară şi Neam.
A curs sângele din mine pârău
Şi n'a fulgerat nici o stea peste hău.
S'a răsucit în mine ca'ntr'o plisă
Un vârtej peste-o groapă deschisă...
Pe urmă mi-a fost amarnic de bine
Parc'aş fi adormit în braţe la tine.

Peste noapte în drum cât am mas
Mi s'a făcut chipul iconostas.
A căzut ploaie multă şi mi-a spălat
Urma glontelui cu sânge'nchegat.
Doar asfinţitul de se mai sbate
In ochii mei cuibăriţi de bunătate...

Măicuţa mea cu sufletul bun,
De-acuma n'o să mai vin nici de Paşti nici de Crăciun,
Nu m'oi mai legăna'n privirea ta de smaralde
Ca'n nişte scutece descântate şi calde.
Mâna ta ca o garoafă uscată
Nu o voi mai săruta niciodată...

Să le spui vrăjmaşilor să nu le fie teamă
Că nu mai sunt decât amintire, mamă.
Şi tu nu mai crede în zări şi'n lăstuni,
Că toate s'au învăţat a spune minciuni...

Rostok, april 1942.

Marina

Sub steagul greu de lacrimi și-așteptări,
De-apururi nimeni nu se mai întoarce.
Zadarnic plâng sirenele chemări,
Zadarnic luna borangicuri toarce...

O geamandură strigă vasele din larg,
Ademenindu-le catargele spre mal;
Dar strigătele ei în gol se sparg:
Un semn de doliu înghițit de —un val...

Argonauți, spre cine știe unde
Porniți s'aducă basme și comori,
Se sbat sub grind și nu mai pot răspunde,
Cu sângele băut de aurori.

Era în dimineața ceia soare,
Se sdrumicau în valuri ametiste.
Așa ca pentru ultima plecare
Săruturi fluturate din batiste...

Pe urmă zările s'au aplecat
Spre glasuri zăvorâte în adânc;
In asfințituri multe de veleat
Bociră stele'n scuturi la oblânc...

O geamandură strigă vasele din larg
Și luna'n zare borangicuri toarce.
De stânca vremii valuri reci se sparg
Și pururi nimeni nu se mai întoarce...

Meditatie

Prinde-ți fruntea în palme și taci.
Să fugim de gânduri și de cuvânt.
E ora când trec cei flămânzi și săraci
De-alungul hrubelor în pământ...

Ei n'au știut nici bucurii, nici noroc,
Și nici nu știu unde se duc.
Câte unul cu mânile arse de foc
Bâjbâie marginea nopții năuc.

Plata lor: injurii și frunți asudate
Și rugăciunea venin în clăbuci.
Pilat cu mânile trece spălate
Când ei însângeră timpul sub cruci.

Taci, că va bate marele ceas,
Drept în inima noastră va bate,
Pentru flămânzii fără popas...
Azi plouă cu cenușă'n cetate.

Intoarcere

Deschid fereastra dinspre amintire
Fereastra se deschide'nspre apus.
Parc'aș umbla prin cartea de cetire
Al unuia ce-am fost cândva și nu-s...

Furat de sborul fermecat de fluturi,
Silabisesc cu glasul slab, nesigur,
Luceferii din sfintele'nceputuri
Și inima'n tăcerea lor mi-o'nfrigur.

Viclene vulpi adulmecă argintul
Ce l-am purtat în blănile vărgate,
Bând liniștea din codri și absintul
Vegherii care dă'n singurătate.

Trec sorii și planetele'n paradă.
Eu sbor mereu ca să m'ajung din urmă.
Arhanghelii se'ntorc ca să mă vadă;
Lumina lor răsufletul mi-l curmă...

Acum pricep ce-am fost odinioară.
Din negre neguri viața mi se trage:
Narcis am fost și vulturul ce sboară
Și fiara hăituită prin viroage.

Dar eram una. Inima deschisă
Suna tot spațiul în ghiocul ei...
Pe-atunci ispita nu era trimisă
Să-mi presure pe coapse ghiocei.

Apoi veni vârtejul... Mii de neamuri
Au dat de rod în șesul Eufrat.
Un pom măreț cu astrele drept ramuri...
Dar stepele visarea le-au sfărmat.

Drept ucenic în templul eleusinic
M'a'ntunecat de moarte un mister!
Purtam în mână ramura de finic
Și privegheam la poartă, lângă cer...

Târziu, cântând din fluerul lui Pan
Păzit-am iezii din Halicarnas.
Bețivănind azur mediteran,
Eram și rugă și iconostas...

M'apropiu iar de-o mare'ntunecare:
Se duc pe ape zilele de-acum.
Primește-mă să ard cu tine, soare,
Spre tine duce trudnicul meu drum...

Tu literă, tu'nseamnă-mă încet,
Cu aur sumbru'ntr'o inițială:
Cuvântul mi-e poruncă de profet,
Dar inima din care vin e goală...

Deschid fereastra dinspre amintire
Și cad în noaptea inimii, bolid.
Incep din nou cu cartea de cetire,
Dar îngrozit de-atâta foc, o'nchid...

Jale basarabeana

Românie, Românie
Ce-ai lăsat Ruşii să vie,
Să ne ducă'n pribegie?

Că vin nesfârşită brumă
Şi norocul ni-l sugrumă,
Sugruma-i-ar foc şi ciumă...

Stema scumpă de domnie
E şi ea în pribegie.
Ţara-i jale şi urgie...

Lanţul gleznele ne strânge,
Plânge tot Românul, plânge,
Nistrul duce numai sânge...

Pârcălabii şi hatmanii
Trec prin noapte umbre stranii
Că i-au turburat duşmanii...

Şi în goana lor nebună
Se înalţă'n scări şi sumă
Jale grea din corn de lună...

Scoală-ţi Ţară, voevozii,
Că păgânii-s mulţi ca bozii
Şi ne latră ca zăvozii...

Cheamă-ţi codrule, voinicii
Că ne'neacă veneticii,
Căpcăunii, bolşevicii...

Tu Hotin, străbun Hotin,
Eşti azi singur şi străin,
Şi păgânii vin şi vin...

Voi stejari de la Tigheci
Daţi alarma pe poteci
Că ne prăpădim pe veci...

Nistrule, să te ridici,
Căpitan peste voinici,
Să-i strivim pe venetici...

Furtunos să ieşi din maluri,
Peste şesuri, peste dealuri
Şi să-i îngropăm sub valuri...

Să le dăm pământ sub glie
Tuturor ce-or să mai vie,
Românie, Românie...

Tancabesti

Bucură-te, mănăstire,
De Arhanghelul ce-ţi vine,
Ca să-şi zidărească'n tine
Inima ca o psaltire...

Şi să-ţi toarne'n temelie,
Pentru vrerea lui de soare
Mucezită sub zăvoare,
Cântece de veşnicie...

Arde'n fund de heleşteu
Steaua lui ca o comoară,
Numai el trăieşte'n Ţară,
Numai el şi Dumnezeu...

Şi-o să vină, mare, mire,
Cum stă scris la Domnu'n carte,
Peste veac şi peste moarte,
Bucură-te mănăstire...

Exod

Striviţi sub poveri de sicrie,
Mai grele ca moartea din noi,
Din Ţara cu glii pustie,
Ne ducem tăcuţi câte doi,
Spre-o crud blestemată vecie ...

Sub zări nici o stea nu ne-adastă
Cu geana albastră de rai.
Departe pe muceda creastă
Ne croncăne corbii'n alai
Şi ultima rană din coastă...

In plânset plecarea ne-sdurmă
Un cântec cu besne sfinţit.
Ne ducem nevolnica turmă,
S'aprindem un nou răsărit,
Pe golgota cea de pe urmă...

Ni-i calea mereu sângerată,
Sub lungile veacului pi
Doar dorul de Ţara lăsată
Mai plânge sălbatec în noi
Ca o lăută sfărmată...

Ne ducem striviţi sub sicrie,
Iertaţi de dureri, câte doi...
De dincol'de neagra vecie,
De ce ne mai strigi înapoi,
Pământ cu blestem, poezie?...

Pentru Bucovina

Când s'o desface'n șesuri primăvara
Și s'or îmbrobodi cu floare prunii,
Când vor scânci prelung, sub zări lăstunii,
Să știi că-s cei pribegi, strigându-și Țara...

Și să'nțelegi. Voi fi și eu sub zare,
Descătușat de sbuciumări și lut,
Intors, copilăria să-mi sărut,
Pământul Țării chiotind de floare.

Voi bate'ncet cărări și dragi poene
Cântând cu ierburile'nalte'n glas,
Cu morții cari'n urmă mi-au rămas,
Cu lacrimile dogorite'n gene.

Și-or scutura corolele rotunde
Parfumul tânăr ca'ntr'un vechi poem,
Din nou te voi striga, dar ca'n blăstem,
Mereu departe, nu-mi vei mai răspunde.

Și-atunci strângând pământul în neștire
La pieptul ierburilor crude,
Voi învăța că Dumnezeu n'aude
Strigoii blestemați cu ne'mplinire.

Epilog

Ajuns aci, la fine de caiet,
Apleacă-ți fruntea lâng'a mea incet
Și hai să plângem, frate, amândoi,
Pe prispa vieții noastre de noroi.
Pe țărmul trudei fără bucurii.
Așa se scurge sângele când scrii...

Aci'n fântâna asta de răcoare,
Pentru drumețul jăruit de soare,
Mi-i gândul ciutură și mâna jghiab;
Am fost ca tine prigonit și slab,
Și n'am știut nici eu de ce mă duc
Prin codrii vechi ai stelelor, haiduc,
De ce mă risipesc și mă usuc...

Și parcă, totuși, n'am fost numai eu
Flămând de stele și de Dumnezeu:
Tot aurul de-aci e strâns din milă
Și dăruit din nou cu orice filă,
Să mângâie pe la răscruci de gând,
Un frate mai sărac și mai flămând...

NICOLAE NOVAC

CATAPETESME

POEME

EDITURA «CARPATI»
MADRID
1954

DE ACELAS AUTOR:

Magul care-şi caută Steaua, Versuri.
Colecţia "Chemarea Literară". París, 1951.

IN MANUSCRIS:

Lirica amerindiană, Antologie.
Antologia poesiei moderne americane.

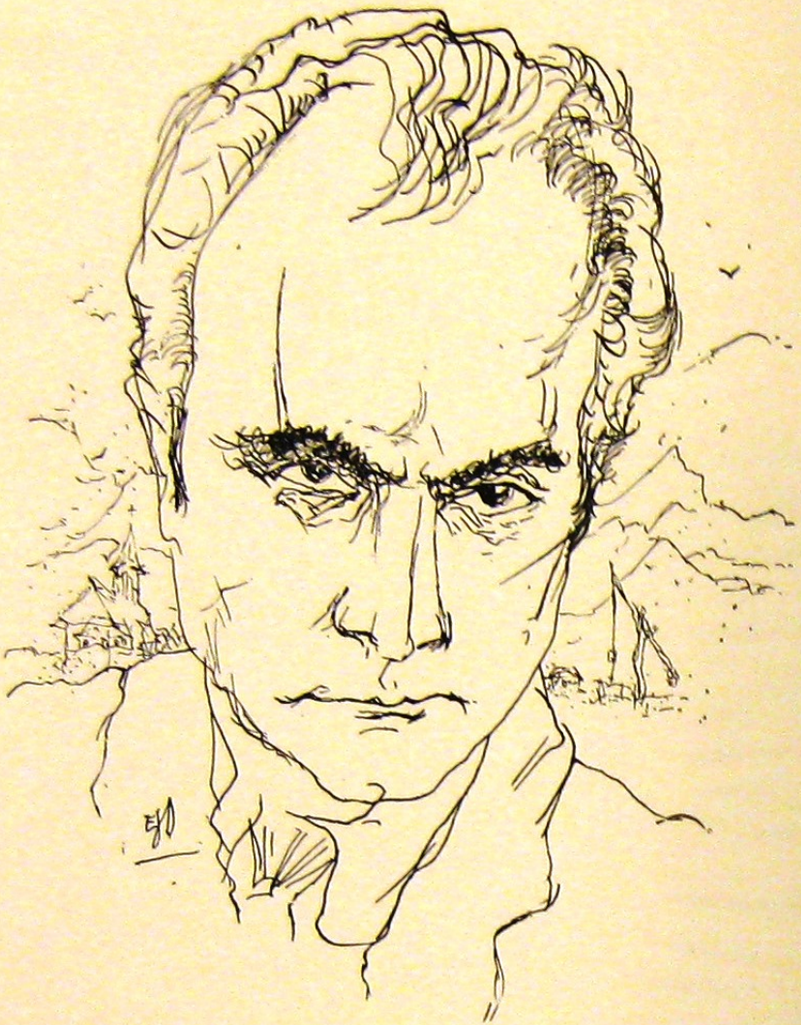

NICOLAE NOVAC

ITALICE

Rugaciune

Doamne,
Fă-mă pâine caldă, fă-mă azimă,
Şi frânge-mă şi dăruieşte-mă celor flămânzi de lumină.
Foamea mea de Tine, să-i sature pe ei;
Setea mea de ceruri să-i mângâie pe ei.
Nu mai vreau nimic pentru mine. Sunt atât de bogat
De când mi Te-ai descoperit, de când mi Te-ai arătat,
De când, la răspântiile din mine
Luatu-m'ai de mâmă, ducându-mă spre Tine.
Nu mă mai doare gândul frânt în Capela Sixtină.
Sub cupola "Sfântului Petru", Tu ai venit spre mine pe drum de lumină.
In "Santa Maria Magiore", mi-ai pus mâna dreaptă pe umăr;
(Bucuriile vieţii mele, sunt de-atunci fără sfârşit, fără număr.)
Te-am reîntâlnit apoi la Assisi, lângă mormântul Sfântului.
Şi-am simţit atunci, cum cad depe trupul meu cătuşele pământului.
Nu-ţi mai cer nimic. Sunt plin. Mustesc.
Ajută-mi numai să pot să mă frâng, să pot să mă dăruiesc,
Să pot striga cu versul meu peste veac, fără chin:
Nu-i mort Cel Viu... A Inviat!... Amin!

Assisi

Zidurile gole, arse de soare, bătute de vânt,
 Țin legat trupul cetății de pământ.

Serafic, în văzduh plutește duhul Sfântului.
(O, cât de viu bate aici inima pământului!)

Nu aștepți ca cineva din urmă să te mâie,
Te duci tăcut să vezi, pe drum de lumânare și tămâie.

Și parcă o simți cum coboară peste tine
Ca un polen de soare împrăștiat de cine știe cine ...

Doamne!, câtă liniște, câtă împăcare,
Câtă iubire deplină, câtă înseninare!...

M-opresc pe-o piatră, cu ochii răniți de lumină și sânge.
Lângă mine, Sfântul s-a oprit și el cu cerul în palme și plânge.

Barcarola

Ci vină cu mine'n piața San Marco, vină,
 Să vezi cum îmi ciugulesc porumbeii din palme lumină,
S'auzi clopotul din turn cum bate
În inimă de zid și'n piept de cetate.

Hei, gondolierul ne-așteaptă
Să ne ducă, și ne plimbe pe apă,
Să ne-arate de-acolo, Palatul Dogilor, canalele,
Ponte dei Sospiri, bisericile, lupanarele.

O să ne spună, o vreme, basme împletite din umbre și cuvinte,
Apoi va tăcea. Sau poate va începe să cânte.
Vezi, aici totu-i vis, totu-i minciună,
Până și [illegible] și boabele de aur din mână.

Veneția, Iulie 19[illegible].

Noapte florentina

Adormit în somn de piatră bătrâna cetate
Sub privirile cerului, mohorîte, încruntate.

Ar vrea par'că să plouă. Şi uite, David e gol.
(Doamne ce duh neliniştit a dat pieţii ocol?...)

A gemut cineva? S'au mi-s'a părut doar mie?
A fost un om? O umbră? Ori poate vre-o stafie?

M'am înfiorat!... Şi uite, n'a fost nime,
Linişte!... Pace!... Întunecime!...

... Târziu, norii se sparg. Luna-şi plimbă pe apele cerului, suavă, gondola.
Să fi simţit oare, trecând pe lângă mine duhul lui Savonarola?

Florenţa, 1950

Creion

De unde atâta lumină, de unde
Dogoarea ce'n mine ca o bucurie pătrunde
Şi-mi topeşte sloiurile de ghiaţă
Pe care le aduc de dincolo, dintr'o altă viaţă?

De unde atâta lumină, de unde?
Cine mă chiamă şi mă duce unde?
Cât de departe sânt! Şi cât de departe-i pământul...
Plutesc uşor spre dimineţi de rouă. Şi lângă mine-i Sfântul.

Îi simt mâna lui caldă în mâna mea.
Oare când mori sau când învii, să fie aşa?
Nu ştiu. Mă caut. Dar nu mai sunt eu!...
Prin sufletul meu, a trecut — lumină — Dumnezeu.

Assisi, Iulie 1950.

Poate odată vom găsi, şi noi
Făgaşul care să ne verse către Tine.
Ne strângem jalea trupului din ceaţă şi noroi
Şi adăstăm în suflete, lumine,
Când Tu ne-arăţi cât suntem de firavi şi goi...

Nu-i nime cine să ne spuie unde
Mărşăluim aşa, prin viaţă, fără căpătâi.
Când duhul Tău, în suflet ne pătrunde,
Urcăm parcă din neguri, ca ziua cea dintâi;
Iar Tu eşti nicăeri, şi te găsim oriunde...

Cu Tine umplem golul zilelor de chin,
Când cupa vieţii noastre sarbede se varsă de prea plin,
Şi te-aşteptăm să vii în noi — minune,
Când gândul ni se frânge'n rugăciune—.
Tu treci prin inimi, să te reverşi apoi in lume.

Tu, pâinea vieţii omenirii eşti. Tu: infinitul.
Tu: începutul. Şi tot Tu; sfârşitul.

Roma, Iulie 1950.

ICOANA

Pentru Hildegard.

Icoana

Te simt in mine cum creşti, floare de crin,
Isvor de flăcări, nălucă, învolburare,
Numele tău pe buzele mele, —cuminecare—
Şi'n sânge, cupă de otravă, mare de venin.

Iar, când sub priviri te am, deşartă, albă şi goală,
Culeg ispita-ţi, —bobi mărunţi din argintată poală—
Iţi citesc in priviri voluptoasa-ţi chemare
Şi mă cufund in tine ca luna în mare...

Tu uita

Nu ştiu de unde vii, nu ştiu cine eşti,
Te adăst în mine, avid ca o cetate
În care a murit lumina pe-altare sfărâmate
Şi-au adormit iluzii în rame de poveşti...

Dar, de târziu, vre-odată, ţi-aşi cere să'nfloreşti
Cu lujer de-amintire din Ţara nimănui,
Tu, uită-mi rugămintea, tu, uită ca să-mi spui
Ce demon porţi în tine, sau tu ce demon eşti.

Cantec albastru

Cât de albastră e noaptea şi cât de albastră îmi pari,
Lebădă albastră plutind printre albaştrii nenufari;
Cântecul albastru pentru tine-l scriu, ţie ţi-l cânt.
De unde vii albăstrie minune: din cer, din vis, sau de pe pământ?...

Cât de albastră e luna şi tu cât de albastră îmi eşti,
Ruptă din balade sau cine ştie din ce albastre poveşti...
Sau, poate dintre albăstrite file de hrisov. Să nu te deochi!
Îţi sărut mâna ta albastră şi-albaştrii tăi ochi!...

Ştii tu...

Ştii tu cine a furat în noaptea asta luna depe cer
Şi cine a ucis cu mâinile lui întristatul [illegible]?
Ştii tu cine a alungat visele din cetate
Cu buzele lui veninoase, cu suflele lui blestemate?

Ştii tu cine mi-a turnat otrava durerilor în pahar
De i-am simţit în suflet gustul ei uriaş de amar?
Şi inima-mi, în noaptea asta, cine să o dea câinilor nebuniilor vrui?
Cine altul, dacă nu ochii tăi, dacă nu tu?...

Cântec pustiu

Ţi-am cântat părul, fruntea şi genele,
Ochii tăi albaştri şi sprâncenele,
Grumazul, umerii rotunzi şi mâinile care
Ştiu să te'nfioare'n desmierdare...

Ţi-am sărutat în versuri, sânii, mijlocul subţire şi şoldurile,
Toate nebuniile şi toate fiorurile,
Şi'n timp ce alţii te aveau cu zecile, cu sutele,
Eu îţi alintam între două rime, pulpele...

Enigma

Femee de o clipă, de o zi sau de o noapte,
Ţi-am cetit toate paginile abecedarului tău, toate;
Ştiu câte bucurii ascunzi şi câte dureri,
Câte cupe de venin şi câte de plăceri.

Dar nu pot şti, cine'ntr'adevăr te zămisli, Dumnezeu, sau necuratul,
De te-a învăţat să te joci atât de frumos cu păcatul,
Nici cine ţi-a semănat în carne fericirile şi blestemele,
De mi-ai înflorit, cucută şi zarzăr, toate poemele.

Apoi adormim

Iubito, uite cum ţâşnesc din noi durerile
Ca sângele şi apa din coasta lui Hristos.
Ne creşte mucegaiul în carne şi pe os
Când ne beau setoase depărtările...

Batem în nopţi de smoală la nevăzute porţi,
Sărutăm cu patimă, hârci de amintiri, capete de morţi
Aruncate peste veacuri—punte.
Şi adormim cu mâna destinului pe frunte...

ACUARELE

Pastel autumnal

Plouă,
trist, mărunt şi monoton.
Castanii îşi scuipă plămânii pe trotuare.
Nimeni nu plânge,
pe nimeni nu-l doare,
rana ce-o lasă pe cer
un triunghiu de cocoare...

Oraşul îşi spală străzile
de noroiu şi de păcate.
Canalele-i beau apa murdară, însetate.

In parcul ud şi pustiu,
un muncitor şi-a spânzurat zilele
şi foamea.
Copacii înfiguraţi, bat mătănii,
spun rugăciuni,
pentru sufletul mortului
ce-şi cere dreptul la un sicriu...

Dacă nu ar fi ploaia,
cât de goale ar fi străzile...

Cerul, beat-mort, şi-a proptit fruntea
pe coşul fabricei de bere.

Noapte de toamna

Dormeau în taina lor, sicriile'n cavou
Şi noaptea lâncezea'ntre cruţile pustii
Când luna cobora din veştedu-i landou,
Să-şi plimbe trena-i rece, prin lumea de stafii...

Am stat în noaptea tristă cu inima în palmă
Şi te-am chemat iubito să vii, să vezi cum mor
Coroanele, uscate de brumă şi te toamnă,
In ţintirimul rece şi'n palidul decor—,
Precum iubirea noastră muri'ntr'o seară tristă
La răspântii de viaţă şi'n margine de dor...

Ci tu, din lumea păcii, nu-mi auzeai chemarea.
Dormeai sub glia neagră a tristului mormânt...
Şi'n pacea nopţii grele, se aşternea uitarea,
Peste mormântu-ţi rece bătut de ploi şi vânt...

Noi

Călătorim... călătorim...
De câte zeci de mii de ani
călătorim oare,
cu praful de aur al viselor şi durerilor
pe gene şi pe picioare? ...

Călătorim... călătorim...
Ne-am lăsat urmele pe pereţii cavernelor
sau pe sgârie-nori,
pe lespezi de morminte,
pe cărămizi de zori!

Călătorim... călătorim...
Peregrini insetaţi,
profeţi tâmpi şi neghiobi;
nu vedem cât suntem de mici,
cât suntem de orbi!...

Călătorim... călătorim...
De unde venim şi unde ne ducem,
cine ar şti să ne spună?
Trecem prin viaţă,
frunze'n furtună!...

Călătorim... călătorim...
Ne urîm, ne ucidem în războaie,
ne răzvrătim,
s'apoi, înfrânţi şi obosiţi
în lut ne prăbuşim!

Toamna trista

Toamnă tristă, toamnă grea,
Cin' te-aduse? Cin' te vrea?
Cin' te mână? Cin' te poartă,
De mi-ai poposit la poartă,
Toamnă tristă, toamnă rea?...

Frunză jucăuşe'n vânt
Lespede peste mormânt,
Croncănit lugubru'n noapte
Cine plânge'n mine'n şoapte
Cin' mă trage spre pământ?

Toamna noastră, toamna mea,
Scurmă-mi viaţa, inima,
Că durerea mă sugrumă—,
Fi-mi tu soră, fi-mi tu mumă,
Toamnă udă, toamnă rea...

Toamnă tristă, toamna mea,
Toamna noastră, toamna mea,
Toamnă udă, toamnă rea...

Moartea noastră, moartea mea.

Ultima ora

Ultima oră va bate'n curând.
Moartea ne va aduna pe rând
Ca pe niște spice fără rod...
Tăcuți, pleca v'om spre cer, în prohod.

Uitată va rămâne lira cu acorduri melancolice
In ceasul marilor despărțiri atomice,
Florile și-or pierde culoarea și mirosul lor viu,
Hoiturile, putrezi-v'or în soare, fără sicriu...

Când câinele pământului, lătra-v'a flămând;
Ia aminte frate; ultima oră, va bate curând.

Pace

Astă-noapte,
am văzut câmpiile Țării, în vis,
cu paginile deschise,
pe care bunii mei au scris
cu plugul...

Astă-noapte,
peste sufletul meu
s'a aplecat Duhul Sfânt
în chip de curcubeu!...

Dansatoarca

Cortina s'a dat la oparte,
par'că s'ar fi deschis o carte.
Dintr'un nufăr, se ridică sveltă o altă floare,
goală,
cu zurgălăi la mâini şi picioare,
s'apleacă, se'nmlădie, se ridică suavă,
apoi cade ofilită, sălcie, bolnavă,
întinde mâna, par'c'ar cerşi viaţă,
tristă şi'nnorată ca o dimineaţă
bolnavă—de Octombrie...

Acuma râde—,
privirile-i sunt vii, flămânde,
părul de abanos îi cade greu
pe umeri şi sâni—
îl ridică majestuos, cu grebla degetelor dela mâni;
sare la dreapta ca o ciută
sprinţară şi mută,
apoi la stânga, iarăşi în salt
îşi răşchiră picioarele-i de bazalt...

S'apleacă uşor într'o parte
şi moare...

Nu!
Îşi ridică, priveşte, corola frunţii
spre lumină şi soare...

In noapte,
New Yorkul se spală'n ocean, pe picioare.

Sbucium

Mă bat cu morile de vânt
Când visele mă'ncearcă şi mă ard.
Imi svârl desnădejdea spre ceruri—catarg,
Ş'aştept, naufragiat, peste pustiuri de ape, să zăresc iarăşi pământ.

Mă'nalţ şi mă cobor pe verticala vieţii.
M'agăţ de un nor. Trăiesc ca o plantă.
Citesc ce-au scris în beţia lor albă, poeţii
Ş'ascult cum geme'n mine, inima-mi vacantă.

Nu sunt decât o paiaţă. Sau poate sunt un sfânt.
Nu ştiu. Mă caut mereu prin buzunarele sufletului,
Dar nu găsesc decât tristeţi şi bulgări reci depe buza mormântului,
Şi, ici şi colo, o pală de soare, o umbră de cânt.

Nu, eu nu m'am născut să trăesc, ci să mor,
Cu dorul în priviri şi în sânge,
Că n'am ştiut să râd şi nici plânge—,
Purtându-mi stins stafia, 'ntre Pol şi Equator.

Primavara

Își scutură scutură,
Cerul poala albă,
în ceața profundă,
lumina inundă
gânduri, flori de nalbă.

Cineva a spus
c'ar fi 'ntrat Isus
în cetatea moartă
și-ar fi pus la poartă
paznici: ghiocelul,
vrabia și mielul...

Doamne astă-noapte,
îngerii în șoapte
au pictat grădina
și-au trimis albina
în primele zori
să se scalde'n flori...

Tresaltă pământul—,
văsduhul și vântul
își piaptănă părul—,
zarzărul și mărul
trupu-și înfioară
'n alba primăvară.

Toamna

Îngerii azi-noapte 'n joc,
pus'au-pus, pădurii foc.

Crizantemele'n grădini,
port pe frunte picuri de lumini.

Peste câmpuri de aramă,
bate soarele rece din palmă.

Un triunghiu, pe cerul siniliu,
pasăre pribege scriu...

Din buzunarul rupt al Domnului,
Cade peste fire, taina somnului.

Moment

Bate toamna 'n geam c'un deget descărnat.
Visele-mi şi doru-mi unde au plecat?...

Tremură de frig muşcata din fereastră.
Cerul îşi închide inima-i albastră.

Cocoşaţi în noapte, monştrii de beton
Îşi închid agale pleoapa grea de somn.

Fum şi ceaţă... Apă şi pământ...
Ici râde un demon... Colo, plânge-un sfânt...

Nici o mână'ntinsă. Nici o inimă de frate,
Nu se mai arată'n sumbra mea cetate.

Ci în noaptea urii, ce mă'ncinge greu,
Stau la sfat cu mine şi cu Dumnezeu.

Liniştea adâncă'n suflet când coboară,
Svârle'n mîni oricine, pietrele de moară...

... Şi în ceasu-acela, ca să-mi uit necazul,
Celor ce mă scuipă, le sărut obrazul.

Nu mai aprinde candela

Nu mai aprinde candela speranţelor, iubito.
Nu o mai aprinde,
Uite desnădejdea cât de greu ne cuprinde.
Hai mai bine să ascultăm liniştiţi tăcerile
Şi să privim cum mor în noi, primăverile...

Tu nu simţi, iubito,
Că pentru noi Dumnezeu a murit?
Că viaţa ni se scurge uşoară spre asfinţit?
Că nu mai avem credinţă?
Că nu mai avem biserică?
Iar inima, în ură'nvârtoşată ni se ferică?...

Lasă întunericul şi tristeţea să ne învelească.
Nu mai avem dreptul la pacea şi lumina cerească!
Nu mai avem dreptul, căci am trăit prea adânc în lut
De aceea, să ne pedepsească, poate, Dumnezeu a vrut.

Astăzi,
Durerea şi desnădejdea, amar ne cuprinde.
Nu mai aprinde candela speranţelor, iubito,
Nu o mai aprinde!...

Ultimul poem

Acesta-i ultimul poem ce ţi-l mai scriu,
Frumoasă arătare diafană.
De-acum pornesc pe drumul ce nu-l ştiu,
Ducând cu mine-a sufletului rană.

N'am să te blestem şi nici n'am să plâng,
Iubirea noastră tristă ca o toamnă.
Ştiu c'am fost rău, c'am fost nătâng,
Iar tu, erai atâta de frumoasă, doamnă.

Vor trece anii şi uitarea
Ca o petală, grea de rouă—
Se va aşterne, poate'n amintirea ta.

Ci va veni o zi—o ştiu—şi viaţă nouă,
In sufletu-ţi azi ofilit, va odrăsli.
Mă vei căuta atuncea, prea frumoasă doamnă,
Dar nu mă vei găsi...

Poemul nasterii

Nu mă intrebaţi cine mi-a spus
C'a intrat azi noapte în Cetate Isus!
I-am văzut steaua pe cer pornit
Să-l găsesc în mine pe cel prorocit!...

Ingerii îi auzeam cum cântă:
—"Leroi-Ler, e Noaptea Luminată, Noaptea Sfântă!
"Noaptea întrupării in Duh şi'n Adevăr,
"Albe şi iar dalbe flori de măr!"...

Am simţit în mine lumina cum coboară,
Cum mă pătrunde, mă doare, mă înfioară.
Mi-a fost frică de moarte, frică de viaţă
Ş'am vrut să mă întorc lângă tăcerile-mi de ghiaţă.

Dar cineva m'a luat de mână şi mi-a spus:
—"La sfârşitul drumului îl vei întâlni pe Isus!
"Nu te opri in lut, nu te poticni în tină,
"Uite calea spre adevăr şi spre lumină!"

Ş'am purces iarăşi cu dorul alb-merinde,
Când stelele torceau pe cer, caer de colinde.
—Şi înfăşat în scutece de vis, Tu Fiu de Dumnezeu,
Eu te-am găsit culcat în ieslea sufletului meu!...

Valeriu Cardu

Stejar mândru, cu frunte și pieptul mereu în furtună,
Purta în ochi cerul cu soare și'n piete noaptea cu lună.
În inimă ducea cu el grădina înfloritâ a Neamului;
Era fratele de cruce al Moților și al Ardealului.

Banatul îl strângea în brațe, că-i era drag.
Cât Semenicul de mare îi era sufletul lui de Mag.
Răstignită pe cruce—Țara, îl făcea să sângere,
Căci el credea în biruință, nu în înfrângere.

Carașul, cuib de lumină, îi curgea în vine spumos;
Ca el era, când melancolic, când furtunos.
Dar, într'o noapte de toamnă, umbra lui de Profet s'a pierdut—,
De atunci, nimeni nu l-a mai auzit nici văzut.

Unii spun c'ar fi murit împușcat la Vaslui,
Alții, că ar sta curcubeu aplecat peste Țară,
Eu cred mai de grabă ca l-a răpit Dumnezeu în cerul lui.
Ca să ni-l trimită de acolo, într'o bună zi, iară.

Cantec de leagan

Spune-mi tu, spune-mi tu,
Cin' te-aduse, cin te vru,
Ingeraș cu ochi de cer—
Perlă mică—giuvaer?...

Tata te-a purtat în vis,
Cerul lumii ți-a deschis,
Suflet alb de crin și nea—,
Lujer crud de viorea.

Dormi ușor, copilul meu,
Tata-ți pune curcubeu
Lângă tâmpla ta fierbinte—
Făt-frumosul meu cuminte...

Peste somnul tău cel mic,
Visele mi le ridic:
Te văd mare; inimă viteză...
Dormi adânc—tata veghiază.

Dormi si tu...

Cine urcă, cin' coboară
pe-a luminii albă scară?
Cine ceru'n pumn aduce
rătăcind pe la răscruce?...

Nu e nime... nime... nime...
zâna-albastră nu mai vine,
nici cea roşie scufiţă, nici
turmele de pricolici...

E prea mare azi dogoarea—
şi-a culcat capul şi floarea
soarelui... Dormi şi tu ca zâna,
dormi!... Tata-ţi face vânt cu mâna...

Joc de copi

Haida, dura, dura,
umple-mi tu, măsura,
zână mică, zână bună
cu-apă vie din fântână,
ori cu razele de soare,
ori cu farmecul din floare—,
pune-mi tot cerul în ea,
pune şi o viorea,
pune şi o gâză mică—
licurici, sau o furnică,
şi un greer ca să-mi cânte,
şi-o pisică să descânte
lângă vatra de lumină...
şi mai pune şi-o albină,
plină
de polen şi miere,
că-i greu sufletul de fiere...

Te-aş ruga, mări, ruga,
să mai pui încă ceva:
puşcă mică, puşcă grea,
s'alung cel muscal cu ea
dincolo de ţara mea...

Asta-i tot ce-am vrut a-ţi cere
până'n ziua de 'nviere—,
că-i plină de-acu măsura...

Haida tată, dura, dura...

DESTARARE

Psalm pentru linistea magului

Lasă-mă Tată, în împărăţia Ta de vis,
Ţine şi pentru mine, cerul Tău deschis.
Botează-mi cu foc şi cu rouă,
Viaţa-mi împărţită în două.
Ia dela mine gându-mi chinuit şi greu,
Aşează-mi pe frunte, cuib de curcubeu.
Norii împrăştie-mi-i din priviri şi din sânge,
Invaţă-mă să râd, învaţă-mă a plânge.
Şi când te caut, flămând, arată-mi-te mie,
Isvor de suferinţă şi de bucurie.
In ceasul greu al durerii şi aleanului,
Fă-mă să găsesc pe bolta-Ţi albastră, steaua Neamului.
Cântă'n versurile mele, înflorită grădină,
Împrăştie-mă'n patru zări—lumină,
Cuminecă-mă cu soarele şi cu ielele,
Fă-mă frate bun cu cerbii şi cu viorelele.
Iar când obosit, mă voi prăbuşi din înalt,
Trece-mă uşor pe braţe spre ţărmul celălalt.
Cu banul umilirii duhului,
Eu mi-oi plăti tributul la porţile văsduhului...

Când inima-mi va râde şi va plânge ca un flaut,
Tu, Doamne, dă-mi atuncea, liniştea ce-o caut!...

Inscriptie pe un bulgar de zapada

Cum trece timpul... Cum trece timpul...
Undeva, la sfârşitul drumului, ne-aşteaptă mormântul...

Alergăm năluci, peste ţări, peste mări,
mânaţi din urmă de biciul eternei chemări.

Durerea desrădăcinării ne'njunghie, ne sugrumă.
Ci noi păşim mai departe cu pieptul şi fruntea'n furtună.

Steaua Noului Betleem am zărit-o undeva, departe,
Şi mergem spre ea fără frică de viscol sau moarte.

Când vremile ne fac să cădem sub ele înfrânţi,
Peste trupurile adormite'n lut se ridică dealuri şi munţi.

Uriaş ne este dorul de Ţară, de dreptate,
De Ceahlău, de Semenic, de pace şi de libertate...

Simţim câte-odată nostalgiile revărsându-se'n inimi şuvoi.
Şi înţelegem atunci ca Neamul păşeşte alături de noi.

Destinul ni-l vom scrie în toiul luptelor, cu spada.
Curată ne va fi jertfa şi albă ca zăpada.

Catre un prieten pribeag

Lui N. S. Govora.

Prietene,
într'o seara ca asta, tristă şi ceţoasă,
noi vom închide ochii, undeva—departe,
într'un parc pustiu pe o bancă,
sau poate într'o crâşmă, la o masă...
Ingropând cu durere
sub pleoapele grele,
umbra dragă a Mamei, a Patriei şi a iubitei,
noi vom pleca de-aici, tăcuţi
şi neştiuţi
de nimeni.
Ne-om cufunda în moarte
ca'ntr'o cetate de smoală.
Trecerea noastră dincolo,
va fi totală şi goală,
ca şi când în realitate
nimic nu ar fi fost,
ca şi când nici viaţa şi nici moartea
nu ar fi avut pentru noi nici un rost.

Prietene,
noi vom închide odată ochii
undeva departe,
ca şi când cineva cu un gest brutal
ar închide o carte.

Va fi atunci o noapte ca asta,
tristă şi ceţoasă,
sau—poate,
va fi o noapte senină
cu stele şi lună frumoasă,
cu mîros de Bărăgan
şi triluri de privighetoare,
pentru inima noastră—
pasăre rănită—
ce se strânge în cuibul ei
şi moare...

Colind

Leroi, Doamne Ler,
pace pe pământ şi'n cer—
lângă d'auritu-ţi prag,
îţi cântăm colind pribeag,
un colind cu dor de ţară,
că ni-i pâinea prea amară;
un colind cu lacrimi şi suspin
pentru-al neamului amarnic chin—
fulg de nea 'ncrustat pe-un lăicer,
albe şi iar dalbe flori de măr.

Fă dreptate, Doamne, celor care gem,
închistaţi în spaime şi'n blestem,
ia-le chinul şi nevoia, Tu,
şi spre alte stele şi-alte vise-i du,
ieslea Ta în suflet le-o ridică,
fă-le inima mai tare şi voinică
şi le-aprinde iar nădejdea—muc de lumânare,
sara-i dalbă, sara-i mare,
că'n ţara cu Leroi-Ler,
a murit colindul astăzi, pe pământ şi'n cer...

Aplecaţi-vă urechea, boieri mari;
iată-ne aicea, crai fugari,
care scriu cu lacrimi şi cu sânge,
Leroi-Ler ce inima le-o frânge,
şi nu cer colac, nici nuci, nici bani—
vă cer plumbi pentru duşmani
şi dreptate pentru'n neam robit,
undeva, departe 'n răsărit,
ca să fie iară pace pe pământ şi'n cer—,
albe şi iar dalbe flori de măr.

Eu

Plesnesc ca mugurul în primăvară
când dorul aria inimii mi-o ară.

Cu plugul gândului, răstorn a amintirii brazdă
şi simt în mine strămoşii cum veghiază.

Plaivazul de lumină al vrerilor mi-ascut,
când ceaţa deştărării, m'acoperă durut.

Ca o ciută, boarea altor zări o adulmec. Şi cresc.
In mine, urcă mustind, seva pământului meu românesc.

23 august

Astă-noapte,
a intrat ciuma'n cetate;
ciuma roşie, ciuma stepelor,
pe spinarea sirepelor...

...Mor şobolanii, copiii, părinţii,
mor sfinţii,
se moare pe rând,
se-omoară, bând şi cântând.

Astă-noapte, Iscarioteanul
şi-a vândut neamul.

Revolta de pribeag

Sunt un drumeag!
Sunt un pribeag!
N'am casă, patrie, şi n'am nici vise.
Fără de rost,
pe tâmplele atât de tânăr ninse
caut să-mi găsesc icoana din trecut.
Zădărnicie...
Sunt un pierdut
în mlaştina murdară a vieţii,
în destin.
Pe frunte, port de mult
cununa grea de spin,
iar sufletu-mi, i-atâta de pustiu
si-atât de gol...
Speranţele ce le'nfirip
îmi dau în fiecare zi ocol.
Prin bezne, calc nesigur,
asemeni unui orb
şi cânt pe uliţe pustii,
mai trist decât un corb
durerile ce simt că mă sugrumă...
Doar inima-mi sălbatecă,
nebună,
mă mână să mă iau de piept cu Dumnezeu,
să-L scuip şi să-L înjur
ca pe-un borfaş de rând,
să-i spun că nu e mare şi nici sfânt
mai mult ca noi de-aici
depe pământ,
că totul ce-a făcut,
e'ntors pe dos, amarnic,
iar pe Hristos,
pe Golgota, l-a răstignit zadarnic.
Dar, când turbatele furtuni se potolesc,
când frământările-mi demente se opresc,
văd că sunt mic,
că sunt nimic;
doar un pribeag,
un biet drumeag!...

Scrisoare

Mamă,
Şi eu am ucis,
Şi mâinile mele sunt pline de sânge.
Şi eu am aruncat pe drumuri
Copii care vor plânge.
Uite, le văd mâinile lor micuţe
Uscate de foame şi frig, cum se întind,
Stând sgribuliţi la colţuri de stradă
Cerşind,
Le citesc în privirile bolnave desnădejdea,
Durerea,
Ştiu că pentru ei nimeni şi nimic în lume
Nu va mai aduce mângâierea,
Că toate visele lor de copilărie
Au murit răstignite pe crucea destinului,
Că vor trebui de acum înainte să ceară mila
La poarta străinului,
Că nu vor mai avea niciodată linişte, bucurie,
Pace,
In casele los triste şi sărace...

Mamă,
Blestemul lor mă apasă pe umeri greu, ucigaş,
De-aceea hoinăresc mereu, din sat în sat,
Din oraş în oraş,
Incercând să scap de el,
Să-l fac să mă ocolească,
Să-mi piardă ori ce urmă,
Să nu mă ajungă,
Să nu mă mai găsească...

Eu știu că păcatul nu e etât de grozav,
Că așa e la război:
Intotdeauna, trebuie să cadă unul din doi.
Dar sufletul,
Sufletul acesta nedrept și hain,
Mă judecă mereu și-mi spune
Că nu sunt decât un Cain.
El mă doboară,
El mă alungă,
El mă infrânge,
El îmi arată
Mâinile-mi pline de sânge.
De-aceea, Mamă,
Rătăcesc năuc prin lume,
Și-oi rătăci mereu,
Pân' mi-oi găsi însfârșit și eu odihna,
Pe Golgotha destinului meu...

Rugaciune

Doamne,
dă-ne putere să rezistăm,
rănile sângerânde ale Țării să le spălăm.
Paharul marei încercări ce ne-ai întins,
a semănat pretutindeni, durere, moarte și plâns.

Doamne,
învață-ne să ne iubim,
inimă lângă inimă, una să fim.
Lupta ce va trebui să dăm, va fi dârză și grea,
fă-ne să înțelegem că o vom câștiga, numai așa.

Doamne,
dă-ne tăria să ne unim,
sprijin de baladă Țarii să-i fim.
Uitând prăpastia ce între noi ne desparte,
să pășim pe drumul Invierii, umăr la umăr, mai departe.

Doamne,
dă-ne putere să rezistăm,
Țara din ghiarele ucigașei nebunii să ne-o scăpăm.
... Și reintorși, să-i sărutăm câmpiile cu flori
și sfinții ei ce-au mucezit în inchisori!...

Hai suflete!

1

Hai suflete, hai să'ncălecăm,
Goană nebună peste zări să dăm!...
Poposi v'om doar la casa noastră'n vale
Unde azi tristeţea-şi face cale,
Flacăra durerii să o stingem,
Golul şi pustiul să-l înfrângem
Şi să ridicăm speranţe şi altar
Peste azi şi peste al vremilor hotar...

Tu nu simţi că'n noaptea asta mare
S'a deschis şi pentru noi spre cer cărare?
N'auzi îngerii cum cântă'n cer colinde?
Nu vezi minunata lumină cum se aprinde?...

Lasă tristeţea pribegiei la o parte.
Nu te mai căzni să descifrezi
Intr'a destinului carte.
Pământeasca noatră trecere e scurtă.
Nu te frământa zadarnic.
Taci şi mă ascultă.

Uite, caii gândului stau gata.
Să plecăm!
Hai suflete, Hai să'ncălecăm!...

2

Şi când târziu,
Sătui de-atâta drum
Şi obosiţi descăleca v'om lângă umbra amintirii,
Să nu te superi că nimeni nu-ţi va spune;
"Bun sosit"
Iar curtea-au năpădit-o buruienile şi spinii...

Să nu plângi peste sicriul aducerii aminte,
Nici să cerşeşti a vremii întoarcere 'napoi.
Să nu întrebi potecile să-ţi spună în cuvinte
Ce mâini streine ne-au ucis pe noi;
Sau cine ne-a şters umbra de pe toate cărările
De-am îndrăgit ca nimeni alţii
Depărtările—,
Nici cine-a înfipt cuţitul timpului
In inima porţii
De-a semănat aci
Impărăţia blestemului şi-a morţii...

... Intr'o noapte de smoală,
Pasărea neagră,
Pasărea rea,
A cântat pe creştetul casei,
Sau poate altundeva...
De atunci, totul a coborît aci în tăcere
Scrum şi cenuşă;
Păianjenii şi-au ţesut pânza uitării
Peste ferestre şi uşă.
Calendarul a adormit la 23 August 1944
Spânzurat pe perete, iar
Tristeţile s'au ascuns sfioase
Intre pagini de abecedar.
Biblia tatei stă deschisă
La un capitol din Apocalips
Iar "Jurnalul" mamei,
Pe ultima filă-i nescris.
In pantofiorii de lac ai Anei
Şi-a făcut cuib o viperă,
Iar şobolanii
Işi zămislesc seminţiile lor de rozătoare,
Prin paturi,
In biblioteca fratelui
Şi pe covoare.

Numai pianul zâmbește sarcastic, cu dinții murdari,
De parcă ar fi trecut peste el, mii de ani,
Numai mâini de hornari.
Și uite, în colțul ăsta sub mucegai
Se recunoaște intr'adevăr greu,
Vestonul nostru cu număr pe mânecă,
Pe care-l purtam in liceu...
Iar aici, în lada asta
sunt putrezite file de manuscrise
In care noi, cândva,
Ne-am ingropat atâtea vise.
Vezi patul în care ne-am culcat trupul și iubitele
E nedesfăcut,
De când noi am murit,
De când noi ne-am pierdut...

Hei, dar eu cu cine vorbesc?...
De ce ai fugit?...
De ce ți-ai ascuns fața în mâini și plângi?
De ce m'ai părăsit?...

Ascultă!...
Ce sgomote sinistre!
Nu mai scânci!
Taci!

Privește...
In pridvor se dau tumba, doi vârcolaci.
Și uite-i, lovesc cu mâinile, cu aripile,
Cu picioarele,
Cu ce lovesc nu știu,
Dar parcă isbesc în mine
Ca'ntr'un sicriu
Pustiu!...

Zorile-și ridică somnoroase genele—
Să plecăm!

In fața porții ne-așteaptă caii pribegiei—,
Hai să'ncălecăm!...

Destarare

Cât de adâncă e noaptea, cât de adâncă
Tăcerea care coboară în mine, grea ca o stâncă.

Luceafărul, mi s'a oprit c'o rază de aur pe umăr,
Tristețile din inimă, nu pot să le număr.

Mă gândesc la mama... la Țară... la frați...
La Dunăre... la Bărăgan... la Semenic și Carpați...

Cât de streine o să ne pară, mâine, toate aceste
Minuni împletite din vis și poveste.

Când n'om mai găsi pe nimeni din cei ce i-am lăsat,
Cât de greu o să ne doară intoarcerea în Țară, în sat.

O să umblăm, hai-hui, ca niște strigoi
Și lumea s'o uita ca la niște otrepe la noi.

Ne-or striga că n'am făcut nimic cât am fost prin străini,
Că sângele morților ne murdărește pe față, pe mâini.

Zadarnic le-om pune în față un articol, o revistă, o carte,
Ei ne vor arăta că drumul Invierii trece prin suferință și moarte.

... ...

... O, cât de adâncă e noaptea și cât de adânc mă doare,
Când scriu cu peana inimii, cuvântul: DESȚĂRARE!

CARTI POSTALE

Carte postala

Mâinile tale, mamă,
mâinile tale noduroase,
mâncate de leşie,
bătute de sapă,
arse de soare,
mâinile tale cu care m'ai alintat
sau m'ai bătut,
întinde-mi-le peste spaţii
să ţi le sărut!...

Alta carte postala

Tată,
scriu şi plâng. Plâng şi scriu,
când deschid al inimii sicriu...

Tu m'ai învăţat să fiu dârz, sufletul să-mi fie o floare,
ci deştărarea nevoită, mă'ntunecă şi mă doare.

Ce n'aş da să fiu iară la noi,
printre voi,
să privim împreună cum aduc ţăranii de la câmp, toamna,
în carul cu boi;
eu să fiu mic,
tu, să mă iei pe genunchi şi să'ncepi o poveste
cu Feţi frumoşi,
pitici şi crăiese...
şi să spui,
să spui,
să spui,
basmul din ţara de cleştar a nuştiu-cui,
până ce pleoapele-mi, vor cădea grele
peste ochii mei negrii
şi peste visele copilăriei mele...
Apoi, când luna s'a oprit c'un corn, in vârf de munte,
să simt sărutul tău de tată, arzându-mă pe frunte.

...Departe-i copilăria... Şi tu eşti atât de departe,
iar pân' la tine, ştiu, n'ajunge nici-o carte!...

A treia carte postala

Frate,
mâna asta de condeer, mă doare hain,
şi'n ţară streină, sunt atât de strein...

Au trecut ani de când am plecat de-acasă
într'o toamnă cenuşie—,
am cunoscut lupta, lagărul, foamea, viaţa tristă, pustie...
Acum, sunt însurat, am nevastă, copii,
iar dorul de voi şi de ţară
îl aştern pe petece mici de hârtii...

Toamnele, mi-au înflorit la tâmple, crizanteme.
Visele, mi le ascund între rimele unei poeme.

Am auzit că sbirii cei noui, te-au fost inchis şi bătut.
Ştiu că nu loviturile lor, ci durerea Ţării,
mai mult te-a durut.

... Azi noapte, am visat-o pe mamă, pe voi...
Ştiu, frate, ştiu c'o să viu inapoi!...

Tot o carte postala

Ană,
când am plecat, ne-am despărţit supăraţi,
(de, aşa se'ntâmplă câte-odată 'ntre fraţi).
Iţi dădusem o palmă; de ce, am uitat,
căci au trecut atâţia ani de când dintre voi am plecat...

O, anii aceştia cu viaţa lor de câine,
dusă de astăzi, spre nuştiu care mâine...

Imi amintesc doar atât:
tu m'ai intrebat: "de ce mă certi?",
eu, am lăsat geamantanul cazon, te-am lovit,
iar tu mi-ai spus că n'o să mă ierţi.
Mama, pregătea de cină. Ultima mea cină cu voi,
înainte de-a pleca la luptă, de-a intra iar în război.

Hai, nu mai fi supărată şi uită tristeţile toate.
In inima mea, eu iţi port azi aceeaşi grije
şi'aceiaşi dragoste de frate...
... Dintre coloşii de beton armat, unde-mi scurm astăzi viaţa,
te sărut de departe, Ană, şi-ţi spun: "bună dimineaţa"!

Ultima carte postala

Nu mai sunt trist. Nu mai sunt trist!
Largi, porţile inimii mi-s'au deschis.

Am auzit întorcându-se iarăşi, roata istoriei.
Fiţi gata! In curând va bate ceasul victoriei.

Asta e ultima carte poştală ce vă scriu.
De-acum, aşteptaţi-mă... O să viu!

HAIDUCESTI

Colind mic

Ca o taină mare
steaua sus răsare,
peste Semenic,
peste neam voinic
şi setos de pace.
—Doamne, ce n'aş face
să pot să vestesc,
să pot să vorbesc
inimii ce-aşteaptă,
ţării care-aşteaptă
semnul mântuirii
şi al izbăvirii
şi să-i spui, să-i spui
că nu-i nimeni, nu-i,
cari să poată stânge
dorul scris în sânge;
foamea de dreptate
şi de libertate...

Peste munţii şui,
gândul azi mi-l sui,
la fraţinii care
mor făr' lumânare,
încleştaţi în luptă
cu ciuma cea slută
intrată în casă
pe nepusă masă—
ca să-i strâng la piept
şi cu ei s'aştept
ziua izbăvirii
şi a mântuirii...

Sus, steaua răsare
ca o taină mare.

Oameni in opinci

Lui Aron Cotruș.

Port opinci, căciulă și suman,
nu's nici fricos, nici năzdrăvan,
îmi apăr credința și glia,
altarul, livada, moșia...

Nu urăsc pe nime'
că Dumnezeu mi-i drag—,
durerea mi-o cânt haiducește
din fluer de fag...

Dar când cuțitu' mi-ajunge la os,
'mi 'ntorc sumanul odată pe dos.
și fluerul meu—minune—se face măciucă,
dușmanului moartea în frunte să-i ducă...

... Altcum, sunt liniștit,
de dimineața și pân' l'asfințit
îmi ar sau secer ogorul și cânt...
(poeții mă cântă în versuri și spun c'aș fi sfânt!)

Alții mă fac de nimic s'au mă'njură
după ce mi-au luat boțul de pită dela gură.
Ieri, domnii s'opreau pe-aici doar să ne ceară
să-i alegem, c'or avea grijă de noi și de Țară.

Astăzi, ca furii, vin nădragarii cu fața de boz
să ne spună de "progres" și "colhoz"...

Tac ș'ascult și scuip mocănește...
(Cum le-aș intoarce capul la spate—domnește!)
Dar findc'aștept
ș'aștept
ș'aștept,
plec capul cu barba în piept,
cuțitul vrerilor mi-ascut
și's mut.

Ci de-or veni să-mi ieie pământul,
pământul meu,
al meu
de când l-a făcut Dumnezeu—,
tâlharii aceștia zăluzi și tehui;
iartă-mă Doamne, dar să știi că ți-i mântui!

Dumitru Voinic

Mă chiamă Dumitru Voinic,
Ţăran dela poalele muntelui Semenic.
Moartea, am văzut-o cu ochii de-atâtea ori,
Pe când îmi făceam cătănia în Regimentul cinci de Roşiori
Şi călăream ca o nălucă
Pe'ntinsurile sterpe din stepa calmucă.

Eram în atac. Imi amintesc şi-acum...
Proectilele de brandt cădeau fără număr
Când am simţit că mâna dreaptă
Imi fuge din umăr...
M'am uitat o clipă la ciotul rămas, fără rost,
Am ţipat: înainte!... Pe urmă nu mai ştiu ce-a fost.

La Bucureşti, în spital, un domn General
A venit să mă vadă şi mi-a spus c'am fost avansat caporal.
M'a sărutat pe frunte şi mi-a spus că's erou şi nu mor.
(Peste ani, un alt General m'a scuipat şi mi-a spus trădător.)

Intr'o zi tristă de toamnă, cu vre-o cinci ani înainte,
Stăteam la taifas cu vărul Ion Zaică
Când un rusnac a intrat, beat, şi m'a 'ntrebat:
"Este hazaică?"...
Eraṃ amândoi în poiată
Şi rusnacul păgân a vrut să mi se lege de fată
De nu-i vâram mâna stângă in beregheată...
Şi-am strâns cu sete şi chin
Muscalul tehui şi hain...

De-atunci,
Ne-am găsit sălaşul în munţi.
Am îmbătrânit amândoi şi suntem atât de cârunţi.
(Din când în când, mai pupăm muscalii cu plumbii de frunţi.)

Zapis

Scris'am, scris,
Zapis,
ţara să-l citească,
neamul să-l citească,
când eu voi muri,
când eu n'oiu mai fi,
că munţii ne-au fost
fraţi şi adăpost,
peşterile, rele,
ne-au culcat în ele,
stelele din cer
ne-au dat plumbi de fier;
iară luna-nouă
a rupt pita'n două
şi ne-a dat şi nouă...

Când inima ţării jeleşte
şi plânge,
noi scrim, prin văgăuni de munţi,
istoria cu sânge.

Du-ma gandule

Du-mă gândule, mă du,
unde dorul meu mă vru,
peste munți și ape mari,
între pălmași și ciobani,
la poale de Semenic,
lângă Neamul meu voinic,
ca să-i cânt durerile,
visele și vrerile,
că mi-o fi de când mă scrum
prin cetățile de fum
și mi-o ajunge de când gem
și de când aștept un semn
să despice neagra noapte
în trista-mi streinătate...

Mă du, gândule, mă du,
unde muica mă făcu;
pe malul Cărașului,
în fundul ogașului,
lânga flori de foiomfiu—
să simt dorule că'nviu
din pustiul meu sicriu,
să șimt, dorule, cum cresc,
lângă Neam împărătesc,
inima s'o simt cum bate
pentru-a lui și-a mea dreptate,
vrerile să mi-le'nstrun
pentru Neamul meu cel bun,
pentru Neamul meu ce plânge
și durerea'n pumn și-o strânge,
ca să mă ridic cu El
la-l chemării mare semn,
și din văgăuni de munți,
să pornim—'semețe frunți—
furtuna și uraganul,
s'alungăm din tinzi dușmanul
dincolo de Nistrul care
io'nneca în apa-i mare
și mi-i-o căra spre Mare;
hoituri de năpârci spurcate,
făcând Neamului dreptate...

Gândule, m'ascultă, tu,
și mă du, și mă tot du,
du-mă undeva departe,
că n'am teamă azi de moarte:
când cu Neamul una mi-s,
împlinească-se ce-i scris,
când cu Neamul, una sânt,
facu-mă cu El pământ!...

Dac'așa o fi să fie,
cine-ar putea să mă ție
departe de uragan
și de-al Plaiului dușman?...

Răzbunare și dreptate,
groapă nu-i ca să le'ngroape;
și nici glonte cari să curme,
mândrul Neamului meu nume...

Codrii, câtu's ei de mari,
ne sunt frați, și nu dușmani;
cine, dar, să frângă-ar poate,
clocotul de libertate?...

Mă ridic și mă ardic,
lângă tine, Semenic,
cu flăcări în ochi și'n sânge,
să te pot la pieptu-mi strânge,
să pot jalea a o stânge,
din vatra tot natului,
depe-ulițele satului,
din patul săracului...

Dă-mi putere, Doamne, dă-mi,
să trec peste zări și vămi;
unde dorul meu mă vru,
du-mă, gândule, mă du!...

Cantec din naiu

Pe-un picior de plaiu,
—o gură de raiu—
sta cântând din naiu
mândru ciobănel,
mândru—voinicel,
cu ochii de cer
și brațul de fier...

Și cânta, mări, cânta,
și cânta și se ruga
la Măicuța Precista
să-i dea iar o mireasă
că sea turmă de oițe
și sea mândră ciobănuță
cu-obrăjori de trandafir—
duse-au fost către Sibiu...

Și cânta
și blestema
cai tâlhari de drumul mare,
să s'înece de sub soare,
sau viermii de vin să-i mănânce,
că s'a adăpat cu sânge
și-a spurcat altarele,
și-a spurcat fecioarele,
și-a trecut prin foc și pară
din hotară în hotară,
vesela, frumoasa Țară...

Și cânta,
și se ruga
munților de dor tăiani,
să-i pună iar pușca'n mâni,
iară stelelor din cer,
să-i trimeată plumbi de fer
și luceafărului mare,
să-i aprindă-o lumânare
când îl va vedea că moare,
nu de dor, nici de lingoare,
ci de mână trădătoare...

Se ruga,
și iar cânta.

Cruciati

Cui să-i spui, să-i spui
chinul gândului—
când Ţara îşi plânge
trupul stors de sânge
cine să mai vadă
primăvara albă?

Şi-i blestem..., blestem...
codrii, munţii, gem!...
Acolo e Ţara
şi ni-e primăvara.
Cineva mi-a spus
că-i cu ei, Isus...

I-a căutat... căutat,
până i-a aflat,
că mi-s cruciaţi,
toţi bărbaţi şi fraţi,
pe cărări de munte,
toţi cu crucea'n frunte.

îi văd la un loc
adunaţi la foc
haiducii tăi, Ţară,
'n alba primăvară.
Uite-i, se ridică,
zările despică...

Doamne, oastea-ţi mare,
jură: răsbunare!

Cucuruz cu frunza'n dunga

Cucuruz cu frunza'n dungă,
cine astăzi, visele-mi alungă
peste mări
şi ţări,
ţări şi depărtări?...
Nu, nu-s prea departe
şi nu-i nici o moarte
care să m'aplece,
inima să-mi sece...

Cine, dar, mi-a frânge
dorul scris cu sânge?

Ştiu, o ştiu prea bine
că nu-i nime,
nime,
să mă poată ţine
pe locuri străine
departe de casă,
gândule, mireasă...

Cucuruz cu chică de mătasă.

Pe Caras in sus

Pe Căraş în sus,
pe unde mi-am dus
pasul şi răspasul,
inima şi glasul,
mă'ntorc înapoi
să fiu lângă voi
în ziua de-apoi
şi cu mic, cu mare,
să urnim din cale
pe Căraş la vale,
toata muma
ciuma...

Pe Căraş în sus,
pe unde mi-am dus
visele în turmă,
orice dalbă urmă
pasul mi-l cunoaşte
şi mi-l răscunoaşte,
c'am păscut cu voi
ciurdele de oi,
de oi şi nevoi;
ciobănaşii mei,
Feţi Frumoşi şi smei...
Nu mai plânge-plânge,
inima nu-ţi frânge,
Semenic
voinic,
c'a trece năpasta—
a trece şi asta,
cum trecură multe,
mici şi mai mărunte
furtuni

Pe Căraş în sus,
pe unde mi-am dus
iubita de mână
l'a dragostei stână,
mă'ntorc de departe
cum stă scris în carte,
în cartea de vis
pe care l-am scris
cu-a inimii peană
şi-a dorului rană,
Ană Cosinzeană.

Ş'om fi impreună
lâng'a noastră turmă;
tu, crăiasă mică,
mică şi voinică,
fără pic de frică...

Iar eu peste turme;
baciu fără de nume...

N. S. GOVORA

ACOLO SEZUM SI PLANSEM...

POEME

EDITURA «CARPATII»
MADRID
1954

DE ACELAS AUTOR:

Licurici, Versuri, Sighet-Maramures, 1936.
Cântece din Maramures, Poeme, Iaşi, 1939.
Cocorii de-atunci, Nuvele. Iaşi, 1943.
Quelque part sur le Dniestr, Roman, Vitiano. Paris, 1949.

TRADUCERI:

Istoria Romanilor din Dacia Traiana, de A. D. XENOPOL.
Vol. I, II, III, IV, in Colecţia CARPAŢI.

IN MANUSCRIS:

Prăbuşirea, jurnalul unui ofiţer de infanterie.
Tamara Cornaiev, Roman.

N. S. GOVORA

LACRIMI PE ZIDURILE IERUSALIMULUI

M a m e i

Mamă, zadarnic numeri zilele şi săptămânile,
Şi tremurând, îţi pui la ochi straşină mânile.
Se vor coace, se vor trece cireşele în grădină,
Fără ca feciorul de departe să vină.

Să nu te înşeli de ţi-o cânta cocoşul în prag,
Nici anul acesta nu vine feciorul pribeag.
Un sbucium lăuntric îl răsuceşte, îl poartă.
Pe'ntinsuri de apă stătută şi moartă.

O! De n'ar fi dorul, de n'ar fi depărtările,
N'ar fi aşa de apăsătoare tăcerile.
De n'ar fi o fată în satul moldav,
Nu mi-aşi simţi sufletul stingher şi bolnav.

Nădejdile toate, se destramă, se rup,
Ca o rugină roade vremea din trup.
In părul din tâmple şi-a înfipt vrăjmăşia,
Şi mi-a ucis adolescenţa, copilăria.

Fetei cu ochii albaştri, mamă, să-i spui,
Să-şi lege destinul de altul, sunt tineri destui,
Cuminţi, care nu s'au înfrăţit cu depărtările,
Şi nu vântură zănateci, ţările, zările.

Să nu mă aştepte, aşteptările dor,
Ca frunzele toamna, iubirile mor.
Numai tu cu credinţă aşteaptă-mă mamă,
Cireşul din grădina copilăriei, mă cheamă.

Fata blonda

Fată de departe, fată blondă,
Nu-mi jeli viaţa vagabondă.
Şi nu-mi plânge aprigul destin,
Innecat în sgură şi venin.

In tăcerea grea ca de mormânt,
Dorm pe dealuri morile de vânt.
Şi'n apusuri pline de mister,
Nalţă braţe negre către cer.

Iar în nopţi cu stele şi cu lună,
Domnitorii străjile şi-adună.
Că'n hotarul tristei Basarabii,
Dau din corn alarma pârcălabii.

Ca în aspre vremuri de băjenii,
Ştefan este cap de căpetenii.
A plecat s'adune tineret,
La chemarca tristului poet.

Dacă viii nu mai ştiu să lupte,
Işi va strânge flamurile rupte,
Inarmaţi cu săbii şi cu flinte,
Vor ieşi plăieşii din morminte.

Cât din corn suna-vor pârcălabii,
La hotarul tristei Basarabii,
Să nu-mi plângi viaţa vagabondă,
Fată de departe, fată blondă.

Denie

In noaptea parfumată de April,
Mi-i sufletul moale, cuvios, de copil.
Şi cu paşi mărunţei, cu bunicul de mână,
Mă'ndrept către biserica noastră străbună.

Tămâia îşi înalţă fumul la cer,
In atmosfera grea de credinţă şi de mister.
Şi inimile se simt pătrunse de sfinţenie,
Când bat clopotele, clopotele de denie.

O, clopotele acestea sonore, clopotele,
Care fac să-şi întetească în mine durerile, ropotele,
Clopotele pe care, furat de al vieţii tumult,
M'am desvăţat să le mai înţeleg, să le mai ascult.

Ele bat în noaptea aceasta şi pe aici,
Când către biserici se îndreaptă cu paşi mărunţei, alţi copii, alţi bunici
Şi când pe mine mă roade ca un burghiu primăvara,
Căci mi-am pierdut şi bunicul şi credinţa şi Ţara.

Glia

Patrie, Patrie, în glia scumpă a ta,
Plugurile răstoarnă brazdă adâncă și grea.
Dârzi stau încovoiați pe coarnele lor, țăranii,
Cum au făcut-o părinții, bunicii și strămoșii lor, Dacii și Romanii.

Întotdeauna au stat neclintiți în fața furtunii,
Ca și frații lor din codri, gorunii.
Dușmanii au venit, au plecat sau și-au găsit aicea mormântul,
Dar țăranii au rămas, căci îi legau plăvanii, plugurile și pământul.

Unii dintre năvălitori au fost așa de negri la suflet, așa de câinoși,
—Veneau din Răsărit și Miazănoapte, din codri întunecoși—
Că luau tot ce găseau, treceau totul prin flăcări și sânge,
Și nu lăsau țăranilor decât ochii pentru a plânge.

Dar au plecat și aceștia, iar pe urmele lor,
În glia ta Patrie, plugul a pornit harnic, răscolitor.
O, de-aș putea, de-aș putea,
În urma plugurilor aș îngenunchia!

Și-un bulgăre aș lua din brazda neagră și udă,
Brazdă grea, răsturnată cu sudoare și trudă.
Și l-aș săruta ca pe o moaște, ca pe-o icoană,
Apoi l-aș pune pe inimă, cum pui leacul pe rană.

Patrie, Patrie, cât este de scumpă această glie a ta,
N'o pot înțelege decât cei cari, ca și mine, azi nu o pot săruta.

Exilatii

În port, în taverna săracă și murdară,
Ca într'un panoptic, stau exilații, în scaune încremeniți.
Peste chipurile îmbătrânite și galbene, ca de ceară,
Își fâlfâie aripa, hulubii amintirilor, obosiți.

Țigările și-au scuturat scrumul în bărbile încâlcite,
Și-acuma atârnă în colțul gurilor, stinse demult și uitate.
Un patefon cu plăcile roase, scoate sunete răgușite,
Iar în port, elicea unui vapor care pleacă, spintecă valurile înspumate.

Fiecare stă într'o atitudine ridicolă și gravă,
Pleoapele au căzut grele pe privirile bolnave.
Afară e primăvară, iubirea plutește în aer, ca o otravă,
Numai ei poartă în suflete, cerul de plumb al toamnelor moldave.

Unuia care a adormit—e cel mai tânăr și mai trist dintre ei—
De buze i s'a aninat un zâmbet, ca o floare.
Prin vis, fruntea i-a fost mângâiată de mâna unei femei,
Cu buzele umede și cu ochi de cicoare.

Ziarele stau mototolite pe masă,
Ca de obiceiu, au căutat în ele o speranță ce-a fost.
O caută într'una, dar întoarcerea acasă,
E pentru ei o poveste, pe care o știu pe derost.

Exilații vin în taverna din port, în fiece seară,
Anii își vântură peste ei anotimpurile calde sau înghețate.
În fumul acru și apăsător de țigară,
Coboară peste ei cerul și stelele Patriei îndepărtate.

Primavara

Toată lumea spune pe aici că a venit primăvara.
Intr'adevăr, ieri a apărut un șir de cocoare stingher,
Copiii se bucurau iar fetele, cu obrajii ca para,
Își fluturau batistele albe, spre punctul mișcător de pe cer.

E cald, pe masa de lucru, azi am găsit viorele.
Mi le-a pus fata gazdei desigur, fata aceia sprințară,
Care de când și-au făcut cuibul, la geamul ei, două rândunele,
Imi pândește plecările și întoarcerile, în fiece seară.

Spre Răsărit, au plecat încărcate, două vapoare.
Am privit lung după ele, cum erau înghițite de ape,
Apoi am plecat capul. Mă dureau ochii de soare.
Și imagini moarte demult, au înviat sub pleoape.

In portul mediteranian, îmi port tristețea bolnavă.
Sub cerul acesta de sticlă, inima vibrează ca o vioară.
O, nu iubito, fără florile însângerate de vișin din grădina moldavă
Și fata cu ochii încărcați de vis, pentru mine nu poate fi primăvară.

Serisoare tatalui meu

Spre Făgetul copilăriei și adolescenței îndepărtate, tată,
Se refugiază adesea amintirea, înfiorată.
Acolo poposește ca un cocor obosit,
Când soarele se apropie roșu de asfințit.

Și liniștea se ridică din ierburi și din fântâni,
Și merge să se culce cu pasările, în nucii bătrâni.
Iar când luna își arată fruntea palidă și gălbuie că mierea,
Doar țipătul îndepărat al unei locomotive, rănește tăcerea.

Atuncia pacea plutește ca un abur, peste fire stăpână,
Și umbra ta mustrătoare se apropie și mă prinde de mână
O, de-ai ști tată bun ce bine, ce bine e așa,
Și ce caldă și odihnitoare e această mână a ta,

Mi-ai plimba-o pe fruntea fierbinte și m'ai mângâia.
Tată bun, tată bun, de-ai ști de cât timp nu m'a mai mângâiat cineva,
M'ai strânge la piept și m'ai legăna pe genunchi, ca în copilăria îndepărtată.
M'ai ierta și privirea nu ți-ar mai fi așa de întunecată.

Știu, la Făget, printre pruni, printre nuci și printre cireși,
Au robotit cu sudoare, generații de aspri, de aprigi răzeși.
Și'n nopți înstelate, albastre, umbrele lor,
Își caută neîmpăcate nepotul, strănepotul rătăcitor.

Sub nucul cel mare, văratec, țin sfat,
Pufăiesc din lulele și-și blestemă urmașul înstrăinat.
Din lanțul acesta senin, de negru pământ scormonitori,
Ce chemări otrăvite l-au smuls și l-au aruncat în vâltori?

Și atuncia abia, inima începe să înțeleagă,
Ce blestem neîmpăcat, destinul mi-l leagă.
Și fruntea grea, ca o lespede, se lasă pe mână,
La ora când pacea plutește ca un abur, peste fire, stăpână.

Rătăcim

Rătăcim, rătăcim, fără ţintă şi semn,
Departe de Ţară, biete cranii de lemn.
Nostalgia muşcă din noi cu gură de câne,
Şi zilele trec seci, ieri ca şi azi, şi azi ca şi mâne.

Ni-s sufletele drapele sfâşiate şi frânte,
Drapelele Patriei noastre înfrânte.
Suferim pentru noi, pentru voi, pentru Ţara întreagă,
Şi nu-i nimeni, lacrimile să ni le culeagă.

Ne mişcăm ca nişte maşini, ca nişte roboţi,
Trecutul ne doare ca o rană deschisă, pe toţi.
O, trecutul acest, trecutul acest,
De l-am putea arunca peste bord, ca pe-un lest!

Aşteptăm, aşteptăm, o scrisoare, un rând,
Ce nu vine, şi n'are să vină curând.
Ne-au uitat toţi, şi mamă, şi soră, şi frate,
Şi ne-au uitat, iubirile toate.

Noapte de Crăciun

Caravana se mişcă încet pe nisipurile,
Nestatornice ca şi inimile femeilor.
Frunţile sunt încinse de febră iar gâtlejurile,
Uscate ca foile de porumb, răsucite, în aşteptarea ploilor.

Burdufurile sunt golite de apă iar oaza,
Ca un ideal ce nu poate fi atins, se îndepărtează mereu.
In inimile tuturor se cuibăreşte galbenă, groaza,
Morţii, în deşerturile blestemate de Dumnezeu.

Cămilele abia se mai ţin pe picioare,
Ca un lan de secară se clatină caravana.
Pe cerul de sineală al Sudului apare,
Chinuitoare imaginâ: fata morgana.

De gâtul fierbinte-al cămilei, îmi lipesc obrazul livid.
In Ţara mea îndepărtată, în nopţilea-acestea albastre,
Copiii colindă la geamuri .. Şi pleoapele grele se'nchid.
O, Doamne! Unde-s zăpezile albe, zăpezile noastre?

Nostalgie

Cât de mărunte ne erau durerile, cât de neînsemnate tristeţile,
Când soarele adolescenţei ne mângâia dimineţile.
Roiau atunci în noi visurile, ca albinele'n stup,
Şi biruitoare ca seva'n pomi, ne urca tinereţa în trup.

Aveam pe acele vremuri Patrie, familie şi iubiri,
Dar ne plăcea să ne flagelăm mintea cu închipuiri.
Dacă profesorul de matematici ne punea un trei sau un doi,
Ne lamentam şi ne miram că nu se lamentează întreg Universul cu noi.

Iar dacă ne înşelau iubitele, nestatornice ca nisipurile şi ca vântul,
Rămâneam surprinşi că viaţa îşi urmează cursul, că nu se prăbuşeşte pă-
[mântul.
Ehei! Timpuri ferice, unde sunteţi, unde v'aţi dus,
Către care parte a lumii v'aţi îndreptat, către Răsărit sau către Apus?

Astăzi durerea, adevărata durere, muşcă din noi,
Din visurile adolescenţei nu am rămas decât cu pleavă şi cu gunoi.
Când ne întrebăm nedumeriţi dacă până acuma am suferit,
Răspunsul e limpede: nu, numai am crezut, numai ne-am închipuit.

Ne uităm în juru-ne şi locurile prietenilor sunt goale.
Unde sunt acei tineri cu ochii de vis, cu privirile pale?
Au rămas risipiţi sub câte o strâmbă, singuratică cruce,
Prin toată Europa, de la Viena, până în asprele stepe calmuce.

Iar o parte din cei rămaşi, vânturăm lumea dealungul şi dealatul.
Cine a cerut aceste jertfe inutile, cine e vinovatul?
Apăsătoare, înfrângerea stăruie în suflete ca o leşie,
Ca o armată de melci se târăşte timpul în pribegie.

Toamnele îşi scutură peste noi frunzele moarte,
Cine ştie, la anul, pe unde paşii au să ne poarte?
Şi poate toate ni s'ar părea fără conţinut, fără temei,
Dacă pe frunte ne-ar luneca catifelată, mâna caldă a unei femei.

Iar în clipele când nostalgia ne transformă patul în muşuroiu de furnici,
Şi ne doare gândul că îmbătrânim, putrezim pe aici,
Înţelegem cât de mărunte, neînsemnate ne erau tristeţile,
Când soarele adolescenţei ne încălzea dimineţile.

Pescarul

Sub cerul întins ca un imens coviltir,
Vasul de pescari stă răstignit în largele,
Braţe ale ancorelor. La ora înaltă catargele,
Par crucile strâmbe dintr'un străvechiu cimitir.
Şi nici o velă nu vine să se întindă,
Şi să se avânte pe apa golfului, tăcută şi liniştită, ca o oglindă.

Pe punte, pescarii dorm cu braţele şi pieptul păros desvelit.
In vinele groase ca nişte şopârle, sângele, rar,
Sărutat de briza sărată ce vine din zări de cleştar,
Abia mai pulsează, ca arcul unui ceasornic uitat neîntors, obosit.
Şi numai departe, departe în larg,
Valurile se nasc, se învolburează, se fugăresc şi se sparg.

In camera maşinilor, sub lumina bolnavă de ftizie,
Tu suflete, nu-ţi poţi găsi nici linişte şi nici somn.
Pe pereţii înnegriţi de praf de cărbune, enorm,
Chipul tău îşi profilează umbra neverosimilă, la ora aceasta târzie.
Şi mirosul de benzină şi de uleiuri arse, ca o licoare amară,
Te-apasă pe umerii încovoiaţi de amintiri, ca o povară.

Departe, departe, în camera unei fete, razele lunii pătrund,
Pe fereastra la care, ca şi altădată, a înflorit caisul.
Să-i ocrotească somnul, să-i mângâie visul,
Şi să-i sărute sânul, sânul acela alb şi rotund,
Pe care, ca în poveştile uitate cu Verde'mpărat,
Numai luna de pe cer şi cu tine l-au sărutat.

Hei suflete, suflete, dar oare ce s'a'ntâmplat?
A scârţâit o parâmă sau a gemut cineva,
La ora când pe cerul albastru o stea,
A căzut? Da, s'a auzit un geamăt adevărat.
Dar cine poate să geamă sub lumina bolnavă de ftizie,
Când numai umbra ta se profilează enormă? Ştii bine,
Şi nu te mai îndoi suflete. Crede-mă. In afară de tine,
Nu-i nimeni în camera maşinilor, la ora aceasta, târzie.

Intelepciune

Pe locurile acestea, au înflorit iubito castanii,
Ca întotdeauna, ca în toate primăverile, ca în toți anii.
Viața pășește nepăsătoare înainte,
Peste lacrimi, peste cadavre și peste morminte.

Uitarea cerne petale însângerate de cais,
Peste amintirea prietenilor de luptă și de vis.
In inimile femeilor iubite de ei, înfloresc alte iubiri,
Viața cere viață, nu umbre și năluciri.

Eu nu am murit, spun alții că mai trăiesc,
Peste umbre și năluciri, neîmpăcat rătăcesc.
Caut într'una caut și nu găsec nicăiri,
Drumul care duce la poarta nefericitei noastre iubiri.

Și știu că și pe acolo au înflorit castanii,
Ca și atunci, ca în toate primăverile, ca în toți anii.
Și știu iubito că tinerețea și primăverile,
Nu se împacă cu depărtările, nu se împacă cu tăcerile.

Să-ți cer dar să nu mă uiți, n'ar fi cuminte și ar fi și nedrept,
Și crede-mă, pribegia a făcut din mine un înțelept.
N'aș vrea iubito să cunoști această înțelepciune,
Țesută din visurile moarte, din visurile noastre nebune.

Ea îmi spune că uitarea cerne petale însângerate de cais,
Peste amintirea prietenilor de luptă și de vis.
Și mă învață să-ți cer să mă înfășuri și pe mine'n uitare.
De ce oare iubito, înțelepciunea aceasta așa de aprig, mă doare?

Inserare la Palma de Mallorca

Ioanei

Se scuturau peste noi florile însângerate de migdal,
In seara în care înainte de a ajunge la țărm, mureau valurile.
Undeva, pe bolta imensă de opal,
Neliniștită, steaua polară se pregătea să-și aprindă farurile.

Mai sprințară decât caprele care se sbeguiau sub lămâi,
Ioana, îi cereai bunicului să-ți povestească de țară.
Inchideai ochii când îl auzeai vorbind de caiși, de cireși, de gutui,
Și obrajii ți se aprindeau ca o pară.

Vedeai ca pe un ecran aburit colinele noastre, livezile,
Cuvintele bătrânului meu prieten lunecau ușoare, ca niște gondole.
Numai când îți evocau ninsorile albe, zăpezile,
Inima îți oscila neliniștită, ca acul unei busole.

Tu Ioana nu văzuseși niciodată zăpada,
Te născuseși departe de Țara după care oftam noi, ca după un alt Canaan
Niciodată nu priviseși de la fereastră, altă, livada,
Visând pe o carte de versuri, sau răsfoind un roman.

Din cimitir, palmierii ne priveau imobili și străini,
Indiferenți la aceste lamentări la zidul plângerilor.
O boare de vânt se pornise ușoară printre măslini,
Amintirile cântau în noi neauzit, ca un îndepărtat cor al îngerilor.

Ioana, în seara aceia calmă, când în port,
Un vapor care pusese compasul spre Răsărit, se pregătea de plecare.
Ceva în mine îmi spunea că n'am să ajung, voiu fi mort,
Când va suna ora cea sfântă de eliberare.

Inima îmi spunea că în cimitirul cu palmieri imobili și străini,
Voiu arunca ancora într'o înserare beată de primăvară
Ca și acuma se va porni o boare ușoară printre măslini,
Și se va pregăti să-și aprindă farurile, neliniștită, steaua polară

Voiu rămâne cu bunicul în insula aceasta, să tăifăsuim despre Ţară,
Şi să plângem că am pierit ca Iudeii, înainte de a ajunge în Canaan.
Niciodată nu vom mai vedea cum se leagănă un lan de secară,
Şi nici cum tremură toamna sub ploi cenuşii, uscat, un hlujan.

Tu Ioana vei ajunge să vezi Canaanul şi pentru noi,
Să vezi cireşii şi caişii, să vezi colinele şi livezile.
Şi mai ales, da Ioana, mai ales, pentru noi,
Vei ajunge să vezi nesfârşite şi albe, zăpezile.

Ioana, nu vom mai fi nişte agitaţi, nişte cavaleri ai tristei figuri,
Care îşi frâng suliţile, luptând cu umbrele şi cu morile.
Liniştiţi vom dormi când acolo la noi, în lunci şi păduri,
Vor doini ca totdeauna, mierlele şi privighetorile.

Şi când într'o înserare vei privi cu fruntea lipită de geam,
Cum leneş, cerul Patriei îşi cerne albe, ninsorile.
Să te gândeşti că într'o insulă cu lămâi şi migdali se desprind de pe ram,
Şi peste morminte uitate, se scutură, florile.

AVANTURI

Scrisoare unui erou

Camaradului căpitan Iuga Cornel căzut la Nalcik.

Camarade,
Departe la Nalcik, noaptea cădea,
Neagră, apăsătoare şi rea.
Ploua!
Intr'una, într'una ploua,
De părea,
Că s'a deschis un stăvilar, în cer undeva.
Ploua!
Rece, pătrunzător şi mărunt,
Pe hainele jilave, pe sufletul frânt,
Pe casca'nroşită de sânge, pe trupul durut,
In înserarea în care, ca un brad fulgerat, ai căzut.

Nimeni n'a gemut, nimeni n'a plâns,
Doar pumnii umflaţi de apă ca nişte bureţi,
de neputinţă s'au strâns.
Şi ordonanţa, Ion,
Cu privirile rătăcite, năuce,
Ţi-a întocmit din ramuri uscate, o cruce.
Apoi,
Alte şi alte nesfârşite, putrede ploi,
Şi-au întipărit rugina şi sgura,
Pe numele pe care-l scrijelase Ion cu custura,
In înserarea în care noaptea cădea,
Neagră, apăsătoare şi rea.

Ţi-aminteşti?
—S'au împlinit în vara aceasta 18 ani—
In orăşelul de graniţă, ne purtam visurile si speranţele pe sub castani.
Eram şapte prieteni, pe toţi,
Viaţa ne-a fărâmat, ne-a rupt în bucăţi.

Marin,
Pe Dealul Capelei, la Sebastopol, doarme senin.
Pe o colină de lângă Chișinău, Vasile Achim,
Cu sângele lui a țesut un covor basarabean, un chilim.
Alții doi,
Balint și Curteanu au murit și ei ca eroi,
In timpul *Dreptului, Sfântului* nostru război.
Mircea Spănu haiducește în munți, iar pe mine,
Departe de Țară, ca o boală ascunsă, ca o boală fără
de leac, ca ftizia,
Mă roade, mă sfârtecă, mă macină nostalgia.

Și acum,
Să mă ierți c'am să ți aduc niște veste care să-ți chinuie somnul,
Să-ți turbure pacea și liniștea întru Domnul.
Nevastă-ta, s'a măritat, nu se'mplinise nici anul,
Iar la noi, în Maramureșul drag, stăpânește dușmanul.
Copilul, care la plecare, abia putea să spună, să gângure, "tată",
E mare, merge la școală și învață rusește, limba acea blestemată.
Și nu știe,
Că tatăl său doarme la Nalcik, departe,
La poalele Caucazului și-a găsit o crâncenă moarte.
Undeva, la o răspântie, la o răscruce,
A împlântat cea mai înaintată, românească, eroică, cruce.
Nevastă-ta și nimeni nu are curajul să-i spuie,
De frică să nu afle dușmanul și să-i răpuie.

Și alte, și alte,
Lașe figuri, așezate în scaune, în posturi înalte,
Socotesc că nu e bine, că nu se cade,
Să se scrie, să se vorbească,
De moartea ta vitejească,
A ta și a sutelor de mii de eroi,
De *Dreptul*, de *Sfântul* nostru război.

Dar camarade,
Nu dispera,
Nu toată lumea gândește așa.
Mii,
Zeci de mii,
Sute de mii,
Milioane,
Viitoare companii, batalioane,
De tineri și oameni cărunți,

Cei ce sufăr, cei ce haidudesc, cei ce sângeră'n munți,
Și cei ce-și macină sănătatea'n exil,
De la general până la soldatul umil,
Până la cer vom striga,
Cu Universul întreg de va trebui, de gât ne-om lua,
Pentru jertfa, pentru memoria ta.

Și camarade, o zi,
O sfântă zi va veni,
Când ca un șuvoiu, ca un uragan vom porni,
Mii,
Zeci de mii,
Sute de mii,
Milioane,
De la Nistru la Tisa, din ale munților noștri cotloane,
Pe drumul pe care-l cunoaștem, pe drumul pe care-am mai fost,
—Altminteri, viața nu și-ar mai avea nici un țel, nici un rost—
Vom veni acolo la Nalcik, departe,
Cu sângele nostru vom scrie o nouă istorie, o carte,
Și'n locul crucii întocmite de Ion din ramuri uscate,
In locul unde ai căzut în leatul 42 pentru *Sfânta Dreptate*,
—Sângele martirilor, strămoșilor noștri ne-o cer—
Vom ridica un monument înalt pân'la cer.
Pentru Istorie, pentru gloria Neamului nepieritoare,
Pentru veac, pentru generațiile viitoare.

Haiducie veac XX

A sosit a șasea primăvară,
Fără de prieteni, fără țară.
Biată țară fără primăvară,
Biată primăvară fără țară.

Și-a plecat cum de demult haiducii,
Pumnii ca o cremene s'au strâns,
A gemut voinicul dar n'a plâns,
Fata i-a făcut pe frunte semnul crucii.
Și alături de-o mușcată'n glastră,
Lung i-a plâns iubita la fereastră.

Și s'a dus apoi și'ntreaga vară,
Codrii și pădurile au hăulit,
Mii și mii de-ai noștri au pierit,
Praf și scrum a fost, și foc și pară.
Dar cu flinta ghintuită'n mână,
A săltat Românul, fruntea din țărână.

Cade lapovița, frunza-i rară,
Toamna plânge despletită'n drum,
Norii-și poartă ațele de fum,
Potera sosește într'o sară,
Și cu glezna prinsă în butuci,
Zace căpitanul de haiduci.

In iatacul cu parfum, de tei,
In apusuri înnecate'n sânge,
Fata blondă plânge, plânge, plânge...
Cel căzut era iubitul ei.
Din amurg în noapte și din zori în sară,
Geme de obidă biata țară.

Și-apoi anii trec și trec și trec...
S'a uitat de poteri și haiduci,
S'a uitat de miile de cruci,
Primăveri și după ele toamne trec.
Și alături de-o mușcată'n glastră,
Fata blondă râde la fereastră.

Marea calatorie

Stiu, într'o noapte de vară, fulgerat voiu cădea,
Pe cerul de sinealâ, va tremura ca o lumânare, o stea.
Mâinile vor scormoni înfiorate în lut,
Ca o apă va gâlgâi sângele, din trupul căzut.

Vântul îmi va aduce pe aripi, miresme de-acasă,
Și grâul va fi moale, ca un covor de mătasă.
In juru-mi macii vor fi roșii, roșii, ca o gură de fată,
Ce mi-a zâmbit undeva, într'o țară îndepărtată.

Când peste pleoape, moartea se va lăsa ca o ceață,
Spicele verzi ale grâului, îmi vor luneca peste față.
Și'n pragul marei călătorii, în fulgerarea clipitei,
Am să zâmbesc căci voiu crede, că e mâna iubitei.

O! Nu mi-e frică de moarte, de gloanțe, de sânge,
Dar mi-e teamă că nimeni în urmă-mi n'o plânge.
Și mi-e teamă că fata cu gura ca macii, din țara aceia'n Apus,
Mă va uita chiar din clipa în care, în marea călătorie-oi fi dus.

Dar Tudore, gorjan din Vladimiri,
Oltean iabraș cu flacări în priviri,
N'ai bănuit,
Nu ai simțit,
Că'n ceața ta,
Atunci când seara'n taberi se oprea,
Incepe ca să crească ca rugina,
Și să se'ntindă cum se'ntinde pecingina,
In șușotiri
Și în priviri,
O floare rea, o floare-otrăvitoare,
O floare care s'a numit în veci, trădare?

Hei Tudore, gorjan din Vladimiri,
Oltean iabraș, cu flacări în priviri,
Atunci când ai pornit din vinete păduri,
In fruntea cetelor voinice de panduri,
Tu Tudore,
Tu sigur ai știut,
Că'n umbră pentru tine se ascut,
Incovoiate, lucitoare iatagane,
C'au să te ia scursorile fanare,
Sub ochii trădătorului popor,
Că te-or lega,
Te vor sculpa,
Și nimeni n'o să-ți sară'n ajutor.

Și'n noapte sângele tău cald,
Va gâlgâi din sutele de răni,
Cum roșu, vinul gâlgâie pe vrăni,
Și-apoi metecii din Fanar,
In sute de bucăți te vor tăia
Și'n fund de puț te-or arunca,
Căci Tudore, gorjan din Vladimiri,
Oltean iabraș, cu flacări în priviri,
De frica ta,
Și mort știindu-te va tremura,
Poporul grec,
Popor metec,
Popor de plăcintari și alvițari.

Tu, Tudore, acestea le-ai știut,
Dar sunt, se știe, pe pământ,
Pe lângă plopi ce tremură la vânt,
Și tari stejari, voinici goruni,
Ce stau cu fruntea sus, sub aprige furtuni

Pe lângă oameni cu spinarea'ncovoiată,
Nevolnici, slabi, bicisnicii de gloată,
Și oameni tari, cu sânge cald în vine,
Cu-arterele de sânge roșu și năvalnic, pline.
Cu sânge ce nu poate'n vine să încapă,
Că-i sânge de viteaz, e sânge, nu e apă.
Cu sânge generos ce vrea să se reverse pentru ceată
Pentru nevolnicii, pentru bicisnicii din gloată.
Cu sânge sorocit să curgă pentru alții,
Să gâlgâie din sutele de răni,
Cum roșu, vinul gâlgâie pe vrăni.

Hei Tudore, gorjan din Vladimiri,
Oltean iabraș cu flacări în priviri,
Semeț gorun din strămoșescul plai,
Din ceștia năvalnici, bravi, erai.

Aduna-ti sufletul camarade

Copiii mei, copiii mei,
Când mergeți seara la culcare,
Și candelele'n tremurare,
Vă ning pe creștete văpaia,
Rugați-vă și pentru cei,
Care-au căzut la Turtucaia.

G. TUTOVEANU.

Când exilul devine apăsător cenușiu,
Gândiți-vă la morții fără cruce, fără sicriu.
Și când își înfinge cuțitul în voi nostalgia,
Gândiți-vă la cei care-au căzut în Rusia.

Știu, în camerele în care fereastra se deschide ca o rugăciune, spre cer,
Sunt momente în care și amintirile se estompează și pier.
Și chiar pe icoana Patriei se așează o ceață, un fum,
In ore târzii, în care nădejdile toate, sunt doar sdrențe și scrum.

Te văd camarade; pumnul ți-a devenit dur, ca o cremene, ca un ciocan,
Te-a otrăvit o imagine: soția culcată cu altul, în salonaș, pe divan.
Trupul ți s'a strâns ca un arc și viața devine-o povară.
O, în asemenea clipe, de-ai avea cel puțin o țigară!

Ninge! Pe geamul de la mansardă zăpada crește mereu,
Incepi să te îndoiești că mai există undeva, Dumnezeu.
Și ești sătul de viață, de toate, c'ai vrea,
Să dispari, cum de pe firmament dispare în goluri, o stea.

Știu camarade, sunt clipe în care pribegia te frânge,
Speranța, ca o candelă în care s'a terminat uleiul, se stânge.
Gândește-te atuncia cum urlă crivățul pe coline, pe văi,
Și cum troienește pe mormintele camarazilor tăi.

Adună-ți sufletul risipit și inima ca o pasăre învinsă, rănită.
Sufletul acesta al tău, e exploziv, dinamită.
In tine e nădejdea celor căzuți și a celor din Patria în care bântuiește urgia,
In tine și în cei care s'au bătut vitejește'n Rusia.

Ravas fratelui Chineata

Dlui Pamfil Șeicaru

Era plină de grâu și de secară, Țara,
Și tu frate Chineață, adesea te culcai flămând, sara.
Din făina de grâu, doară de sărbători îți făcea nevasta o burcă,
Totuși, foarte rar, te-ai încruntat, ai tras o sudalmă și ai pus mâna pe furcă.

Te sculai de cu noapte, când holdele erau pline de rouă,
Dar din rodul muncii tale, tu nu luai nici una din două.
Erau alții, totdeauna alții, care trăgeau foloasele,
Și tu bietul de tine, te alegeai cu ponoasele.

Ca țiganul cu scânteia, te învățași cu răul,
Treceau anii, și dacă se schimba ceva, era doar călăul.
Numai când la hotare năvăleau ca lăcustele, dușmanii,
Și-aminteau boierii că cei mulți și bravi, erau frații tăi Chineată: țăranii.

Un timp ale tale au fost toate, pământul, plugul, boruna,
Și erai fericit, căci întotdeuna, tu și pământul ai fost una.
Dar liniștea nu avea să fie lungă,
S'a răsturnat lumea, și într'o noapte iar a bătut clopotu'n dungă.

Tu ți-ai făcut cruce, te-ai încruntat și ai sărutat pe Ilinca,
Și apoi până departe la Volga, ți-ai purtat rania și opinca.
Te-ai bătut ca un brav, cum știi tu să te bați, frate Chineață,
Dar, ca și altădată, boierii te-au vândut într'o dimineață.

Și'n bătătură la tine, ca la el acasă, venit-a dușmanul,
Ți-au batjocorit nevasta și fata, ți-au luat plugul și boii, sumanul.
Dar tu ai răbdat, ai strâns pumnii și ți-ai înghițit de obidă, scuipatul,
Și, și de data aceasta, nu tu, ci altul era vinovatul.

Dar oricum, stăpânii dinainte îţi dijmuiau grâul, mălaiul.
Păgânii de azi vor ca să-ţi ia sufletul, graiul.
Şi-au hotărât să-ţi fure pământul, iar tu să rămâi bou de povară.
Iar Ţara, biata noastră Ţară, nu mai e Ţară.

Nu mai e timp de—aşteptat, nădejdea—i la tine: departe s'aude sgomot
[de armă.
Se hâţână lumea asta nedreaptă, în curând ai să vezi că se darmă.
Ia seama frate Chineaţă, socotelile păgânilor se încurcă.
Încruntă—te, trage—i o sudalmă şi pune mâna pe furcă.

Viziune

Aşa's de aproape de pământul părăsit în urmă cu ani,
Că emoţia îmi sugrumă răsuflarea, parcă aşi înghiţi bolovani.
Dincolo de linia neagră, şerpuitoare, e Ţara...
Îmi tremură inima, cum tremură sub adierea vântului, alături de mine,
[secara.

Mă lipesc şi mai mult de pământ, pe linie trece Chineaţă în patrulare.
Îl cunosc după capela lăsată pe ceafă, după spatele încovoiat ca un semn
[de întrebare.
E nelămurit şi acuma şi lămurirea nu vine de nicăeri,
Stăpânii de azi îl jefuiesc mai aprig de cum l-au jefuit cei de eri.

Dar el merge pe linie, ziua şi noaptea de câteva ori,
Fără să-şi chinuie mintea cu probleme, cu întrebări.
Pentru fiecare ucis, i—a spus majurul, răsucindu—şi mustata şi încrun-
[tându—şi sprânceana,
Va căpăta un conced, ca să se ducă să—şi vadă pe nevastă—sa, pe Ileana.

Şi Chineaţă va trage cu sete, iar când voiu cădea în genunchi, pentru o
[ultimă mătanie.
Se va apropia, îmi va trage un picior, şi mă va înjura de grijanie.
Pentru el nu sunt decât un trădător, şi în afară de asta,
Majurul îi va da un conced, ca să se ducă să-şi vadă nevasta.

Şi luna îşi va trimite mai departe lumina tremurătoare,
Pleoapele au să cadă grele şi n'am să simt că se lasă răcoare.
In lanul înalt, sângele va împleti alte flori, mai, roşii, mai roşii ca macii.
De-au să se minuneze în zori, când se vor trezi, pitpalacii.

Dar în căderea în ţarână voiu îmbrăţişa întreaga Ţară,
Toţi macii, tot grâul şi toate lanurile ei de secară.
Şi pentru această clipă unică de sfântă împărtăşanie,
Merită să înfrunt gloanţele lui Chineaţă şi înjurătura lui de grijanie.

BIAZARE

Ganduri la mormantul lui Crisu Axente

Moartea şi-a fălfăit aripa neagră peste noi,
Copii blestemaţi ai acestui secol smintit.
Te-ai scuturat fără să fi avut timpul să fi rodit,
Ca florile peste care au căzut neguri şi ploi.

Nici o femeie nu te urmează acum când urci ultima treaptă,
Femeile care te-au iubit, te-au uitat demult sau au murit.
Numai acolo departe, în oraşul între zarzări pitit,
O mamă se roagă pentru tine în fiecare zi şi aşteaptă.

Prietenii ţi-au îmbrăcat cosciugul în cele trei culori,
La piept ţi-au pus o şuviţă de păr pe care au decolorato anii.
Imaginea Ţării în care înfloresc măgheranii,
Iţi înfăşoară trupul trudit de lagăre şi de închisori.

De-acuma cobori cu voluptate în marile linişti,
Nu-ţi va mai fi nici foame, nici dor şi nici sete de dreptate.
Anii îşi vor purta nepăsarea peste morminte uitate,
Cum îşi poartă toamna norii, umbrele groase pe mirişti.

In toate minţile o întrebare otrăvită se toarce,
Când peste cosciug încep să cadă bulgării de pământ.
E întrebarea ce în primăvara iberică vine pe aripi de vânt:
Câţi, oare câţi dintre noi s'or întoarce?

Şi când peste câteva ore, peste oraşul străin se vântură sara,
Copiii secolului smintit îşi lasă capul pe mâni.
Peste câteva zile, peste câteva săptămâni,
Moartea va avea o recoltă bogată: pribegii mor primăvara.

Desnadejde

Viaţa curge pe lângă noi ca o apă,
Anii îşi cern anotimpurile.
Flagelate de neputinţă ne sunt trupurile,
Sub tâmple carii desnădejdii ne sapă.

Speranţele nu deschid către noi nici o fereastră
Trăim doar cu trecutul şi cu amintirile.
Străine ni-s toate aici, străine strălucirile,
Stelelor, cerul şi marea albastră.

Istoria noastră e scrisă cu lacrimi şi sânge,
Pe grumazi ne apasă pământul ud al mormintelor.
In vremurile acestea ale uitării jurămintelor,
Tu Patria mea nu ai nici dreptul de-a plânge.

Pe locurile acestea îndepărtate, în care e soare, e primăvară,
Nu vine de nicăiri, nici un îndemn, nici o chemare.
Drumurile întoarcerii ne sunt legate cu fiare,
Şi ne este interzisă iubirea de ţară.

Viitorul şi-a pierdut înţelegerea şi însemnătatea,
Caii sălbateci ai stepelor ne calcă mesagurile.
Pângărite ni-s grădinile copilăriei, mânjite ni-s pragurile,
Dumnezeule, Dumnezeule, unde-i dreptatea?

Desrădăcinare

Bald wird es schnein
Weh dem, der keine Heimat hat.

FR. NIETZSCHE.

Ca planta la care i-ai smuls rădăcina,
Ne doare lumina, ne roade rugina.
Şi ploaia îngână un cântec de moarte,
Departe ni-i gândul, departe, departe.

Suntem ca nisipuri etern mişcătoare,
Mânate de vânturi, bătute de soare.
Ca renii în turme, sub a Nordului stea,
Nu ne putem fixa, nu ne putem aşeza.

Abia'nfiripate, iubirile mor,
Căci moartea stă'n ele ca viermele'n măr.
Ca ancora vasul trecutul ne ţine,
Mai trece o toamnă, o iarnă mai vine.

Ne doare, ne doare, căci frântă ni-i spada,
In curând are să cadă zăpada.
Incetul se stinge a dorului pară,
E vai de acela ce nu are Ţară.

Caciun 1951

Viorelei.

A pornit ca şi-alte dăţi,
Prin troiene de nămeţi,
Ieri aşa cam pe la toacă,
Cu mustăţi de promoroacă,
A pornit hoinar la drum,
Şi-i deja pe-aproape-acum,
A pornit copiii spun,
De departe, Moş Crăciun.

Moş Crăciun cu barba albă,
Vino'n noaptea asta dalbă,
Treci cortina cea de fier
Şi vino cu Lerui-Ler.
Vino şi la casa noastră
Şi ne bate la fereastră,
Vin bătrâne'n fapt de sară,
Şi la cei fără de Ţară.

Moşule cu zâmbet drag,
Vino şi la mine'n prag.
Şi te rog să nu-mi aduci,
Nici stafide şi nici nuci.
Roşcove şi jucării,
Să le ţii pentru copii.
Mie Moş Crăciun îţi cer,
Să-mi aduci un colţ de cer,

Din îndepărtata Ţară,
Ferecată'n grele fiară.
Moş Crăciun te rog mai adă,
Doar un bulgăr de zăpadă.
Bulgăraş de albă nea,
Să-l lipesc de faţa mea,
Obrajii să-l încălzească,
Lacrimile să-l topească.

Moș Crăciun, Moș Crăciun,
Ași mai vrea ceva să-ți spun.
Inainte de-a veni,
Treci la mândra într'o zi.
Și din părul ei bălai,
O șuviță tu să-i tai.
Și să mi-o aduci apoi,
Când ai să ajungi la noi.

Moș Crăciun și de-ai putea,
Incă ași mai vrea ceva.
Și te rog, te rog în șoapte,
Cel puțin pentru o noapte,
Pentru noaptea de Crăciun,
Moșule cu zâmbet bun,
Ca'n povești, pe-un nor de pară,
Adă-ne, întrega Țară.

Ruga

Dumnezeule, Dumnezeule, de ce ne-ai așezat Țara'n răscruce
Acolo unde se întâlnesc poftele dușmanilor năuce?
De ce ne-ai așezat în drumul vânturilor, în drumul furtunilor,
Pe noi, neamul acesta chinuit al Românilor?

Am trăit numai în încordare de arc, în fulgerare de spade
De când au trecut peste noi puhoiu, popoarele rătăcitoare, nomade.
Zămislirea ne-a fost lungă și grea, mereu am fost zotăniți, sfârtecați,
Pe Bărăganul larg cât un cer și pe împăduriții Carpați.

Dunărea ne-a purtat pe valurile-i moi doinele și cătecele de jale,
In puținele zile de liniște, cu apusuri calme și pale.
Strămoșii și-au trăit zilele din băjenie în băjenie,
Și sub paloș sau roată, a sfârșit căpetenie după căpetenie.

Neguroasă ne este povestea, întunecată istoria,
In scrâșnet de dinți ne-am cucerit adesea victoria, gloria.
N'a fost mamă care să nu plângă, n'a fost generație leat,
Care să nu îngrașe cu sânge, acest pământ blestemat.

Care-a a poftit a venit, a jefuit, a schingiuit și a dat foc,
Și-apoi a plecat, dar noi am rămas, Doamne, pe loc.
De leagănul zămislirii ne-am simțit legați, ancorați,
De pădurile vinete, de Dunăre și de Carpați.

Dar acuma nu mai putem, ne-a ajuns cuțitul la os.
Peste noi a venit un popor care nu mai vrea să plece, nu mai poate fi scos.
Ne fură holdele, ne ridică vitele, ne seacă petrolul, bogățiile toate.
Și toate acestea le face în numele cuvântului sfânt: Libertate.

Care dintre înaintași, dintre strămoși, a păcătuit,
Și-a atras mânia Ta, asupra acestui pământ obidit?
Doamne al îndurărilor, ceasurile de pace dă-ni-le,
Ca să ne ostoim lacrimile, să ne lecuim rănile.

Iar dacă la Tine nu mai poate găsi milă poporul acesta, zămislit din le-
[gende şi din minuni,

Sfârşeşte cu noi, trimite Tu cete, trimite tu legiuni,
De îngeri. Şi ce n'au putut face duşmanii cu arcul, cu puşca şi cu tunul,
S'o facă îngerii Tăi, să ne ucidă, să ne stârpească până la unul.

Sau Doamne, mută-ne în altă parte a pământului,
Să nu mai fim la răscrucea furtunilor, să nu mai fim în drumurile vân-
[tului.

Şi odată măcar fii îndurător cu noi, mută-ne cu totul, cu părinţi, cu iu-
[bite, cu fraţi,

Şi mută-ne şi leagănul zămislirii, mută-ne şi Dunărea, şi împăduriţii Car-
[paţi.

Cantec pribeag

Mai vine o toamnă s'apese pe noi,
Cu ceruri de pâslă, cu ceţuri şi ploi.
Şi capul se lasă ca plumbul pe mână,
Intoarcerea iarăşi, la anul s'amână.

Şi sapă'ndoiala cum cariul în lemn,
Când creşte răbojul cu încă un semn.
Incepe să doară, ne'nvinge aleanul,
Să spunem într'una, la anul, la anul!

Se tânguie-afară, cu umerii goi,
Castanii sub ploaia, ce cade şuvoi,
Şi piere în ceaţă, sub cerul opac,
Iubita cu gura, ca floarea de mac.

Mai vine o toamnă cu vânturi şi ploi,
Să spulbere toate, nădejdile'n noi.
Şi plouă într'una, şi plouă hain,
Şi-i rece şi-i umed, pământul străin!

Exod

Iar s'au delegat vânturile, iar s'au turburat apele,
Incurcate ni-s gândurile, grele pleoapele.
Trebuie să strângem corturile şi s'o întindem la drum,
Căci zările-s iară, acoperite de ceaţă, de fum.

Nu interesează dacă drumurile se îndreaptă spre Sud sau spre Nord,
Trebuiesc doar aruncate credinţele şi speranţele peste bord.
Ele sunt astăzi un bagaj inutil, incomod,
Pe drumurile acestea, pline de apă şi glod.

Inainte, înainte, fără popas, fără răgaz,
Destinele ne sunt doar sdrenţe, în literele unui proaspăt ucaz.
Hărţuiţi, hăituiţi, ca nişte fiare de codru, ca un vânat,
Pielea nu ne valorează nici cât un ban de aramă ruginit, oxidat.

In drumul acesta mulţi dintre noi vor îngenunchia, vor cădea,
Pe cerul înalt va luneca stea după stea.
Dar cine în vremurile noastre mai numără stelele căzătoare?
Căderea mea, a ta, a lui, pe nimeni nu mai sguduie, pe nimeni nu doare.

Şi Patria, Patria, e-atât de departe,
Braţele ei nu ne pot ocroti, sunt încătuşate, sunt moarte.
Dar haideţi înainte, fără popas, fără răgaz,
Ce sunt lacrimile acestea de muiere, care lunecă pe obraz?

Dar nu mai putem, suntem obosiţi, sfârşiţi şi am prefera,
Cu viaţa aceasta de câine s'o putem termina, s'o putem încheia.
Nu mai suntem decât o lămâie inutilă, uscată şi stoarsă.
Haide moarte vino cu lunga, încovoiata ta coasă.

Şi totuşi viaţa e încă, aşa de frumoasă, aşa de frumoasă!

Rasvratire

Aşa de clare, aşa de calme sunt înserările.
Când cerul şi-aprinde pe cer lumânările,
Că nu mai pot îndura Doamne, mă doare, mă doare,
Primăvara aceasta chinuitoare.

In mine se tânguie violoncele, viori,
Când dinspre Sud vin rândunele, cocori.
Şi clipa se scurge înceată ca veacul,
Când ştiu că'n grădina iubitei a'nflorit liliacul.

Zadarnic mi-i sbuciumul, zadarnice chemările,
Ferecate mi-s drumurile, ferecate cărările.
Doamne, cine m'a menit, cine m'a blestemat,
Să fiu o epavă, de valuri purtat?

Adesea îmi vine să Te reneg, să Te blestem,
Când viorile durerii în inimă-mi gem.
Cu mine ai fost fără milă, nedrept.
Cine a spus, cine a minţit, că eşti înţelept?

Doamne, iartă-mi revolta, iartă-mi cuvintele goale,
Neînţelese de oameni sunt judecăţile Tale.
Ajută-mă, întăreşte-mă, eşti puternic şi mare,
Ca să-mi pot purta crucea cu resemnare.

Reverie

"Prietene, ninge în seara aceasta ca pe la noi,
Şi nu-i nimeni care să se bucure cu mine, în jur."
Scrisoarea ta venea ca o undă de aer pur,
In oraşul putrezit de ceţuri şi ploi.

Te vedeam în amurgul acela încert,
Ţintuită'n fotoliu cu capul în palme.
Ca o barcă ancorată în fiordurile calme,
Trupul ţi-era fără viaţă, inert.

Dar sufletul ca un hulub se rotea,
Prin spaţii cu stele încremenite de ger.
In căutarea copilăriei, sub al Patriei cer,
Cu-al meu rătăcind obosit, se'ntâlnea.

Ne-am revăzut pe un bulevard însorit apoi,
Primăvara se plimba la braţ cu noi, pe sub castani.
Din nemişcarea în care stătea de ani şi de ani,
Inima a pornit violentă şi distrugătoare ca un şuvoi

Dar nici o punte nu s'a putut ridica între inima mea şi inima ta,
Rar îţi înflorea pe buze zâmbetul, ca o floare de mac.
Ca o frunză ce se desprinde în toamne târzii, din copac,
Inainte de a ajunge la mine, se ofilea şi murea.

Tu n'ai înţeles cum mă chinuia nostalgia,
Şi nici cum inima bătea să se sfarme.
Rămăseseşi cu cei care ne ceruseră să depunem săbii şi arme,
Eu purtam în spate povara trupurilor celor care-au căzut în Rusia.

Şi iată că în seara aceasta ninge iarăşi ca pe la noi,
Suntem acuma amândoi în acelaş oraş.
Dar între tine şi dorul meu pătimaş,
Sunt prăpastii imense şi punţile-s roase de ceţuri şi ploi.

Privesc pe fereastră cum cad fulgii pe castanii singuratici şi goi,
Şi nici o scrisoare nu vine să-mi aducă'n odaie o undă de aer pur.
S'aprind'o lumină'n întunericul apăsător din jur,
Şi să-mi spună: "Priveşte prietene, cum ninge frumos, ca la noi".

Te văd în amurgul acesta încert,
Ţintuită'n fotoliu, cu capul în palme.
Ca o barcă ancorată în fiordurile calme,
Trupul ţi-e fără viaţă, inert.

Dar sufletul ca un hulub se roteşte,
Prin spaţii cu stele încremenite de ger.
In căutarea copilăriei şi adolescenţei, sub al Patriei cer,
Cu-al meu rătăcind obosit, se'ntâlneşte.

A cazut un camarad

Intr'o zi cu ceaţă şi cu fum,
A căzut un camarad în drum.
Legănate frunzele, năuce,
Cad pe groapa udă şi pe cruce.

Peste capete cu păr cărunt,
Toamna-şi cerne apele, mărunt.
Au plecat la drum voinici ca brazii,
Şi-au albit în lupte, camarazii.

Şirurile se răresc, se curmă,
Incă unul a rămas în urmă.
S'or rări ca ceaţa şi ca fumul,
Pân'acasă greu şi lung, e drumul.

Toamne după toamne au să treacă,
Vânturi, brume, ploi şi promoroacă.
Şi uitarea s'o aşterne lin,
Peste crucea din pământ străin.

ACORDURI MINORE

Scrisoare unei doamne

Doamnă,
Ţi-am trimis o floare sfioasă şi delicată ca şi dragostea mea,
Şi albă, ca o colină acoperită de nea.
Ştii, zăpezile acelea imaculate ca un ştergar,
De pe vremea când te chinuiai să descifrezi semnele'n abecedar.

Anii au trecut şi fetiţa cu ochii ca o mărgea,
Şi-a desfăcut aripile ca să lunece peste lume, ca un soare, ca o nestatornică stea.

Şi de colinele imaculate, de albul zăpezilor din copilărie,
Adolescenta a uitat, era atrasă de un miraj, de marea călătorie.

Şi de pădurile vinete, de Dunăre, de Bărăgan,
Ai uitat Doamnă, cu fiecare lună, cu fiecare an.
Pe frunte îşi puseseră pecetea ceţurile şi brumele unei îndepărtate cetăţi,
In apele ochilor tremurau tristeţile eternelor singurătăţi.

Şi te-ai întors Doamnă, spre Ţară, spre noi,
Viaţa îţi năvăleşte în inimă, ca un şuvoi.
Pentru sărbătorirea acestei întoarceri îţi trimit floarea din glastră,
Ca să-ţi zâmbească în fiecare dimineaţă, de la fereastră.

Impacare

Coboară înserarea pe oraș,
Și plânge'n mine dorul pătimaș.
Un vag parfum uitat de lăcrămioară,
M'apasă ca o piatră funerară.

Și totu-i putred, veșted și pustiu,
Odaia seamănă cu un sicriu.
Iubita a plecat și nu mai vine,
Și troienește noaptea peste mine.

Dar ușa se deschide, pașii ei,
S'așa de moi, așa de ușurei!
Și s'a oprit și mă privește cald,
Și's umezi ochii verzi ca de smarald.

"Ca un vapor ce-i readus în port,
Cu cârma ruptă, echipajul mort,
Am revenit. Aici i-așa de bine!
Primește-mă iubitule la tine.

Și ne-am certat așa ca doi copii.
Iubitule, nu știu de ce. Tu știi?
Și mă găteam să plec, să plec departe,
Ducând de mână visurile moarte."

Și-așa-i de bine-acuma în odaie,
Ne dogorăște-a dragostei văpaie.
Și'ntinde văluri calde, văluri moi,
Și troienește noaptea peste noi.

Invinsul

T'e-ai socotit clădit din cremene și fier,
Și aripi ți-ai croit să sbori spre cer.
Cu lumea și cu moartea te-ai luat la trântă,
Părea că nimeni și nimic nu te'nspăimântă.

Cu sete'n dreapta și în stânga ai lovit,
Și ca un rege sadic ai rânjit,
Când sângele în răni le gâlgâia,
Dușmanilor cu-armuri de tinichea.

Condeiul ți-era arc și spadă și pistol,
Peniţele, săgeți, muiate'n vitriol.
Sub furci să treci pe prinși, te delectai,
Erai urît, dar și temut erai.

Și-a fost deajuns o primăvară vinovată,
Ce ți-a trimis în cale un surâs de fată.
Și inima ți s'a făcut o coardă de vioară,
Voința de granit, un bulgăre de ceară.

In care fata modelează jucării,
Pentru adolescente și pentru copii.
Și'n loc de vitriol se cerne azi în foi,
Parfum de fân cosit și de trifoi.

Ce spadasini de soi, să facă n'au putut,
Să-și prăbușească adversarul fulgerat, în lut,
A reușit doar c'un surâs o fată,
Trimisă de o primăvară vinovată.

Cantec trist

Hai inimă, intoarce-te acasă,
Să ne jucăm cu floarea de mătasă.
Ştii, floarea dată ca noroc să-ţi poarte,
Să nu te-atingă gloanţe şi nici moarte.

Şi ai plecat spre soarele răsare,
Cu dragostea crescută ca o floare.
Şi ai purtat-o peste ţări şi mări,
Pe drum de munte, holde şi cărări.

Dar fata a uitat, rămasă-acasă,
Şi dragostea şi floarea de mătasă.
Săracă dragoste, săracă!
Nu plânge inimă, căci o să-ţi treacă.

Nu plânge căci aşa ţi-i soarta, scrisul,
Să fii într'una singur, tu şi visul.
Cunoşti de mult amara voluptate,
Singurătate, vis, singurătate!

Uitarea va urca, de bei un rom,
Cum urcă primăvara, seva'n pom.
Şi-o s'ascultăm lipiţi de geam apoi,
Cum moare, moare, dragostea în noi.

Şi inima m'a ascultat, de-atunci,
Trec zilele ca norii peste lunci.
Ce dulce-amară voluptate,
Singurătate, vis, singurătate!

Şi clipele le trec închis în casă,
Jucându-mă cu floarea de mătasă.
Şi plouă, noaptea pe oraş coboară...

Singurătatea'ncepe ca să doară...

Dalila moderna

Inserarea e calmă şi grea,
Ca o cortină de catifea.
Fata blondă a ridicat alene storurile,
In vaza de cristal agonizează florile.

Şi-i aşa de felină, turburătoare,
In atmosfera grea, prezenţa ei mângâie, doare.
Ca o pisică se joacă cu mine,
Când îşi desvăluie provocător, coapsele fine.

Când blondul ei păr foşneşte aproape,
Incepe'ndoiala în mine să sape.
Căci totul întrânsa îmi spune că minte,
Minciună-i în zâmbet, minciună'n cuvinte.

Iar când câteodată, o'nvăluie mila,
Imi sună'n ureche: Fereşte... Dalila!
Aceasta poetul a spus-o demult,
Dar ce-aş face oare, să pot să-l ascult?

Şi cum a o smulge din mine-aşi putea,
Când inserarea e calmă şi grea?
Când fata s'a ridicat să lase storurile,
Şi'n vaza de cristal au murit de mult, florile?

Plecare

Eu am să plec de-aici, odată cu cocorii,
Mânat de nenoroc, cum mână vântul norii.
Şi nici o albă fluturare de batistă,
N'o'nsenina plecarea, turbure şi tristă.

Nu ştiu sub care cer, nu ştiu sub care stele,
Imi voiu purta de-acuma, visurile mele.
Ce ştiu e că sub orice cer, sub orice stea,
Va fi mereu cu mine, amintirea ta.

O să foşnească'n mine amintirea Doamnă,
Cum frunzele foşnesc în serile de toamnă.
Parfumul ei de floare ce încet se stinge,
M'o'nvăluí în vrajă, când la fereastr'o ninge.

Şi anii se vor scurge şi atunci, abia,
Un calm apus de soare, va fi iubirea mea.
Şi potolit, cu mine, o voiu purta'n tot locul,
Pe unde, fără ţintă, m'o duce nenorocul.

Floare de mac

Nici un poem nu se mai închegase de ani şi de ani,
Ca pe o povară îşi purta singurătatea şi nenorocul, pe sub castani.
Şi o fată cu gura roşie ca sângele, i-a surâs într'o seară,
Şi de atunci şi pentru poet, a fost primăvară.

Creştea încrederea în el, cum creşte după ploaie un râu,
Şi înfloreau speranţele, cum înfloresc macii în grâu.
Ca pe-o icoană îi purta în inimă a surâsului imagină,
Pentru acest surâs se umplea caietul, pagină după pagină.

Dar primăvara trece şi vara trece şi ea,
Surâsul gurii de mac s'a stins cum se stinge o stea.
Floare de mac, floare de mac, e plin de poeme caietul,
Floare de mac, floare de mac, ce trist e şi singur, poetul!

Norii poartă în înalturi pachete albe de scamă,
Frunzele castanilor îi cad pe umeri, ca nişte bănuţi ruginiţi de aramă.
Surâsul fetei a înflorit pentru altul, ca o floare de mac, într'o seară,
Şi de atunci pentru poet, niciodată, n'a mai fost primăvară.

Toreadorul

Ca de obiceiu a păşit în arenă, Gonzalez toreadorul,
Mulţimea urlă, bate din palme, ovaţionând luptătorul.
E idolul femeilor dar el o caută cu ochii doar pe señora Conchita,
Femeia cu ochii mai negri decât păcatul, cu zâmbetul mai neastâmpă-
[rat ca ispita.

Nu e frumoasă iubita toreadorului, are un nas mare şi o figură ascuţită,
Dar are în ochi o privire speriată de ciută rănită.
Şi mai are în colţul buzelor un surâs pe care luptătorul să-l uite nu
[poate,
Şi-l poartă cu el într'una, cum poartă amintirile toate.

Toreadorul ştie că într'o zi va îngenunchia în nisipul arenei,
Că pe strălucirea de azi, are să cadă uitarea, cum cade cortina la capă-
[tul scenei.
Aşa i-au îngenunchiat toţi înaintaşii şi aşa vor îngenunchia toţi cei ce
[vor veni după dânsul,
Dar luptătorul nu se teme de asta, el nu ştie ce-i frica, el n'a ştiut ni-
[ciodată ce-i plânsul.

Şi Gonzalez e fericit căci el ştie,
Că în seara căderii, în nisipul arenei va arde o lumânare, ca o făclie.
Şi lumânarea aceasta va fi aprinsă de mâna ca o floare de albă,
In ochii negri ca păcatul, vor scânteia lacrimile, cum scânteiază mărge-
[lele'n salbă.

Dar de câtva timp gândurile îi sunt negre, cum sunt literele negre'ntr'o
[carte,
Privirile Conchitei nu mai sunt limpezi, într'una cată'ntr'o parte.
O surprinde adesea stând lângă floarea albă din glastră,
Pe când Don Pedro, adversarul lui, îi trece provocător sub fereastră.

Mulţimea urlă, urlă, în arenă a intrat fiara,
Toreadorul păşeşte pe nisipul lunecător, cu privirea aprinsă ca para.
E sigur de dânsul, dar deodată îi trece prin spate, un fior rece de ghiaţă.
Ochii i se întunecă, i se pare că priveşte prin ceaţă.

Don Pedro, adversarul lui e printre spectatori, alături de señora Con-
[chita.
El îi spune ceva la ureche şi ea zâmbeşte, cum numai pentru el ştia să
[zâmbească iubita.
Sub paşii bolnavi, nisipul a devenit mai lunecător, a devenit nestatornic,
Inima îi bate ascuţit, cum bate timpul în ornic.

Luptătorul a început să se legene, nu mai vede decât zâmbetul, deschis
[ca o floare.
Si zâmbetul înflorit pentru altul, ca o rană deschisă îl doare.
Incă un pas, fiara loveşte şi Gonzalez îngenunche'n arenă.
Intunericul cade greu, cum cade cortina la capăt de scenă.

Apele ochilor i se turbură, în colţul buzelor a înflorit o corolă de mac,
Totul în jurul lui a început să se legene, ca într'un imens, ca într'un stra-
[niu hamac.
In nisipul arenei o mână pioasă a aprins o albă lumânare.
La braţul lui Don Pedro, señora Conchita a ieşit la plimbare.

Poveste banala

Mai ştii restaurantul acela micuţ, cu aspect de carte poştală,
Zugrăvită de o fată romantică, de o fată sentimentală?
Spre el mă îndreaptă paşii bolnavi aproape în fiece seară,
Când inima plânge ca o coardă de violoncel şi e grea ca o piatră de moară.

Are la ferească muşcate, roşii, ca nişte zulufi de mătasă,
Ce ne făcea să ne visăm undeva departe, ne făcea să ne credem acasă.
Mi-amintesc că-ţi făcea plăcere să-ţi compar gura cu o muşcată,
Floarea ce zâmbeşte la fiecare fereastră, în Ţara noastră îndepărtată.

Ştiam că mă minţi, dar primăvara era aşa de mironosită,
Lângă tine uitam de exil şi întoarcerea mi se părea apropiată.
Vorbeam de vinetii noştri munţi, de floarea reginei şi de haiduci,
Mi se părea că ascult o poveste uitată, spusă de bunicul, în grădina copilăriei, sub nuci.

Nu mai vii la restaurantul micuţ cu aspect de carte poştală,
Ai uitat de mult povestea de dragoste, atât de amoasă, atât de banală.
Numai pe mine mă îndreaptă paşii în fiece seară.
Când amintirile plâng ca o coardă de violoncel şi mi-e inima grea, ca o piatră de moară.

Cantec de toamna

O! Ce albaştri ţi-erau ochii şi grele pleoapele Doamnă,
In înserarea aceia incertă şi liniştită de toamnă!
Erau ca cerurile moldave, cerurile acelea înalte,
Din toamne de odinioară cum nu au mai fost şi nu mai sunt altele.

In înalturi, treceau în formaţie de defilare, cocorii,
Chiote de veselie se auzeau pe deal, în podgorii.
Foile porumbului se răsuceau sub povara prafului,
Şi rândunelele îşi făceau bagajele, pe sârmele telegrafului.

Era ultima seară, cu rândunelele plecam în lume departe.
Să fiu un rătăcitor, era scris în a unitoarelor carte.
Ţinându-ne de mână călcam pe fumigei, ca pe scamă,
Pe umeri ne cerneau nucii, bănuţi ruginiţi de aramă.

E târziu! Peste destinul rătăcitor mai trece o toamnă.
Sunt singur. De-ai şti cât de trist şi cât de singur sunt Doamnă!
Mi-i inima ca o gară singuratică, gară,
In care nimeni n'aşteaptă, nu urcă şi nici nu coboară.

Aşa's de departe cerurile noastre albastre, cerurile noastre moldave!
Nicăiri pe unde am colindat nu am întâlnit altele mai înalte, mai grave.
Şi apusurile roşii, ca un şal de mătasă, ca o năframă,
Când ne cerneau nucii pe umăr, bănuţi ruginiţi de aramă.

O! Şi câţi ani au venit şi s'au dus de atunci!
De-ai fi numărat de câte ori au trecut cocorii în formaţie de defilare (peste lumi.
Şi de câte ori pe sârmele telegrafului, rândunelele pentru plecare s'au (strâns.
Ţi s'ar fi strâns inima Doamnă, ţi-ai fi prins capul în palme şi ai fi plâns!

Inserare de mai

Pe străzile oraşului din Nord, trecea lumea nepăsătoare,
Cu capul în palme îi priveam absenta defilare, printre gratii de în-
[chisoare.
Şi gândul îmi întârzia sub castanii unei străzi din oraşul lumină, de-
parte,
Cum întârzie o mână, ce întoarce visătoare, filele într'o carte.

Şi mă întrebam ce ursitoare nebună m'a însemnat,
Ca să-mi port neliniştea prin lumea întreagă, dealung şi dealat.
Ce strămoşi răsvrătiţi m'au blestemat ca în înserarea caldă de Mai,
Să-mi strivesc o lacrimă, în celula cu miros de resturi de mâncare şi
[mucigai.

Priveam la burghezul burtos ce-şi purta copilul de mână,
Un om cu viaţa egală, cu zile ce se aseamănă, cum se aseamănă zilele
[într'o săptămână.
Ce-a fost Luni va fi şi Marţi iar ce se va petrece Sâmbătă, s'a petrecut
[Joi.
Şi iarăşi gândurile se întorceau ca un lăstun speriat,la mine, la tine, la
noi amândoi.

Şi te blestemam Doamne, că m'ai făcut să vibrez la durerile altora, ca
[o vioară,
Nedreptatea din lume, ca o lamă otrăvită de cuţit, să mă doară.
De ce nu sunt şi eu ca toţi oamenii, ca burghezul ce-şi duce copilul de
[mână,
Un om cu viaţa egală, cu zilele ce se aseamănă, cum se aseamănă zilele
[într'o săptămână?

In celula îngustă auzeam ca un acord de violoncel, un tremolo,
Se răsvrăteau visurile celor ce trecuseră înainte, pe-acolo.
Dar ca un burete de apă, de tine mi-era inima plină,
Şi m'am întors în curând pe strada cu castani, din oraşul lumină.

Ca un nor peste şesuri a mai trecut încă un an,
Neînţelesul din viaţă a făcut ca tu să-ţi plimbi acuma nepăsarea, prin
[oraşul acela german.
Şi în mine s'a cuibărit din nou neliniştea, şi roade, cum cariul roade un
[lemn,
Cum un lan ars de secetă aşteaptă ploaia, aştept, şi nu vine un semn.

Şi'n înserările acestea turburătoare de Mai,
Mă cheamă visurile, lăsate în celula cu resturi de mâncare şi mucigai.
Şi-aşi vrea să fiu cu capul în palme, între ziduri umede de închisoare,
Şi să te privesc cum treci pe sub fereastră, nepăsătoare.

Auto-satira

Iubirea mea a murit astă noapte,.
Când se desghiocau şi cădeau, castanele coapte.
In decorul acesta sumbru de înmormântare,
Totul se înbolnăveşte, agonizează şi moare.
Şi'n apusul calm şi lăptos,
Oraşul însuşi de boală e ros.
Parc'ar fi un sanatoriu enorm,
In care stăruie miros de medicamente şi cloroform.
Castanii, ca într'un poem bacovian, ca într'o elegie,
S'au înbolnăvit toţi de ftizie.
Şi-şi scuipă plămânii rar, rar,...
Priveşte cum se leagănă şi cad frunzele pe trotuar...

O! Cât suntem de ridicoli, de caraghioşi,
Bărbaţii care ne socotim neînvinşi, furtunoşi!
Gata oricând să luăm moartea de guler, s'o frângem,
Şi capitulăm în faţa unui guleraş de dantelă, gemem şi plângem.

Ce bine-i, ce bine-i, că nu m'a iubit,
Că alături de duşmani, m'a umilit, m'a lovit!
De m'ar fi iubit aşi fi făcut şi acuma cor cu ceilalţi,
Rătăcind pe sub castanii de pe bulevard, castanii aceia inalţi.

Sau aşi fi aşteptat-o ore întregi la restaurantul cu aspect de carte poştală.
—Cât de anostă a fost dragostea mea, cât de banală—
Şi m'aşi fi gudurat ca un căţeluş în înserarea albastră,
Când ar fi binevoit să-mi zâmbească, de la fereastră.

Şi apoi?
Ei, ce mare lucru ar fi urmat pentru mine, pentru ea, pentru noi amân-
[doi?
Ne-am fi căsătorit şi am fi avut copii, ca toţi burghezii burtoşi din oraş.
Nu-ţi vine să răzi inimă? Eu rebelul iabraş,
Să-mi plimb odrasla cu căruciorul în parc la şosea,
Şi să-mi duc nevasta odată pe săptămână la cinema!

Nu mai ofta inimă, ştiu,
Te-ai săturat şi tu de atâta pustiu.
Şi ţi-ar fi plăcut să fiu întâmpinat cu un zâmbet, când viu seara acasă,
Şi să-mi înlănţuie gâtul, braţe moi de mătasă.

Ţi-ar mai fi plăcut să am un apartament cu două camere, bucătărie şi
[baie,
Nu ca acuma la etajul 5, o sărăcăcioasă odaie.

Dar tu ştii?
Că va veni o zi, da, o zi va veni,
Când gura pe care ai comparat-o cu floarea de maci,
Se va ofili ca frunzele ce se desprind şi cad din copaci.
Da, într'o zi, peste ani, peste ani,
Alţi şi alţi tineri vor ofta pe bulevard, sub castani.
Şi când vom trece, cu degetul tânărul o să ne-arate.
—Fetei îi vor tremura pleoapele înfiorate—
Ştii? va spune el, cine-i această fosilă,
Şi cel ce merge lângă la cu mutră de cimpanzeu, de gorilă?

In anul 1950,
Roiau bărbaţii în jurul ei, ca nişte nebuni, ca zevzeci.
Şi cel care i-a câştigat inima-lumea spune aşa—
Ca întotdeauna, a fost cel mai sec şi lichea.
Aşa,
Am suferit, m'am svârcolit şi am scris.
Douăzeci de poeme s'au împletit din lacrimi şi vis.
Peste ani, peste ani,
Alţi tineri se vor plimba şi vor ofta sub castani.
Şi'n camera de la etajul 5, la mansardă,
Poemele tale vor continua să trăiască, să vibreze, să ardă.
Şi întorcând pagină după pagină,
Visurile lor nu vor fi turburate de nici o crudă imagină.
Nu vor şti că femeia pentru care au fost scrise e o fosilă,
Şi că cel ce le-a împletit, are o mutră de cimpazeu, de gorilă.

Hei inimă ascultă la mine,
A murit astănoapte iubirea, să te bucuri, e bine.
Vor veni în curând ceaţa şi ploile reci,
Şi-o să rătăcim din nou, pe îndepărtate poteci.
Vom ieşi amândoi seara târziu,
Voiu ridica gulerul la pardesiu,
Şi-am să ridic obrajii la cer,
Să mi-i biciuie ploaia cu ace de fier.
Vom rătăci aşa ore întregi în ceaţă şi ploaie,
Şi când ne vom întoarce în sărăcăcioasa noastră odaie,
Voiu sorbi voluptatea amară din paharul singurătăţii
Şi ca şi altădată voiu fi fericit,
De a fi urît, înjurat şi lovit.

Cantec pentru-o sora mica

Pentru Baby.

Primăvara bate din aripi în larg,
Viaţa cântă victorioasă dintr'o mie de fluere.
In haine de paradă s'au aşezat rândunelele pe catarg,
Şi aşteaptă să vină comandantul, să le treacă în revistă şi să le numere.

Soră mică şi în tine urcă vijelioasă primăvara,
Cum urcă seva dătătoare de viaţă, în cais.
Obrajii ţi s'au colorat, ţi s'au făcut roşii ca para,
Şi pleoapele dor, chinuitoare, grele de vis.

Soră mică, soră mică, primăverile mint,
Pe frunte, ca un stigmat, semnul suferinţii ţi-i scris.
Mâine îţi vor luci în ochi boabe de-argint,
Şi vei purta în palme, ca pe-un hulub, visul ucis.

Mai mincinoase decât femeile sunt primăverile acestea străine,
Cu cerurile Sudului, prea largi şi prea dureros de albastre.
Soarele aruncă lumina albă cu mâinile pline,
Iar noi lâncezim după alte primăveri, după primăverile noastre.

Şi tu soră mică te-ai rătăcit cu iubirea de mână, pe drum,
Nu plânge şi ascultă cum departe clopotul bate.
Dincolo de drumul înnecat în ceaţă şi fum,
Te-aşteaptă ca să-ţi şteargă lacrimile, o mână de frate.

FEBRE

Scrisoare iubitei

Lui S.

Imi scrii că departe unul de altul, nu suntem întregi, nu suntem noi,
Ne asemănăm sub cerul de toamnă, copacilor goi.
Sau corăbiilor ce rătăcesc departe, în larg,
Cu cârma ruptă, fără busolă, fără catarg.

Sub ploaia cenuşie, sub cerul de plumb,
Tremurăm ca un lan de hlujani de porumb.
Pe străzi întortochiate, pe bulevarde străine,
Ca un câine fără stăpân, după noi, trecutul se ţine.

Dacă am fi amândoi, am sta la fereastră,
Am sfâşia pânza norilor şi am vedea Dunărea noastră.
In ochii tăi adânci şi rotunzi ca un ban,
Aşi vedea cum se coc şi putrezesc mirişti le pe Bărăgan.

Aşa, valurile exilului ne lovesc, ne fărâmă, ne sparg,
Biete corăbii, cu cârma ruptă, fără busolă, fără catarg.
Sub ploaia cenuşie, sub cerul de plumb,
Tremurăm ca un lan de hlujani de porumb.

Frunze de toamnă

Destinele noastre se aseamănă,
Suntem două frunze îngălbenite care se leagănă.
Şi după ce s'au desprins din frunzar,
Vin să-şi dea sufletul pe trotuar.
În înserarea în care pe cerul ud,
Zboară o patrulă de cocori înspre Sud.

De când eram doi copii cu şuviţele blonde,
Ne-au însemnat ursitele, să fim două firi vagabonde.
Să nu prindem nici într'un loc rădăcini,
Cărările să ne fie semănate cu spini.
Şi la vântul la care fiecare se strânge în bârlogul lui,
Să mâncăm pâinea amară a exilului.

Ne dăm seama că peste noi se vântură anii,
Doar toamnele, când se desprind de frunze, castanii.
Şi când peste părul rărit şi cărunt,
Încă o ploaie cenuşie se cerne mărunt.
Ş-atuncia ne strângem cu aripi şi ne înfiorăm,
Că cu fiecare toamnă ce vine şi trece, îmbătrânim şi murim.

Ne-am întâlnit pe bulevardul unui oraş străin, departe de Ţară.
De-aceea ne-am iubit disperaţi când într'o primăvară,
Ne-am agăţat unul de altul, cum s'înfrăţiţi se agaţă de-un pai.
Când cărările ni s'au încrucişat într'o seară de Mai.
Şi de-atunci valurile vieţii împreună ne poartă,
Din ţară străină în ţară străină, şi din poartă în poartă.

Nu, nu iubirea noastră nu este iubire,
Ci o tristă poveste de exilaţi, cu tristele-i [illegible].
Ne lipim obrajii înfioraţi când peste oraşul acesta,
Primăverile, cocorii, [illegible] spre Est.
Şi ne ascultăm bătăile inimilor când pe cerul ud,
Toamnele, cocorii, se îndreaptă spre Sud.

Nu, nu nimeni în lume să ne despartă nu poate,
Zilele ce ne-au rămas, le vom trăi împreună, pe toate.
La o margine de oraş, într'un cimitir străin,
Şi ne vor spulbera vieţile, cum se spulberă o cupă de vin.
Şi peste destinele ce şi atunci au să se asemene,
În toamne târzii, frunzele au să se legene.

S-a măritat iubita marinarului

În buzunarul [illegible] mă arde scrisoarea ta,
Şi-mi trimite în nări, parfum putred de floare presată.
Între petalele strivite mi-ai trimis copilăria toată,
Şi amintirile adolescenţei, curate şi albe, ca o [illegible] de [illegible].

Sunt singur pe punte, marinarii îşi dorm în cabine, [illegible]
[illegible]

În noaptea blondă, arde luna, palidă, ca o [illegible].
Sub noi [illegible] o poveste de dragoste moartă, în noapte.
Iar elicea toarce liniştea, [illegible] de mori.

Soră dragă, în Patrie, viaţa îşi urmează cursul, ca şi altor timpuri.
[illegible]
Iubita mi s'a măritat. [illegible]
Şi [illegible] ca o lamă de [illegible]!

Ştiam că se va întâmpla într'o zi, iubirea femeii e [illegible] ca un val.
De ce dar soră dragă mă cutremur şi mă [illegible] ca un [illegible]?
Şi de ce mă răscolesc parcă [illegible] pe un [illegible] de [illegible],
Când vântul aduce de la ţărm, o boare parfumată de floare de portocal?

Din scrisoarea ta arde parfum de [illegible], de [illegible] şi de [illegible].
O [illegible] îndepărtată se [illegible] în mine şi plânge.
Un val [illegible] la [illegible] se frânge,
Şi-mi aruncă pe buze un strop, sărat, amărui.

Soră dragă, târziu, când stelele aprind pe cer luminări,
Şi-n noaptea blondă arde luna, palidă ca o [illegible].
[illegible] copilăriei noastre, [illegible]
Pentru toţi exilaţii pământului, şi pentru [illegible] care [illegible] pe mări.

Acord minor

In orașul imens, clădit din piatră cenușie și fier,
A început pe bulevarde să miroase a primăvară.
In curând vor plesni mugurii castanilor și într'o seară,
Vor apărea berzele, ca niște drapele desfășurate pe cer.

Dar nu se va opri aici să poposească nici un șirag,
Berzele nu iubesc ținutul acesta cosmopolit.
Unele vor pune compasul spre Răsărit,
Și cine știe, mama le va privi ca și mine, înlăcrimată din prag.

Undeva spre Est, plecam prin munți și păduri, în toate primăverile,
Să adulmec ca o sălbătăciune, adieri de departe.
Să adun ca un avar cioburile nădejdilor sparte,
Și să beau din pumni, alături de ciute, tăcerile.

Dar anul acesta nu voiu mai pleca,
Pe bulevard mi-a zâmbit o fată sprințară.
Inima vagabondă mi s'a muiat ca un bulgăr de ceară,
Și a început să licărească speranța, ca o îndepărtată și inaccesibilă stea.

Fata era blondă și mlădioasă ca lujerul crinului,
In ochii ei se oglindeau munții și pădurile noastre.
De-atunci nu mai visez decât la apele lor albastre.
Cât de vinovate sunt primăverile acestea ale exilului!

Dar primăvara va trece și va veni o toamnă cu zări de cenușă,
Incă un an va trece în neființă.
Inimă vagabondă pregătește-te de suferință,
O dragoste nouă îți bate sfioasă la ușă.

Cantec din port

Ca în toate porturile în care vaporul face escală,
Iți voiu căuta zâmbetul pe buzele tuturor femeilor care se plimbă [pe bulevard.
Sub cerul acesta lasciv pe care încinse de febră, stelele ard,
Fără zâmbetul tău, viața mi se va părea, mai tristă, mai goală.

Din grădini va urca amețitor, parfumul florilor însângerate de migdal,
Voiu fi beat de primăvară și de amintirea ta, și va fi beată și strada.
Caldarâmul va fi inundat în lumină, alb ca zăpada,
Iar palmierii mă vor privi nepăsători, cum mă priveau turnurile gotice, [din orașul medieval.

Ți-amintești? In orașul medieval mergeai cu pași mărunței pe bulevardul [acela imaculatul,
Ca să nu luneci pe zăpada înghețată, îmi strângeai nervoasă, încheeturile [mânilor.
Cine oare la ora aceasta solitară îți sparge cupele sânilor,
Și-ți culege sărutul gemut, de pe gura caldă și roșie, ca păcatul?

Când târziu, portul va răspândi miresme putrede de buduar de curtezană,
Obosită, amintirea va flutura sfâșiată ca o flamură.
Luna se va odihni în palmier pe o ramură,
Și imaginea trupului tău mângâiat de altul, mă va durea ascuțit, ca o [rană.

Atunci, ca o păpușă desarticulată, cu sufletul mort,
Mă voiu duce să mă îmbăt toată noaptea cu wisky și gin.
Voiu colinda prin toate tavernele, absent și străin,
Și-ți voiu căuta sărutul, pe buzele tuturor prostituatelor din port.

Ora regretelor

Știu,
Cărările vieții ni se vor mai încrucișa într'o zi,
Târziu,
Când capricioasă și enigmatică Doamnă,
Într'o înserare liniștită de toamnă,
Nici o barieră între noi n'o mai fi.

Atunci,
Cerurile vor fi inalte și grave,
Peste lunci,
Norii albi vor atârna ca niște drapele,
Sfâșiate și inutile,
Ca și inimile noastre bolnave.
Vom merge tăcuți pe o stradă pustie,
Sau ne vom așeza în parc, pe bancă, sub un castan,
În cădere, frunzele înfiorate vor scrie,
O elegie sau un poem bacovian.

Nu, nici o barieră între noi n'o mai fi,
Nu vor mai tremura neliniștite pleoapele,
Și când ca altădată în ei vei privi,
Ochii n'au să-și mai turbure apele.

Nu, nici o barieră între noi n'o mai fi,
Sufletele ne vor fi calme, ca apele putrede dintr'un port.
Amintirile-bărci ancorate-n'au să-și mai întindă pânzele, și,
Trecutul în noi va fi scrâbăd și mort.

Apoi,
Ca o lespede grea,
Noaptea va cădea peste pustiul din noi.
Într'un turn undeva,
Un orologiu va bate orele, rar.
Și'n tăcerea ce ne va îngropa ca o ceață,
Ca prin vis îți voiu auzi pașii îndepărtându-se, pe trotuar.

Și eu am să rămân mai departe,
Singur pe banca de sub castan,
În urechi ca un cântec de moarte,
Îmi va suna poemul bacovian.

Târziu,
Când orologiul va bate din nou orele, rar,
Și nu va mai fi nimeni în parcul pustiu,
Voiu pleca să-ți caut urmele pașilor pe trotuar.
Și-atunci poate,
Cu fruntea de geam rezimată,
Vei asculta și tu înfiorată,
Cum orologiul în turn, orele bate.
Și'n noi,
În clipele acelea solemne și grave,
Vom simți cum se accelerează bătăile bietelor,
Inimi bolnave,
Și-om înțelege atunci amândoi,
Că orologiul a bătut în turn pentru noi,
Ora regretelor.

Autumnala

Crizantemele albe își dau sufletul în vaza albastră,
In înserarea melancolică de toamnă târzie.
Ca un obraz de fată cu plămânii roși de ftizie,
Soarele de Octombrie se arată la fereastră.

Sub pașii bolnavi troznesc visurile moarte,
Cum demult când în adolescentă mă chinuiau neliniștile,
Trozneau în alte toamne târzii, putrezite, miriștile,
Cât de departe sunt toate acestea, cât de departe!

Incă o toamnă mi se așează pe umăr,
Cu ochii închiși retrăiesc cavalcada anilor.
Sub ferestre se leagănă bete, fruzele castanilor,
Iubirea mea ajută-mă, anii de pribegie să-i număr.

Cerul s'a mohorît și s'a lăsat pe oraș ca un clopot de plumb,
Vântul face să foșnească foile de castan.
De ce oare vântul m'a făcut să mă gândesc la un lan,
Și la foșnetul frunzelor uscate de porumb?

Ca pe o bandă de telegraf cu linii și puncte,
Se preling acum pe geam picăturile de ploaie.
Pe rigolele trotuarelor au început să se formeze șuvoaie,
Plânge cerul, pentru toate iubirile neîmplinite, pentru toate iubirile de-
[functe.

Agonie

Iubirea mea bolvană va muri într'o zi,
Puțin o să-mi pese că un nebun a inventat o unealtă de tortură-tele-
[fonul, și,

Când viața începe să pulseze ascuțit în arterele orașului,
N'am să mai tresar că pe trotuar s'aud pașii rari și grei ai postașului.

Când voiu da peste scrisorile tale rânduite'n sertar,
Mâinile n'au să mai tremure răsfoindu-le; doar,
Inima se va înduioșa ca atunci când toamnele-și scutură frunzele moarte,
Sau ca atunci când în ore târzii, dai peste o floare presată'ntr'o carte.

Și când vânturi de toamnă vor bate prin zarzări, prin nuci,
In inimă ca'ntr'un cimitir s'or înșirui alte, mereu alte cruci.
O crucile acestea putrede ale visurilor, de-ai ști cum apasă, cum dor!
Niciodată nu te-a durut agonia trandafirilor, ce'n vază se usucă și mor?

Din ziua în care iubirea aceasta bolnav'o muri,
Foile caietului vor rămâne albe, nici un poem nu s'o scrî.
Nici un vis n'are să-și mai desfacă aripile, să mă atingă pe pleoape.
Și'n cimitirul inimii va stăpâni liniștea, ca un pescăruș pe nesfârșite în-
[tinsuri de ape.

Vis bolnav

In noaptea aceasta turburătoare de primăvară,
Creşte in mine nădejdea, ca după ploaie, un lan de secară.
Părul ţi-e blond iubito şi moale ca un lan de mătasă,
Şi vioriştii plâng pe strune, pentru noi, o melodie de-acasă.

Gura ţi-i parfumată şi roşie ca o muşcată,
Şi-aproape, aşa de aproape, cum n'a mai fost niciodată.
Lângă tine exilul nu mai doare, nu mai apasă,
Viaţa de surghiun îmi apare acceptabilă, îmi apare frumoasă.

Zâmbetul mă duce înapoi cu ani şi cu ani,
La anii mei tineri, la anii mei năzdrăvani.
In ochii tăi adânci şi aprinşi, ca jarul, ca para,
Văd dealurile şi livezile noastre, văd Ţara.

Când sunt iubito aşa de aproape de tine,
Imi vine să cred că nenorocul, de mine nu se mai ţine.
Şi când îţi laşi mâna să se cuibărească'ntr'a mea,
Incep să cred că din nou începe să lucească pentru mine, o stea.

Steaua mea, stea,
Mai trăieşti, mai luceşti pe vreun cer undeva?
Inimă, inimă, nu te'nşela,
Iubita cu gura ca o muşcată, a fost întotdeauna aşa.
Ca melcul în cochilie, să te retragi, să te strângi,
Dacă vrei să nu te mai doară, să sângeri, să plângi.
Nu te mai înbăta ca şi altădată cu iluzii deşarte.
Gura iubitei e-aproape, dar inima ei e departe, îngrozitor de departe.

Al doilea exil

Nu, nu voiu lua cu mine iluzii, speranţe,
Le voiu lăsa în urmă pe toate.
Să fâlfâie ca nişte drapele decolorate,
Sau ca notele minore ale unei romanţe,
Uitate.

Speranţele sunt astăzi fără sens, fără rost,
Ca ghirlandele şi serpentinele dintr'o sală,
Imensă şi goală,
Din care dansatorii au plecat, nimic n'a rămas din ce-a fost,
Şi adolescentele din alte locuri şi veac,
Işi retrăiesc amintirile şi-şi apasă cu palmele sânii,
Ca să-şi potolească bătăile speriate ale inimii.
Nu, nu voiu lua nici amintiri şi nici vise,
Ele sunt mai greu de purtat decât cele câteva cărţi, câteva manuscrise.

Nu, nu vreau să-mi mai amintesc de înserarea de Martie niciodată,
Şi nici de soarele ce işi cernea pe marile bulevarde,
Pe parcuri, pe palate şi pe mansarde,
O lumină violetă, imaterială, filtrată,
Pe veranda unui sanatoriu cu bolvani de ftizie,
Mângâietoare ca florile de mătasă de pe o lie.

Atunci,
Priveam amândoi la cocoarele ce se întreptau spre Răsărit, peste lunci,
Tu ca o iederă te lipeai,
Cu disperarea naufragiatului căutai,
Un umăr, o bătaie de inimă, o prezenţă,
Care să-ţi amintească de primele visuri, de adolescenţă,
De prima dragoste rămasă departe,
Ca o semnătură iubită, îngălbenită pe o filă de carte,
Sau ca o prepeliţă fulgerată în crâng,
De un vânător fără inimă, nătâng.

Şi nici de părul tău moale, părul tău blond,
In care se juca soarele vagabond.
De minciunile celei mai scurte şi mai neverosimile din toate,
Primăverile exilului.
Şi nici de sărutul în care,
Peste înşelăciunea clipelor deşarte,
Adunaseşi nostalgia tuturor,
Jubirilor moarte,

Nu vreau să mai ştiu de muzica de bâlciu din piaţa apropiată,
Ce ne amintea de caterincile de la noi,
Şi nici de castanii de pe bulevard, fără foi.
Primăvara aceasta o vreau dispărută, uitată.
Muzica aceia cânta un marş funebru, un cântec de mort,
Deşănţat ca un cântec de marinari într'o tavernă din port.
Cânta pentru iubirea noastră de legile oamenilor interzisă,
O iubire ce înainte de a se naşte, fusese ucisă.

Nu vreau să mă urmărească imaginea ta compătimitoare,
Deaceia nu am să-ţi spun încotro mă îndrept, unde mă duc.
Câinele, în fundul grădinii, sub nuc,
Se retrage, departe de privirile stăpânului,
Se svârcoleşte în tăcere,
Agonizează,
Şi moare.

Primavara 1952

Mi-a intrat primăvara în casă,
Şi-mi mângâie tristeţile, dintr'un buchet de viorele.
Florile mi le-a trimis mâna albă a unei fete,
Blonde şi romantice, ca o liceistă din oraşele noastre, de-acasă.

Când privesc buchetul trimis în oraşul acesta străin,
Mi se strânge inima şi svâcneşte ca un arc de ceasornic.
Hotărîrile mi se leagănă ca valul, etern nestatornic,
Şi mi se turbură privirile, parcă aşi fi băut o cupă cu vin.

M'apropii şi le aspir adânc parfumul discret,
Şi le lipesc petalele catifelate de obraji.
Şi-apoi le sărut, parcă aşi fi din poveştile uitate un paj,
Indrăgostit de o castelană, visătoare ca un poet.

Apoi zâmbesc, sunt un incorigibil sentimental,
Şi nu-mi vine să cred că de-atâtea ori am păşit alături de moarte.
Parfumul violetelor trimise de o fată blondă, ca un vers dintr'o carte,
Mă urmăreşte zile şi nopţi, sub cerul acesta occidental.

Am crezut că sunt un luptător încercat, un luptător afară de număr,
Primeam loviturile cu o straniu de amară voluptate.
Mă retrăgeam seara în odaia mea ca într'o cetate,
Şi-mi treceam orele goale, să-mi descoper rănile şi să le număr.

Şi iată că un buchet de viorele, trimis de o fată blondă,
A făcut să mi se strângă inima şi să svâcnească, ca un arc de ceasornic.
Hotărîrile mi se leagănă ca valul etern nestatornic,
Cât eşti de slabă, cât eşti de slabă, inimă vagabondă!

FINISH

Melancolie

Melancolie, melancolie,
Viaţă pribeagă, pustie!
Gândurile nu se mai leagă,
Versurile nu se mai încheagă,
Elanurile s'au frânt, au murit,
Telegarii visului au obosit.

Nu mai ştiu, nu mai ştiu,
Mai trăiesc, mai sunt viu?
Mai sunt pe lume viori,
Păduri şi privighetori?
Sau poate acestea nu au existat, nu au fost,
Sunt cuvinte fără conţinut, fără rost.

Cine, cine,
Imi aleargă prin sânge, prin vine,
Şi-mi spune că m'a iubit o fată,
Acolo în Patria îndepărtată,
Că m'am sbuciumat, că am scris,
Pentru mine, pentru lume şi pentru vis?

Ce minciuni, ce minciuni!
Nu sunt oare la casa de smintiţi, de nebuni?
Dacă au fost, unde sunt,
Când melancolia plouă pe suflet mărunt?
De ce nu vine fata cu obraz de mărgean,
Să-mi fie îndemn, să-mi fie alean?

Nu vine, nu vine,
Câinii tristeţei muşcă din mine.
Gândurile's confuze, nu se mai leagă,
Viaţă pustie pribeagă!
Tăcerea în juru-mi creşte, enorm,
O, cum aşi vrea, cum aşi vrea, să adorm!

BUCUREŞTI

TABLA DE MATERII

POEME FARA TARA

Page

CATEVA CUVINTE CATRE CETITOR ... 5

ICOANE DE DOR
Vasile Posteuca

Prefaţă ... 7
Cântec de ţară ... 8
Pribeag ... 9
Departe ... 10
Moţească ... 11
Testament ... 12
Miorita ... 13
Descântec ... 14
Descântec II ... 15
Bucovina ... 16
Descântec II ... 17
Joe ... 18
Satule ... 19
Psalm ... 20
Lui Ion Pillat ... 21
Satul meu ... 22
Toamna ... 23
Poveste de leagăn ... 24
Zodier ... 25
In ţara mea ... 27
Plânge ţara ... 28
Trufie ... 29
Profetul ...

Págs.

Ceas ... 31
Mângâiere ... 32
Cu gura închisă ... 33
Interior ... 34
Interior II ... 35
Iconar ... 36
Franţa ... 37
Claviaturi ... 38
Mă duc ... 39
Nenoroc ... 40
Motiv ... 41
Sculptură ... 42
Creion ... 43
Adânc ... 44
Monolog ... 45
Cuţitul ... 46
Ora ... 47
Claviaturi ... 48
Rugăciune ... 49
Priveghi ... 50
Monoton ... 51
Veghe ... 52
Teamă ... 53
Grădina ... 54
Senin ... 55
Amurg ... 56
Veghe II ... 57
Psalm II ... 58
Infrăţire ... 59
Răspuns ... 60
Rugăciune II ... 61
De spus la amar ... 62
Ora dintâi ... 63
Funigei ... 64
Colind ... 66
Ocazională ... 67
Primăvară ... 68
Tristeţe ... 69
Intâlnire ... 70
Vecini ... 71
Să vii măcar odată ... 72
Dedicaţie I ... 73
Dedicaţie II ... 74
Aşteaptă-mă ... 75

Págs.

Oră chinuită ... 76
Pribeag II ... 77
Mioritică ... 78
Cântec de invalid ... 79
Joc pe sârmă ghimpată ... 80
Inchisoare ... 81
Desnădejde ... 82
K. Z. ... 83
Legendă ... 84
D. P. ... 85
Scrisoare mamei ... 86
Doiniţa scrie lui moş Crăciun ... 87
Febră ... 89
Autumnală ... 90
Pentru Zamfira ... 92
Acesta-i dorul ... 93
Postumă ... 94
Priveghi II ... 95
Destin ... 96
Poveste de Crăciun ... 97
Scrisoare ... 100
Colind II ... 101
Asfinţit ... 103
Romanţă ... 104
Morgana ... 105
Demult ... 106
Canada ... 107
Scrisoare de toamnă ... 108
Ultima scrisoare ... 109
Marină ... 110
Meditaţie ... 111
Intoarcere ... 112
Jale basarabeană ... 114
Tâncăbeşti ... 116
Exod ... 117
Pentru Bucovina ... 118
Epilog ... 119

CATAPETESME

Nicolae Novac

Rugăciune ... 123
Assisi ... 124
Barcarolă ... 125

Págs.

Noapte florentină ... 126
Creion ... 127
Tu ... 128
Icoana ... 129
Tu vită ... 130
Cântec albastru ... 131
Știi tu ... 132
Cântec pustiu ... 133
Enigmă ... 134
Apoi adormim ... 135
Pastel autumnal ... 136
Noapte de toamnă ... 137
Noi ... 138
Toamnă tristă ... 139
Ultima oră ... 140
Pace ... 141
Dansatoarea ... 142
Sbucium ... 143
Primăvară ... 144
Toamna ... 145
Moment ... 146
Nu mai aprinde candela ... 147
Ultimul poem ... 148
Poemul nașterii ... 149
Valeriu Cârdu ... 150
Cântec de leagăn ... 151
Dormi și tu ... 152
Joc de copil ... 153
Psalm pentru liniștea magului ... 154
Inscripție pe un bulgăr de zăpadă ... 155
Către un prieten pribeag ... 156
Colind ... 157
Eu ... 158
23 August ... 159
Revoltă de pribeag ... 160
Scrisoare ... 161
Rugăciune ... 163
Hai suflete ... 164
Destărare ... 167
Carte poștală ... 169
A treia carte poștală ... 170
Tot o carte poștală ... 171
Ultima carte poștală ... 172
Colind mic ... 173

Págs.

Oameni în opinci ... 174
Dumitru Voinic ... 176
Zapis ... 177
Du-mă gândule ... 178
Cântec din naiu ... 180
Cruciați ... 182
Cucuruz cu frunza'n dungă ... 183
Pe Cărașe în sus ... 184

ACOLO SEZUM SI PLANSEM

N. S. Govora

Mamei ... 189
Fată blondă ... 190
Denie ... 191
Glia ... 192
Exilații ... 193
Primăvara ... 194
Scrisoare tatălui meu ... 195
Rătăcim ... 196
Noapte de Crăciun ... 197
Nostalgie ... 198
Pescarul ... 199
Înțelepciune ... 200
Inserare la Palma de Mallorca ... 201
Scrisoare unui erou ... 203
Haiducie veac XX ... 206
Marea călătorie ... 207
Urcă drumul ... 208
Domnul Tudor ... 209
Adună-ți sufletul camarade ... 212
Răvaș fratelui Chineață ... 213
Viziune ... 215
Gânduri la mormântul lui Crișu Axente ... 216
Desnădejde ... 217
Desrădăcinare ... 218
Crăciun 1951 ... 219
Rugă ... 221
Cântec pribeag ... 223
Exod ... 224
Răsvrătire ... 225
Reverie ... 226
A căzut un camarad ... 228

Pags.

Scrisoare unei doamne ... 229
Impăcare ... 230
Invinsul ... 231
Cântec trist ... 232
Dalila modernă ... 233
Plecare ... 234
Floare de mac ... 235
Toreadorul ... 236
Poveste banală ... 238
Cântec de toamnă ... 239
Inserare de Mai ... 240
Auto-satiră ... 242
Cântec pentru-o soră mică ... 244
Scrisoare iubitei ... 245
Frunze de toamnă ... 246
S'a măritat iubita marinarului ... 247
Acord minor ... 248
Cântec din port ... 249
Ora regretelor ... 250
Autumnală ... 252
Agonie ... 253
Vis bolnav ... 254
Al doilea exil ... 255
Primăvară 1952 ... 257
Melancolie ... 258

BIBLIOTECA CENTRALĂ UNIVERSITARĂ BUCUREȘTI

In Editura CARPAȚII:

Au apărut:

ISTORIA ROMANILOR DIN DACIA TRAIANA, vol. I, de A. D. Xenopol.
ISTORIA ROMANILOR DIN DACIA TRAIANA, vol. II, de A. D. Xenopol.
ISTORIA ROMANILOR DIN DACIA TRAIANA, vol. III, de A. D. Xenopol.
ISTORIA LITERATURII ROMANE, vol. I, de D. Murăraşu.
RAPSODIA IBERICA, de Aron Cotruş.
PERSECUCION RELIGIOSA EN RUMANIA, de A. Mircea.
LA ROUMANIE (broşură ilustrată).

Sub tipar:

ISTORIA ROMANILOR DIN DACIA TRAIANA, vol. IV, de A. D. Xenopol.
ISTORIA LITERATURII ROMANE, vol. II, de D. Murăraşu.

Vor apare:

ISTORIA PRESEI ROMANEŞTI, de Pamfil Şeicaru.

S'au tras din această ediție 475
de exemplare în ediție obiș-
nuită și 25 de exemplare
în ediție de lux, nu-
merotate de la
1 al 25.

ES MANUSCRITO